

FILOZOFSKI FAKULTET SVEU ILIŠTA U ZAGREBU

ODSJEK ZA SOCIOLOGIJU

**PROGRAM
DOKTORSKOG
STUDIJA
SOCIOLOGIJE**

Akadska godina 2017./18.

PROGRAM DOKTORSKOG STUDIJA SOCIOLOGIJE

1. UVOD

1.1. Razlozi za pokretanje studija

Doktorski studij sociologije uspostavljen je na temelju bolonjskog procesa, u skladu s Pravilnikom o doktorskim studijima na Sveučilištu u Zagrebu i garantira kvalitetu iskustvom i znanstvenom produkcijom svih sudionika u provođenju ovog studija, promiče suradnju s drugim sveučilištima i institutima, kako u zemlji tako i u inozemstvu. Doktorski studij sociologije nastavak je obrazovanja sociologa nakon završenog preddiplomskog i diplomskog studija sociologije, odnosno, nakon završenog četverogodišnjeg studija sociologije za studente koji su studirali prema obrazovnim programima važećim do akademske 2005/2006. godine.

Doktorski studij sociologije (Ph.D.) dio je cjeloživotnog obrazovanja sociologa i ujedno najviši stupanj znanstvenog usavršavanja iz sociologije, a osposobljava sociologe/inje za najsloženije znanstveno istraživačke i stručne poslove, samostalno bavljenje znanstvenim radom, te za akademsku karijeru. Studij nije ograničen na neku određenu znanstvenu granu u znanstvenom polju sociologije, već uključuje njena različita temeljna i primijenjena područja. Osobit naglasak stavlja se na temeljito upoznavanje sociologijske znanstvene metodologije i probleme sociologijskih mjerenja, te najsuvremenije spoznaje i istraživačke paradigme u pojedinim područjima sociologijske teorijske artikulacije. Program studija uključuje detaljno upoznavanje aktualnih istraživanja u zemlji i svijetu, angažman ponajboljih znanstvenika u pojedinim područjima, te suradnju s najuglednijim znanstvenicima u svijetu. Način na koji se poslijediplomski doktorski studij realizira unaprijeđuje poslijediplomsko obrazovanje u Hrvatskoj, povećava kvalitetu znanstveno istraživačkog rada, ostvaruje usporedivost poslijediplomskog doktorskog programa sa sličnim programima općeg profila na drugim europskim i svjetskim sveučilištima, pa ga čini konkurentnim u odnosu na druge studije u regiji.

Doktorski studij sociologije je prije svega **znanstveno istraživački studij**, što znači da je studij organizacijski vezan uz neposredni znanstveno istraživački rad polaznika/ica studija, to jest, da se studij odvija tijekom i unutar procesa istraživačkog rada na znanstveno istraživačkim projektima, te da se u realizaciji programa osobito koristi intenzivan individualni mentorski rad koji je usmjeren na užu znanstvenu područje interesa studenta/ice. Studenti/studentice poslijediplomskog doktorskog studija angažirani su u (1) znanstvenom istraživačkom radu, pisanju znanstvenih izvješća, znanstvenih članaka, seminara i seminarskih radova, (2) organiziranju znanstvenih ekspertnih baza znanja, znanstvenih kružoka, izlaganju na znanstvenim skupovima (kolokvijima, okruglim stolovima, konferencijama i simpozijima) i drugim oblicima intenzivne razmjene znanja, (3) u nastavnom radu, dakle, u (1) produkciji, (2) organizaciji i (3) diseminaciji znanja. Studij posebno potiče studente/ice da prate najnoviju znanstvenu literaturu, te da spram nje zauzimaju kritički odnos.

Doktorski studij sociologije organiziran je tako da pruža i omogućuje vođenje (mentorstvo) i praćenje (akademski nadzor) studenata/ica. Poseban naglasak u organizaciji studija stavljen je na individualni i grupni istraživački rad koji je podloga disertacije i koji se odvija pod mentorstvom nastavnika u cilju poticanja izvornog znanstvenog rada i maksimalne

samostalnosti u znanstvenom djelovanju studenata/ica, te je stoga studij utemeljen na individualnim kurikulumima (Privatissimum) koji se izražuju za svakog pojedinog polaznika/cu.

1.2. Dosadašnje iskustvo predlagača u provođenju poslijediplomskih studija

Odsjek za sociologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu je ključno središte formiranja znanstvenog pomlatka, osobito doktora znanosti. Gotovo svi znanstveni i nastavni kadrovi iz sociologije na sveučilištima u Hrvatskoj stekli su doktorat znanosti na Odsjeku za sociologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, a do danas je doktoriralo 118 osoba. Prvi poslijediplomski studij sociologije pokrenut je na inicijativu Odsjeka za sociologiju ak. god. 1967/68. s temom razvojnih problema suvremenog društva. Odsjek za sociologiju kontinuirano provodi poslijediplomske studije od 1967/68 ak. god. od kada je studij upisalo 447 osoba. Ciklusi poslijediplomskog studija tematski se artikuliraju zavisno od: interesa studenata i teorijskih i društvenih aktualnosti i problema. Tako su organizirani studiji iz: Sociologije kulture, Industrijske sociologije, Interdisciplinarni studij o socijalizmu. Prvim programima poslijediplomskih studija sociologije predviđeno je znanstveno usavršavanje diplomiranih sociologa, a studij je organiziran kao dvogodišnji magistarski studij. Osamdesetih godina program poslijediplomskih magistarskih studija se značajno osuvremenio, povećao se broj tema i kolegija, povećala se satnica na oko stotinjak sati semestralno, u nastavu se uključuju i suradnici sa drugih fakulteta i sveučilišta, a gostuju i prvi inozemni predavači. U drugoj polovici osamdesetih godina u sklopu poslijediplomskog studija otvaraju se tri nova tematska smjera iz sociologije religije, sociologije migracija i socijalne ekologije. U akademskoj godini 2000/2001 pokrenut je Poslijediplomski znanstveni studij sociologije konstituiran kao dvogodišnji magistarski studij za stjecanje znanstvenog stupnja magistra znanosti te kao trogodišnji doktorski studij za stjecanje znanstvenog stupnja doktora znanosti, odnosno kao jednogodišnji doktorski program za kandidate/kinje s prethodno postignutom magistarskom titulom. Uz samostalno provođenje poslijediplomskih studija Odsjek za sociologiju je zajedno s pravnim i medicinskim fakultetom u Zagrebu, bio suorganizator poslijediplomskog studija iz gerontologije.

Programom Međusveučilišnog dokorskog studija od akademske godine 2006/2007 do akademske godine 2011/2012 uvodi se bolonjski sustav i orijentira studij prema znanstveno istraživačkom radu. Nositelj dokorskog studija i ovlaštena ustanova za provođenje postupka izbora u znanstvena zvanja iz polja sociologije bio je Odsjek za sociologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, koji je organizirao zajednički međusveučilišni doktorski studij sociologije u suradnji s Odjelom sociologije Sveučilišta u Zadru, Odsjekom za sociologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Splitu, Institutom za društvena istraživanja iz Zagreba, Institutom za međunarodne odnose iz Zagreba, Institutom za migracije i narodnosti iz Zagreba i Zavodom za socijalnu politiku Pravnog fakulteta u Zagrebu. Ovako široko postavljena suradnja osigurala je međunarodno prepoznatljiva i dovoljno opsežna znanstvena istraživanja koja omogućuju raspolaganje većim izborom mentora za provođenje disertacija i akademsku (internu) kontrolu kvalitete disertacija.

Na svim do sada organiziranim poslijediplomskim studijima sociologije, kao nositelji kolegija, gosti predava i ili kao članovi povjerenstava za obrane magistarskih i doktorskih radova, redovito su sudjelovali sveučilišni nastavnici/ice i sociolozi istraživa i svih odsjeka, studija sociologije zagrebačkog i drugih sveučilišta i istraživačkih instituta u Hrvatskoj i brojni gosti ugledni znanstvenici/ice iz Europe i SAD-a.

1.3. Otvorenost prema pokretljivosti studenata

Usporedivost programa Doktorskog studija sociologije s drugim sličnim doktorskim studijima u svijetu a posebno u Europi omogućuje studentima/studenticama prijenos ECTS bodova, suradnju s inozemnim stručnjacima na zajedničkim istraživačkim projektima i programima, te otvara dodatne mogućnosti razmjene doktorskih studenata/ica. Suradnja s inozemnim stručnjacima na zajedničkim istraživačkim projektima, mogućnost stjecanja ECTS bodova na drugim studijima u obliku izbornih kolegija, mogućnost prijelaza s inozemnih doktorskih studija na Doktorski studij sociologije, kao i uključenos studija u Doktorsku školu Sveučilišta u Zagrebu, otvara dodatne mogućnosti obrazovanja, pokretljivosti studenata i nastavnika, suradnje i razmjene studenata.

Studij je naravno otvoren svim drugim doktorskim studijima u Hrvatskoj, kako ponudom izbornih predmeta njihovim studentima/icama, tako i otvorenom mogućnošću u da studenti/ice Doktorskog studija sociologije slušanjem izbornih predmeta na drugim studijima zasluže ECTS bodove, što osigurava pokretljivost studenata/ica i interdisciplinarnu suradnju s drugim srodnim poslijediplomskim studijima.

I u dosadašnjem poslijediplomskom doktorskom studiju bio je omogućeni i u nekoliko slučajeva realiziran prijelaz studenata s inozemnih doktorskih studija na doktorski studij sociologije Odsjeka za sociologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i obratno te će u novom programu ova praksa biti nastavljena i u mnogome unaprijeđena.

1.4. Mogućnost uključivanja studija ili njegovog dijela u zajednički (združeni) program s inozemnim sveučilištima (joint study programme)

Programom doktorskog studija iz sociologije osigurana je mobilnost studenata/ica i prijenos ECTS bodova koji su stečeni na drugim europskim Sveučilištima. Jednako tako, bit će otvorena mogućnost joint study programa u suradnji s inozemnim sveučilištima a posebno sa Odsjekom za sociologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i Metoda iz Skoplja (Department of Sociology, Faculty of Philosophy, Ss. Cyril and Method University in Skopje.) s kojima već imamo dogovore o suradnji na individualnom nivou. U nastavu će biti od samog početka uključeni Prof. dr. sc. Ilija Aceski, a kasnije ćemo razvijati suradnju s ciljem uspostave združenog studija (joint study).

2. OPĆI DIO

2.1. Naziv studija, te kojem znanstvenom području i polju i grani pripada

Naziv studija je Doktorski studij sociologije. Studij pripada znanstvenom području društvenih znanosti, polju sociologije.

2.2. Izvođač studija

Nositelj doktorskog studija i predlaga je:

Odsjek za sociologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

koji ima status ovlaštene ustanove za provođenje postupka izbora u znanstvena zvanja iz polja sociologije, odnosno ima pravo provedbe postupka stjecanja doktorata, a koji je i do sada organizirao i vodio poslijediplomske studije. Program Doktorskog studija sociologije temelji se na tradiciji hrvatske sociologije i dalje je promiče.

Kako bi osigurao opće prihvaćene kriterije izvrsnosti i maksimalizirao razmjenu studenata/ica sa drugim svjetskim sveučilištima Doktorski studij sociologije zamišljen je kao dio

Doktorske škole Sveučilišta u Zagrebu

Doktorska škola Sveučilišta u Zagrebu integrirati će Doktorski studij sociologije na temeljima kriterija izvrsnosti u sustav zajedničkih istraživačkih programa, te sustav Sveučilišnih školarina i međunarodnih razmjena (međunarodni doktorski školama) za studente/ice, te omogućiti jednostavnije i brže organiziranje međunarodnih povezivanja posebno u Europskom obrazovnom prostoru. Ovako organiziran doktorski studij omogućuje izgradnju europskog akademskog centra izvrsnosti, što osigurava dobru poziciju za daljnje procese europskih akademskih integracija u obliku internacionalnih modularnih doktorskih studija i otvaranja prostora za studij stranih studenata/studentica kod nas.

2.3. Institucijska strategija razvoja doktorskog programa

Opća strategija razvoja Doktorskog studija sociologije počinje na suradnji, kako sa drugim doktorskim studijima na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, tako i sa drugim doktorskim studijima Zagrebačkog sveučilišta, uključivanjem u Doktorsku školu Sveučilišta u Zagrebu. Priključivanje Doktorskoj školi Sveučilišta u Zagrebu postavlja zahtjeve u odnosu na kriterije izvrsnosti samog studija, te potpuno omogućuje suradnje sa inim doktorskim studijima u Europi i svijetu, odnosno pribavlja školarine za strane i domaće studente/ice. Doktorski studij sociologije će kroz intenzivnu mentorsku nastavu studente/ice osposobiti za samostalni znanstveno istraživački rad, te im omogućiti maksimalne uvjete za diseminaciju rezultata njihovog rada.

Doktorski studij sociologije je sastavni dio obrazovnog djelovanja Odsjeka za sociologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, a to znači da će studenti/ice Doktorskog studija sociologije biti uključeni u dijelove održavanja preddiplomske nastave iz sociologije, kako bi

stekli iskustvo prenošenja znanja iz područja stručnosti koju razvijaju tijekom svojega doktorskog studija. Nadalje, program doktorskog studija predviđa niz aktivnosti koje se nadovezuju na ključni dio studiranja, to jest, na znanstveno - istraživački rad doktoranata/ica, kao što su: objavljivanje znanstvenih radova, izlaganje dijelova vlastitih istraživanja, sudjelovanje na ljetnim školama, specijalističkim seminarima i domaćim i međunarodnim stručnim skupovima. Predloženi doktorski studij namjerava privući i najperspektivnije studente/ice iz Hrvatske i susjednih zemalja, i programski (joint study programme) se povezati sa srodnim Europskim studijima u razmjeni studenata/ica, nastavnika/ica i istraživača/ica.

Očekuje se i intenzivniji institucijski razvoj kroz razmjenu nastavnika, istraživača i doktorskih studenata u okviru nekoliko zajedničkih istraživačkih programa pod okriljem istraživačkog okvira Agenda 2020. Glavna ideja strategije razvoja Doktorskog studija sociologije je postizanje takve kvalitete doktorskog studija koja će privući i najperspektivnije studente/ice iz Hrvatske i susjednih zemalja.

2.4. Inovativnost doktorskog programa

Duga tradicija Odsjeka za sociologiju u organiziranju i provođenju poslijediplomskih oblika znanstvenog obrazovanja (od ak. god. 1967/68) kroz programe koji su se kontinuirano usavršavali, nadograđivali, osuvremenjivali i pratili sliče programe u inozemstvu, pružajući jamstvo da će i novi doktorski program slijediti kriterije izvrsnosti i suvremenih kretanja u sociologijskoj znanosti i srodnim disciplinama. Predloženi doktorski program slijedi na elemente sličnih programa u svijetu, ali i uvažava specifičnosti hrvatskoga konteksta, nudeći integraciju dva pristupa: s jedne strane program zadržava profil općeg istraživačkog obrazovanja sociologa, te ne nudi doktorski stupanj iz specifične oblasti sociologije, ali doktorantima/icama omogućava da u savjetnikom/icom oblikuju individualni kurikulum iz ponuđenih izbornih predmeta i da u suradnji s savjetnikom/icom, odabirom nastavnih sadržaja doktorskog studija, kreiraju vlastiti obrazovno-istraživački program po kojem će studirati i na taj se način specijalizirati u pojedinom području sociologije. Očekujemo da će kadrovski i istraživački razvoj Odsjeka za sociologiju u suradnji s drugim europskim istraživačkim i obrazovnim centrima, uz opću doktorski studij otvoriti mogućnost da se uz njega ponudi i neki specijaliziraniji poslijediplomski program.

2.5. Uvjeti upisa na studij

Doktorski studij sociologije mogu upisati prema sljedećim uvjetima kandidati/kandidatkinje koji imaju:

- završen sveučilišni studij sociologije: diplomski (magistri/e struke) ili „predbolonjski“ diplomski (četverogodišnji), s prosjekom ocjena u studiju najmanje 4,0, ili prosjekom 3,0 i više uz uvjet objavljenog najmanje jednog (1) znanstvenog rada (a1 ili a2 ili a3).
- završen sveučilišni studij u području društvenih, humanističkih, biomedicinskih ili nekih drugih znanosti: diplomski (magistri/e struke) ili „predbolonjski“ diplomski (stari četverogodišnji), s prosjekom ocjena u studiju najmanje 4,0 uz uvjet objavljenog najmanje jednog (1) znanstvenog rada (Znanstveni radovi (a1) objavljeni u

me unarodno priznatim časopisima i publikacijama [me unarodno uredništvo i inozemni recenzenti ili citacija u bibliografskoj bazi podataka prema popisu Nacionalnog vijeća za znanost – NN 84/2005] i s njima po vrsto i izjednačena (doma i inozemna), koji pokazuje kandidatovu sposobnost analize društvenih fenomena, te uz uvjet da **prije upisa u studij** položi razlikovne ispite iz oblasti Osnova statistike, Metoda sociologijskih istraživanja, Klasičnih sociologijskih teorija, Suvremenih sociologijskih teorija i nekih od Posebnih sociologija. Vijeće studija će za svakog kandidata/kandidate propisati razlikovne ispite prema srodnosti završenog studija.

- za polaznike/kandidate koji prelaze sa nekog drugog sociologijskog doktorskog studija, Vijeće studija donijet će na temelju dokumentirane molbe presudbu o priznavanju dijela studija i sukladno tome odobriti upis.
- za polaznike/kandidate koji su po studijskom sustavu prije 2005. stekli magisterij znanosti iz područja društvenih znanosti, polje sociologija, Vijeće studija donijet će na temelju dokumentirane molbe presudbu o priznavanju dijela studija i sukladno tome odobriti upis.

Prije upisa u doktorski studij sa svakim se pristupnikom/kandidate obavlja razgovor – intervju, koji je obavezni dio upisnog postupka.

Potrebna dokumentacija:

- pisana prijava na natječaj za upis na studij,
- ovjerena preslika diplome ili rješenje o priznavanju strane diplome (gdje je diploma dodiplomskih studija po sustavu prije 2005. godine izjednačena s diplomom diplomskih studija),
- potvrda o položenim ispitima u završenom studiju s izražavanjem prosječnom ocjenom,
- kratki životopis,
- izložen istraživački interes (do 1800 znakova),
- preslika objavljenih radova i sažetaka priopćenja,
- preslika domovnice ili odgovarajućeg dokumenta za strance.
- polaznici/kandidate koji moraju polagati razlikovne ispite, obavezno prilažu Potvrdu o položenim razlikovnim ispitima

2.6. Kriteriji i postupci odabira polaznika

U postupku odabira kandidata/kandidate za upis na studij sa svakim će kandidatom/kandidate biti proveden intervju koji će uz predanu dokumentaciju biti osnova za rangiranje kandidata/kandidate. Na osnovu uvjeta iz 2.5 i rezultata intervjua kandidati/kandidate će biti

rangirani na upisnoj listi i kako je maksimalni broj polaznika po generaciji 15 studenata/ica, u slučaju većeg broja prijavljenih kandidata/inja odabrat će se 15 najuspješnijih prema rang listi.

2.7. Kompetencije koje student/studentica stječe završetkom studija, mogućnosti nastavka znanstveno-istraživačkog rada, mogućnosti postdokorskog usavršavanja, te mogućnosti zapošljavanja u javnom i privatnom sektoru

Doktorski studij sociologije priprema stručnjake/inje koji će biti sposobni/e neposredno doprinijeti razvoju hrvatskog društva, podizanju kvalitete ekspertnog znanja u oblasti sociologije i slobodnom kretanju radne snage u Europskoj uniji. Po završetku studija studenti/studentice će moći i ravnopravno sudjelovati u interdisciplinarnim istraživačkim timovima, te istraživački promišljati, metodološki utemeljeno istražiti i informirano interpretirati svaki istraživački problem u kojem je potrebna ili poželjna sociološka ekspertiza.

Doktorski studij sociologije je akademski program koji je srođen na takav način da osigurava stjecanje kompetencija za različite karijere, kako u javnom tako i u privatnom sektoru, omogućujući i polaznicima da rade u područjima od akademske edukacije, državne administracije, socijalnog rada, zdravstvene i socijalne skrbi preko, publicistike, oglašivačke djelatnosti, upravljanja odnosima s javnošću, oblikovanja medijskih sadržaja, diplomacije do upravljanja znanjem i konzultantskih usluga.

Kvaliteta programa i sustav organizacije studija omogućava studentima/studenticama da svoje postdoktorsko obrazovanje nastave na bilo kojem europskom sveučilištu ili kojem drugom sveučilištu.

Doktorski studij sociologije temelji se na tradiciji hrvatske sociologije i nastavlja ovu tradiciju.

Za razliku od preddiplomskih i diplomskih programa, program Dokorskog studija sociologije je posve individualiziran, orijentiran isključivo na najsuvremenije znanstvene spoznaje i koncentriran na pripremu kvalificiranog i nezavisnog stručnjaka/inje čija razina obrazovanja odgovara postignutim svjetskim razinama dokorskog obrazovanja u zapadnoj Europi i SAD. Kvaliteta završenog programa, te njegove stalne usporedbe sa sličnim programima u inozemstvu, osiguravaju konkurentnost domaćeg znanstvenog kadra i izvan granica Republike Hrvatske.

3. OPIS PROGRAMA

3.1. Struktura i organizacija doktorskog programa. Organizacija studija u punom radnom vremenu (full-time) i studija s dijelom radnog vremena (part-time)

Doktorski studij u punom radnom vremenu u pravilu traje tri godine, a iz opravdanih razloga, o kojima odlučuje Vijeće doktorskog studija, može se, uz obrazloženje, produžiti do pet godina. Studij s dijelom radnog vremena traje najviše pet godina, a iz opravdanih razloga, o kojima odlučuje Vijeće doktorskog studija, može se, uz obrazloženje, produžiti do sedam godina. Obveze polaznika/ca su izražene u ECTS bodovima i tijekom doktorskog studija polaznik/ca mora prikupiti najmanje 180 ECTS bodova.

Studentu/ici se prilikom prijave na doktorski studij dodjeljuje savjetnik/ca (engl. advisor) koji/a daje savjete o izboru predmeta, izboru mentora (engl. supervisor), pomaže u pripremanju za obavljanje studijskih obveza, itd.

3.1.1. Privatissimum

Program doktorskog studija prilagođava se svakom/kvoj polazniku/ici prema njegovim/njezinim znanstveno-istraživačkim usmjerenjima. Svaki student/studentica ima savjetnika/icu koji/a savjetuje «svog» studenta/studenticu pri izradi individualnog programa studija tzv. *Privatissimum*-a (za svaki pojedini semestar studija). Savjetnik/ica potpisuje svoju suglasnost sa predloženim planom studija (Privatissimum) za pojedini semestar. Predloženi Privatissimum odobrava Vijeće doktorskog studija, a jednom prihvaćen on postaje službeni plan i program studija za pojedinog/u studenta/icu i mora biti proveden upravo po predloženom planu.

Privatissimum u zavisnosti od semestra studija uključuje klasičnu grupnu nastavu, mentorsku nastavu, kolokvije i mentorski rad pri izradi disertacije. Rad s mentorom/icom se odvija kontinuirano tijekom trajanja studija i izrade disertacije. Organizacija doktorskog studija omogućuje nadzor i podršku tijekom celovitog studija, koji je prilagođen individualnim potrebama polaznika/ca.

3.1.2. Mentorstvo

Program DSS predviđa tri vrste mentorskog rada:

1. *Savjetnik/ica* - u izradi Privatissimuma za svaki pojedini semestar. (Vođenje u izradi individualnog kurikulumu.)
2. *Individualna/konzultativna nastava* (Konzultacije na traženu temu - mentorska nastava.)
3. *Mentor/ica doktorskog rada*

3.1.2.1. Savjetnik/ica

a) (Mentor savjetnik) Vođenje u izradi individualnog kurikuluma

Student/ica prilikom upisa na doktorski studij izabire savjetnika/icu (engl. advisor) koji/a daje savjete o izboru predmeta, izboru mentora/ice za izradu disertacije, odnosno, pomaže u pripremanju za obavljanje studijskih obveza, itd. Savjetnik/ica - može biti bilo koji nastavnik/ica koji/a sudjeluje u izvođenju studijskog programa, a kojeg/ju kao savjetnika/icu potvrdi Vijeće studija. Najvažnija djelatnost savjetnika/ice je savjetovanje i pomoć u:

Izradi individualnog kurikuluma (Privatissimuma)

Program doktorskog studija prilagođava se svakom/koj polazniku/ici prema njegovim/njezinim znanstveno-istraživačkim usmjerenju i namjerama. Svaki student/studentica ima savjetnika/icu koji/a savjetuje studenta/studenticu prilikom izrade individualnog programa studija tzv. Privatissimuma (za svaki pojedini semestar studija), a koji je (program) odobren od strane nadležnog Vijeća doktorskog studija. Student/ica je dužan/na izraditi vlastiti individualni program studija (uz pomoć savjetnika/ice koji/a ga mora supotpisati). Kada je ovakav plan studija odobren od Vijeća doktorskog studija, ovaj plan postaje obveza za studenta/icu.

U prvoj godini studija (prva dva semestra) Individualni program (Privatissimum) uključuje grupnu nastavu čiji sadržaj student/ica bira iz ponude studija (svi ponudeni predmeti u sklopu doktorskog studija su izborni). Oni predmeti iz ponudene liste izbornih predmeta koje ne izaberu barem tri studenta/ice ne mogu se izvoditi u ovom obliku nastave, a student/ica ih može upisati na drugoj godini studija kao individualnu/konzultativnu nastavu.

Na ostalim godinama program uključuje individualnu/konzultativnu nastavu: za treći, četvrti i peti semestar u trajanju dva puta po 15 sati, dakle, najviše 30 sati po semestru studija, a na šestom semestru studija individualnu/konzultativnu nastavu u trajanju od najviše tri puta po 15 sati, dakle, 45 sati.

Savjetnik/ica na kraju svakog semestra piše kratki izvještaj o radu studenta/ice i upisuje u indeks ECTS bodove koje je student/ica stekao/kla. Ukoliko dva semestra za redom savjetnik/ica napiše negativan izvještaj o studentu/ici, Vijeće doktorskog studija zasebno intervjuiira savjetnika/icu i studenta/icu, te procjenjuje daljnji tijek studiranja dotičnog kandidata/kinje, koji uključuje ili promjenu savjetnika/ice ili prekid studija.

Savjetnik/ica se može promijeniti izborom mentora disertacije (koji automatski postaje novi savjetnik), a osim toga student/studentica ima pravo promjene savjetnika/ice, i to samo jednom tijekom studija, ali to mora pismeno obrazložiti Vijeću doktorskog studija sociologije i navesti konkretne razloge.

3.1.2.2. (Individualna/konzultativna nastava) Konsultacije na traženu temu

Svi sudionici/ice individualne/konzultativne nastave (nastavnici/ice i studenti/ice) dužni su o provedenoj nastavi predati pismeno izvješće. **Rezultat individualne/konzultativne nastave**

uvijek je seminarski rad koji se brani na Kolokviju. Individualnu/konzultativnu nastavu izvode nastavnici/e doktorskog studija, a verificira je Vijeće studija. Izvanredno student/ica može realizirati individualnu nastavu i kod nastavnika/ica koji ne sudjeluje u nastavi doktorskog studija za što je potrebna suglasnost Vijeća studija.

Tijekom III., IV., i V. semestra, student/ica traži, u dogovoru sa savjetnikom/icom, individualnu/konzultativnu nastavu najviše 2 predmeta (30 sati) individualne/konzultativne nastave što vrijedi (2x10) 20 ECTS bodova. 30 ECTS bodova pojedinog semestra mogu se dakle ste i kroz individualno/konzultativnu nastavu i u radu Kolokvija ili samo preko Kolokvija. Dakle, student/studentica, može ali i ne mora, pohađati mentorsku nastavu, bitno je da svojim aktivnostima ostvari potrebne ECTS bodove, odnosno da realizira aktivnosti predviđene individualnim programom – Privatissimumom.

3.1.2.3. (Mentor/ica doktorske disertacije) Izrada disertacije

U izradi disertacije na doktorskome studiju sociologije student/ica ima pravo na mentora/icu koji pomaže u izradi i obrani teme i sinopsisa disertacije, izradi disertacije, i sudjeluje u obrani teme i sinopsisa disertacije nakon čega se ga Vijeće studija predložiti Vijeću Odsjeka i Fakultetskom Vijeću za službenog mentora/icu disertacije.

Mentor/ica za izradu disertacije može biti svaki/a nastavnik/ica doktorskog studija. Nastavnici doktorskog studija automatski su na listi mentora. Izvanredno, dakle prema potrebi, Mentor može biti i svaki/a sociolog/inja koji prema Zakonu o znanosti ima adekvatno znanstveno istraživačko zvanje ako se s time složi Vijeće studija. Jednom izabrani mentor upisuje se na listu mentora doktorskog studija i s njime se sklapa poseban ugovor. Kada se jednom izabere mentor za izradu disertacije on automatski postaje i Savjetnik/ica za izradu Privatissimuma. Mentora/icu treba potvrditi Vijeće studija.

Sukladno s Pravilnikom o doktorskim studijima na Sveučilištu u Zagrebu za mentora/icu može biti imenovan/a sociolog/inja koji/a je:

1. izabran/a najmanje u znanstveno-nastavno zvanje docenta ili zvanje znanstvenog suradnika u području sociologije, ili u ekvivalentno zvanje, ako je riječ o mentoru koji je akademsko zvanje stekao u inozemstvu;
2. voditelj ili član znanstvenoistraživačkog projekta, odnosno aktivan istraživač u djelokrugu istraživanja iz kojeg se izrađuje doktorski rad;
3. znanstveno aktivna, relevantna u međunarodnoj znanstvenoj, te koja je u posljednjih pet godina objavila znanstvene radove vezane za temu doktorskog istraživanja.
4. mentor može iznimno biti i profesor emeritus, a odluku o tome donosi Vijeće studija.

Mentor/ica koji nije zaposlenik/ica Sveučilišta ili sastavnice, mora potpisati ugovor o suradnji i preuzimanju odgovornosti s Dekanom Filozofskog fakulteta.

3.1.3. Tijek studija

3.1.3.1. Rad na znanstveno-istraživačkom projektu za obranu disertacije

Znanstveno-istraživački rad je najvažniji dio doktorskog studija, pa mu se posvećuje najviše vremena. Sve što se radi na studiju ima za krajnji cilj izradu i obranu disertacije.

3.1.3.2. Prva godina studija

Tijekom prve godine studija izvodi se grupna nastava. Pohađanje i ispunjavanje obveza nastave donosi minimalno 20 bodova po semestru, dakle, 40 za prvu godinu studija.

Tijekom prve godine studija izvodi se grupna nastava u obliku teorijskih i istraživačkih radionica.

- Studij nudi *teorijske i istraživačke radionice* koje studenti/ice izabiru prema svom interesu odnosno problematici koja je određena istraživačkim planovima i projektima u kojima sudjeluju.
- Svaka radionica u odnosu na opterećenje studenta nudi određeni broj **ECTS bodova** (vidi program).
- Svaki student/ica mora upisati **najmanje 2** radionice po semestru.
- Preostale ECTS bodove treba ostvariti **izlaganjem na Kolokviju** ili upisivanjem još jedne radionice po semestru.

Tijekom prve godine studija individualni program osim studijskih obveza (organizacija godišnje konferencije, mrežno komuniciranje i sl.) obuhvaća i sudjelovanje u grupnoj nastavi u trajanju od ukupno najviše 72 sati tijekom prve godine studija (36 sati po semestru). Pohađanje i ispunjavanje grupne nastave (seminarski rad i položeni ispit) donosi minimalno 20 bodova po semestru, dakle 40 za prvu godinu studija. Student/ica po semestru mora ostvariti najmanje 20 ECTS bodova sudjelovanjem u radu radionica. Kako za ispunjenje semestarskih obveza treba imati 30 ECTS bodova, preostalih 10 ECTS bodova treba priskrbiti izlaganjem na kolokviju ili upisivanjem još jedne radionice. Dakle, student/studentica, može ali i ne mora, sve potrebne ECTS bodove za semestar steći i pohađanjem nastave i radom u radionici.

Radionice nisu isto što i klasična nastava. U radionicama studenti, uz pomoć nastavnika, rade na konkretnim zadacima, što rezultira seminarskim radovima, istraživačkim izvješćima, problemskim seminarima i ukratko, opterećenje po studentu/studentici mnogo je veće od onog u klasičnoj nastavi što je vrednovano kroz ECTS bodove.

3.1.3.3. Tijek studija nakon prve godine

Kao što je navedeno u obrazloženju individualne/konzultativne nastave tijekom III., IV., V. i VI. semestra, student/ica traži, u dogovoru s savjetnikom/icom, individualnu/konzultativnu nastavu najviše 2 predmeta (30 sati), što vrijedi 20 ECTS bodova. Pohađanje i seminarski rad u individualnoj/konzultativnoj nastavi donosi 20 bodova po semestru. Kako svaki izabrani predmet mentorske nastave nosi 10 ECTS bodova to znači da svaki student/ica sluša najviše 2

predmeta mentorske nastave po semestru. 30 ECTS bodova pojedinog semestra mogu se, dakle, ste i kroz individualnu/konzultativnu nastavu i kroz obranu seminara na Kolokviju ili samo kroz obranu seminara na Kolokviju. Dakle, student/studentica, može ali i ne mora, pohađati individualnu/konzultativnu nastavu. ECTS bodovi mogu se stjecati bilo preko individualne/konzultativne nastave ili preko Kolokvija.

3.1.3.4. Kolokvij

U svakom semestru održava se Kolokvij, dakle, ukupno 6 kolokvija na cjelokupnom studiju.

Održavanje Kolokvija mora biti najavljeno dovoljno unaprijed, kako bi se studenti/ce pravovremeno pripremili/e. Studenti/ce koje žele da im se aktivnosti izvan doktorskog studija (pisanje članaka ili rad na istraživačkom projektu) priznaju kao aktivnosti studija moraju na ovim Kolokvijima pred izabranim povjerenstvom izložiti svoj rad. Na Kolokviju krajem II. semestra studija se brani tema (i obrazac DRSC1) i pokreće prijava disertacije i izbor mentora disertacije. Na Kolokviju se mogu izlagati samostalna istraživanja i članci u pripremi, ali i seminarski radovi napisani u suradnji s mentorom/icom na individualnoj/konzultativnoj nastavi. Najmanje tri kolokvija tijekom studija (u III., IV., V. i VI. semestru) moraju biti izravno povezana s radom na disertaciji, može se izlagati istraživanje ili priprema članka koji je tematski vezan s disertacijom, a može se izlagati i dio istraživačkog rada na disertaciji. U radu jednog Kolokvija može sudjelovati više povjerenstava u zavisnosti od tematike pojedinih izlaganja. Svi Kolokviji su javni, te na njima mogu nastupiti sve polaznice i polaznici Doktorskog studija, kao i zainteresirana akademska javnost.

Povjerenstvo Kolokvija sačinjavaju nastavnici/ice pred kojima se prezentiraju aktivnosti na osnovu kojih se želi ostvariti ECTS bodove. Studenti/ce doktorskog studija prezentiraju svoj rad (za koji traže da im se priznaju ECTS bodovi) uz pomoć modernih tehnologija (Power point prezentacija) u obliku 20 minutnog predavanja nakon čega slijedi diskusija. U radu Kolokvija dužni su sudjelovati svi studenti upisani na semestar studija za koji se organizira Kolokvij, a ne samo oni koji na Kolokviju neposredno izlažu.

Prijedlog teme i sažetak rada za prezentaciju na Kolokviju, dogovaraju student/ica i savjetnik/ica, taj prijedlog postaje sastavni dio Privatissimuma. Prihvatanjem Privatissimuma Vijeće doktorskog studija prihvaća i pojedinu temu izlaganja na Kolokviju.

Studenti/ce i njihovi/e savjetnici/ce sudjeluju u raspravi na Kolokviju. Studenti/ce za tisak uređuju zbornike s kolokvija (ili tekst ili slajdovi s prezentacije) koji se obvezno objavljuje u elektronskoj verziji na mrežnim stranicama Doktorskog studija.

Na Kolokviju obranjen seminarski rad, članak ili poglavlje, ili izlaganje na konferenciji (napisano kao za objavljivanje, i predstavljeno 20 minutnim izlaganjem sa prezentacijom) vrednuje se s 5 ECTS bodova. Sudjelovanje u radu Kolokvija bez izlaganja vrednuje se s 1 ECTS bodom.

3.1.3.5. Godišnje konferencije

Doktorski studij svake godine na kraju ljetnog semestra organizira Godišnju konferenciju na kojoj se javno nagrađuju najbolji, student/ica studija, seminarski rad i prezentacija sa Kolokvija. Na godišnjim konferencijama osim pozivnih predavanja gostuju ih profesora, izlažu se svi nagradeni radovi. Na Godišnjoj konferenciji nagrađuje se i najbolji nastavnik/ca studija koji je pozvan da na konferenciji održi i prigodno predavanje. Godišnje konferencije su javne i traju 1 dan. Radove za Godišnju konferenciju predlažu nastavnici/ice i studenti/ice, a odluku o nagradama i prihvaćanju izlaganja donosi Vijeće studija. Nagrade su regulirane posebnim Pravilnikom o nagrađivanju na Doktorskom studiju sociologije (koji će biti javno dostupan na mrežnim stranicama studija).

3.1.3.6. Obrana teme i sinopsisa doktorske disertacije (Obrazac DRSC1)

Student/ica predaje prijedlog teme i sinopsisa disertacije tijekom drugog semestra. Ovaj prijedlog teme predaje se na Sveučilišnom obrascu DRSC1 koji sadrži:

- Opći podaci i kontakt doktoranda/doktorandice o Odobranju teme za stjecanje doktorata znanosti
  - Radno iskustvo: (kronološki od novijeg ka starijem datumu)
- Kompetencije mentora
  - Popis do pet objavljenih relevantnih radova u posljednjih pet godina
- Obrazloženje teme
  - Sažetak na hrvatskom jeziku (maksimalno 1000 znakova s praznim mjestima)
  - Sažetak na engleskom jeziku (maksimalno 1000 znakova s praznim mjestima)
  - Uvod i pregled dosadašnjih istraživanja (preporučeno 7000 znakova s praznim mjestima)
  - Cilj i hipoteze istraživanja (preporučeno 700 znakova s praznim mjestima)
  - Materijal, ispitanici, metodologija i plan istraživanja (preporučeno 6500 znakova s praznim mjestima)
  - Očekivani znanstveni doprinos predloženog istraživanja (preporučeno 500 znakova s praznim mjestima)
  - Popis citirane literature (maksimalno 30 referenci)
  - Procjena ukupnih troškova predloženog istraživanja (u kunama)
- Predloženi izvori financiranja
  - Nacionalno financiranje
  - Međunarodno financiranje
  - Ostale vrste projekata
  - Samostalno financiranje
- Sjednica etičkog povjerenstva na kojoj je odobren prijedlog istraživanja

Tema i sinopsis disertacije brani se javno pred povjerenstvom koje izabire Vijeće studija. Povjerenstvo ima minimalno 3, a maksimalno 5 članova/ica. Budući mentor/ica disertacije je član/ica povjerenstva. Članovi/ce povjerenstva moraju biti u zvanju docenta/ice i više, odnosno, višeg znanstvenog suradnika i više. Povjerenstvo organizira Kolokvij iz prijedloga teme i sinopsisa rada. Ovaj se Kolokvij odvija ili krajem drugog ili krajem trećeg semestra i otvoren

je za sve polaznice i polaznike doktorskog studija, kao i za akademsku javnost. Položen Kolokvij iz prijedloga teme i sinopsisa doktorskog rada nosi 5 ECTS bodova.

Ukoliko povjerenstvo tijekom izrade disertacije procijeni da dotični/a student/ica ne zadovoljava kriterije znanstvenoga rada, saziva izvanredni sastanak na kojemu obavezno sudjeluje mentor/ica i student/ica. Na sastanku se određuju moguća rješenja slušajući. Krajnja konzekvenca može biti zaustavljanje postupka stjecanja doktorata. U tom slučaju, student/ica ima pravo tražiti sazivanje novog povjerenstva u novom sazivu koje se upozna sa situacijom i procjenjuje rad. Novoosnovano povjerenstvo razgovara s članovima/cama prvotnog povjerenstva, mentorom/icom, savjetnikom/icom i studentom/icom, te donosi odluku o nastavku studija. Odluka je konačna.

Na četvrtom semestru studija u okviru Kolokvija predviđena se obrana seminarskog rada, članka ili poglavlja, ili izlaganja na konferenciji vezanog za prihvaćenu temu disertacije (napisano kao za objavljivanje, i predstavljeno 20 minutnim izlaganjem sa prezentacijom) za što se ostvaruje 5 ECTS bodova.

Na Kolokviju obranjen seminarski rad, članak ili poglavlje, odnosno izlaganje na konferenciji (napisano kao za objavljivanje, i predstavljeno 20 minutnim izlaganjem sa prezentacijom) na petom semestru studija treba tematizirati metodološku problematiku prijavljene disertacije dok Kolokvij u šestom semestru predviđena predstavljaju i obranu izabranog izvotka iz buduće disertacije (napisano kao za objavljivanje, i predstavljeno 20 minutnim izlaganjem sa prezentacijom). Svaka pojedina od naznačenih dviju aktivnosti na petom, odnosno šestom semestru studija, implicira ostvarivanje 5 ECTS bodova. Intenzivni proces pisanja disertacije odvija se na šestom semestru studija i ova aktivnost vrednuje se s 20 ECTS-a.

3.1.3.7. Završna obrana disertacije

U skladu sa Pravilnikom o doktorskim studijima Sveučilišta u Zagrebu doktorand/ica pokreće postupak prihvaćanja teme doktorskog rada podnošenjem prijave, koja sadržava opće podatke o doktorandu, životopis i popis radova doktoranda, naslov predložene teme, podatke o predloženom mentoru i njegovim kompetencijama, obrazloženje teme i otkriveni izvorni znanstveni doprinos predloženog istraživanja, procjenu troškova istraživanja te izjavu da nije prijavio doktorski rad s istovjetnom temom na drugome studiju Sveučilišta, odnosno na drugome sveučilištu. Tema doktorskog rada prijavljuje se na obrascu Sveučilišta u Zagrebu.

Nadležno tijelo imenuje povjerenstvo za ocjenu teme i predlaganje mentora. Ono se sastoji od tri ili pet članova, pri čemu najmanje jedan član nije nastavnik na studiju niti je zaposlenik sastavnice koja je nositelj studija. Predloženi mentor/ica ne može biti imenovan/a u povjerenstvo za ocjenu rada.

Prije pokretanja postupka za završnu obranu disertacije, dakle, pri predaji doktorskog rada, doktorand/ica na odgovarajućem obrascu mora izvaditi uvjerenje da su sve prethodne obaveze predviđene programom studija izvršene i uredno regulirane.

3.1.4. Aktivnosti polaznika/ca unutar doktorskog studija

- sudjelovanje na grupnoj nastavi tijekom prve godine studija, te na individualnoj/konzultativnoj nastavi tijekom druge i treće godine studija.
- kontinuirani rad s savjetnikom/icom;
- rad s mentorom/icom na temi disertacije;
- sudjelovanje u semestralnim Kolokvijima;
- sudjelovanje u radu i organizaciji Godišnje konferencije;

3.1.5. Aktivnosti polaznika/ca izvan neposrednog doktorskog studija

Studij potiče odlazak na usavršavanje tijekom Doktorskog studija na strana sveučilišta, u što ulaze ljetne škole, višetjedni seminari, gostuju i semestri i sl. (O usavršavanju je nužno podnijeti pismeni izvještaj, a bit će priznat onaj broj ECTS bodova koji priznaje organizator usavršavanja). U slučaju da organizator usavršavanja ne izdaje potvrdu o ECTS bodovima Vijeće studija odlučuje o iznosu ECTS bodova prema sadržaju usavršavanja, a taj broj ne može biti veći od 5 ECTS bodova).

3.2. Popis izbornih teorijskih i istraživačkih radionica s brojem sati aktivne nastave potrebnih za njihovu izvedbu i brojem ECTS- bodova

PROGRAM DOKTORSKOG STUDIJA SOCIOLOGIJE 2017./18.

Skupni naziv svih teorijskih radionica: *TEORIJSKI MODELI U SUVREMENOJ SOCIOLOGIJI*

Nositelj/ica	Naziv	Izvoditelji/ce	Trajanje	ECTS	Provjera znanja
Prof. dr. sc. VJEKOSLAV AFRI	DISKURZIVNA ANALIZA	Vjekoslav Afri , Zorana Šuljug Vu ica, Krešimir Žažar	12 sati	10 ECTS bodova	Pisani seminarski rad, rad se usmeno brani
Prof. dr. sc. OGNJEN ALDAROVI Doc. dr. sc. JANA VUKI	URBANA SOCIOLOGIJA I JAVNI PROSTOR GRADA	Ognjen aldarovi , Jana Vuki	12 sati	10 ECTS bodova	Pisani seminarski rad na odabranu temu vezanu uz program kolegija; rad se usmeno brani i ocjenjuje
Prof. dr. sc. OGNJEN ALDAROVI	DRUŠTVO RIZIKA I REFLEKSIVNA MODERNOST	Ognjen aldarovi , Jana Šarini	12 sati	10 ECTS bodova	Pisani seminarski rad na odabranu temu vezanu uz program kolegija; rad se usmeno brani i ocjenjuje
Prof. dr. sc. BRANKA GALI	ROD, ŽENSKI POKRETI I OBITELJ	Branka Gali	12 sati	10 ECTS bodova	1) usmena obrana pisanoga seminarskog rada; 2) usmeni ispit

Izv. prof. dr. sc. HAJRUDIN HROMADŽI	POTROŠA KO DRUŠTVO I KULTURA	Hajrudin Hromadžić	12 sati	10 ECTS bodova	Usmena obrana pisanoga seminarskog rada
Prof.dr.sc. AN I LEBURI	MJEŠOVITA METODOLOGIJA kao ISTRAŽIVA KI TREND	An i Leburi , Maja Dadi - Žeravica	12 sati	10 ECTS bodova	Seminarski rad i usmeni ispit
Izv. prof. dr. sc. KRUNOSLAV NIKODEM	SOCIOLOGIJA RELIGIJE	Krunoslav Nikodem	12 sati	10 ECTS bodova	Ispit je usmeni ili obranjen zadani pisani rad
Izv. prof. dr. sc. KRUNOSLAV NIKODEM	SOCIOLOGIJA TIJELA	Krunoslav Nikodem	12 sati	10 ECTS bodova	Usmena obrana pisanoga seminarskog rada
Doc. dr. sc. HELENA POPOVI	SUVREMENI MEDISJKI STUDIJI: TEORIJE I METODE	Helena Popovi	12 sati	10 ECTS bodova	Usmena obrana pisanoga seminarskog rada
Prof. dr. sc. IVAN RIMAC	PRIMIENJENA TEORIJA UZORKOVANJA U DRUŠTVENIM ISTRAŽIVANJIMA	Ivan Rimac	12 sati	10 ECTS bodova	Pisani ispitni rad

Doc. dr. sc. TIJANA TRAKO POLJAK	DRUŠTVO I OKOLIŠ	Tijana Trako Poljak, Ivan Cifri , Vladimir Lay,	12 sati	10 ECTS bodova	Ispit je usmeni ili obranjen zadani pisani rad
Prof. dr. sc. OZREN ŽUNEC Izv. prof. dr. sc. MIRKO BILANDŽI	SOCIOLOGIJA NACIONALNE SIGURNOSTI	Ozren Žunec, Mirko Bilandži	12 sati	10 ECTS bodova	Seminarski rad (pregledni lanak, izvorni znanstveni rad) i usmena obrana rada
Dr. sc. DRAGO ŽUPARI - ILJI	(DE)KONSTRU- KCIJA SOCIOLOŠKIH TIPOVA NA PRIMJERIMA SOCIOLOGIJE MIGRACIJE	Drago Župari -Ilji	12 sati	10 ECTS bodova	1) usmena obrana pisanoga seminarskog rada; 2) usmeni ispit

Istraživačke radionice:

<i>Nositelj/ica</i>	<i>Naziv</i>	<i>Izvoditelji/ce</i>	<i>Trajanje</i>	<i>ECTS</i>	<i>Provjera znanja</i>
Prof. dr. sc. VJEKOSLAV AFRI	DISKURZIVNA ANALIZA – DOKTORSKA RADIONICA	Vjekoslav Afri , Zorana Šuljug Vučića, Krešimir Žažar	12 sati	10 ECTS bodova	Izvješće o provedenom istraživanju
Prof. dr. sc. VJEKOSLAV AFRI	KVALITATIVNE METODE ISTRAŽIVANJA – <i>GROUNDED</i> <i>THEORY</i>	Vjekoslav Afri , Krešimir Žažar	12 sati	10 ECTS bodova	Tri kraća pisana rada i usmeni ispit
Izv. prof. dr. sc. DRAGAN BAGI	DOKTORSKA RADIONICA – KONCIPIRANJE ISTRAŽIVANJA	Dragan Bagi	12 sati	10 ECTS bodova	Opisano u načinu provjere znanja radionice
Izv. prof. dr. sc. DRAGAN BAGI	DOKTORSKA RADIONICA – STRUKTURIRA- NJE DISERTACIJE	Dragan Bagi	12 sati	10 ECTS bodova	Opisano u načinu provjere znanja radionice
Prof. dr. sc. BRANKA GALI	ROD I DRUŠTVO (RADIONICA IZ PREDMETA „ROD, ŽENSKI POKRETI I OBITELJ“)	Mirjana Adamović , Branka Gali , Marija Geiger	12 sati	10 ECTS bodova	Empirijski rad na temu radionice
Prof. dr. sc. AN I LEBURI ; Prof. dr. sc. VJEKOSLAV AFRI	EMPIRIJSKA SOCIOLOGIJA KAO ISTRAŽIVAČKA <i>CASE STUDY</i> : STRATEGIJA U SPLITSKOM	Anđelko Leburi , Vjekoslav Afri , Maja Dadi - Žeravica	12 sati	10 ECTS bodova	Usmena obrana istraživačkih bilježaka iz teme radionice

	URBANOM PROSTORU				
Doc. dr. sc. PETRA RODIK	UPOZNAVANJE I PRAKTI NI RAD U SOFTVERU ZA ANALIZU KVALITATIVNIH PODATAKA	Petra Rodik	12 sati	10 ECTS bodova	Opisano u na inu provjere znanja radionice
Dr. sc. ADRIJANA ŠULJOK, znanstvena suradnica	DOKTORSKA RADIONICA – UVOD U ZNANSTVENU KOMUNIKACIJU	Adrijana Šuljok	12 sati	10 ECTS bodova	Opisano u na inu provjere znanja radionice

3.3. Obvezatne i izborne aktivnosti (sudjelovanje na kolokvijima i godišnjim konferencijama i kriteriji za njihovo izražavanje u ECTS bodovima.

Na *kolokvijima* se mogu izlagati:

- članak pripremljen za objavljivanje u inozemnom ili domaćem časopisu
- Poglavlje pripremljeno za objavljivanje u inozemnom ili domaćem zborniku ili knjizi s više autora
- Rad pripremljen za izlaganje na međunarodnom ili domaćem skupu (radionici, okruglom stolu, konferenciji, kongresu i sl.).

(rad pripremljen za objavljivanje ili izlaganje je rad koji je napisan ali još nije poslan časopisu/konferenciji i još nije prošao recenziju)

Svrha kolokvija je pomoći i studentu/ici da članak, poglavlje ili izlaganje na konferenciji bude što je moguće kvalitetnije. (Uspješno obranjen kolokvij nosi 5 ECTS bodova).

Na *Godišnjim konferencijama* izlažu samo oni koji su nagrađeni za najbolje kolokvije (seminare ili obrane tema i sinopsisa doktorskih radova ili pripremljene članke, poglavlja ili izlaganja) Povjerenstvo konferencije čine tri nastavnika/ice i tri studenta/ice. Studenti/ice članovi povjerenstva ne smiju izlagati na Godišnjoj konferenciji u slučaju povjerenstvu.

3.4. Opisi ponude teorijskih radionica

3.4.1. Opis svake pojedine radionice s liste ponude teorijskih radionica na temu „TEORIJSKI MODELI U SUVREMENOJ SOCIOLOGIJI“:

složeno abecedno, po prezimenima nastavnika (suradnika)-nastavnica (suradnica):

Naziv teorijske radionice: TEORIJSKI MODELI U SUVREMENOJ SOCIOLOGIJI

Naziv kolegija: DISKURZIVNA ANALIZA

Ime i prezime nositelja/nositeljice kolegija: Prof. dr. sc. VJEKOSLAV AFRI

Ime i prezime izvoditelja/izvoditeljice kolegija: Vjekoslav Afri, Zorana Šuljug Vučića, Krešimir Žažar

Jezik na kojem se kolegij predaje: hrvatski

Trajanje: ljetni semestar, 12 sati

Sadržaj kolegija:

U okviru kolegija, bit će predstavljen konstruktivistički pristup, odnos jezika i sociologije te povijesni razvoj diskurzivne analize, odnosno, diskurs kao oblik i forma socijalne interakcije od lingvističkih analiza (fonema, morfema, semantema), mitema do diskurzivne formacije (Foucault). Posebno će biti predstavljene takozvane Foucaultovske diskurzivne analize poput „Dispozicijske diskurzivne analize“ i razvoj „Kritičke diskurzivne analize“ kroz detaljno razmatranje Faircloughovog trodimenzionalnog modela (diskurzivna praksa – tekst – socijalna praksa); intertekstualnost, i interdiskurzivnost i Van Dijkovog trokuta diskurs-spoznavanja-društvo u pojedinim modelima konteksta.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):

Osim produbljenog razumijevanja odnosa kvalitativnih i kvantitativnih analiza, polaznici/ce će steći i sposobnost razumijevanja diskursa i njihovih uloga u konstrukciji socijalne zbilje, kao i sposobnost razlučivanja različitih razina analize u odnosu na različite socijalne prakse. Dakle, razumijevanjem diskursa kao oblika društvene prakse polaznici/ce će razviti vještine primjene diskurzivnih i kritičko-diskurzivnih analiza u sociologijskim istraživanjima.

Polaznici/e će ovladati potrebnim znanjima i kompetencijama u području Sociologije jezika.

Oblici provođenja nastave:

Nastava će se odvijati kroz 12 sati nastave u predavaonici, kao radionica, što znači da će svaki student/ica tijekom nastave dobiti i naputak i pomoć za izradu seminarskog rada / istraživanja, koji će izraditi samostalno i braniti ga javno pred Povjerenstvom.

Popis obvezatne literature potrebne za studij i polaganje ispita:

1. Bondarouk, T.; Ruël, H. J. M. (2004). Discourse Analysis: Making Complex Methodology Simple. U: Leino, T.; Saarinen, T.; Klein, S. (eds.) *Proceedings of the 12th European Conference on Information Systems (ECIS)*. June 14-16. 2004. Turku Finland.
2. Bryman, A.; Burgess, R. G. (eds.) (1994). *Analyzing Qualitative Data*. London, New York: Routledge.
3. Cramer, D. (2003). *Advanced Quantitative Data Analysis*. Maidenhead: Open University Press.
4. De Beaugrande, R. (2006). *Critical Discourse Analysis: History, Ideology, Methodology*. Fakulteta za humanističke studije, Univerza na Primorskom.

5. Diaz-Bone, R.; Bührmann, A. D.; Gutiérrez Rodríguez, E.; Schneider, W.; Kendall, G.; Tirado, F. (2007). *The Field of Foucaultian Discourse Analysis: Structures, Developments and Perspectives*. FQS.8(2).
6. Fairclough, N. (2003b). "The Discourse of New Labour: Critical Discourse Analysis". U: Wetherell, M.; Taylor, S.; Yates, S. J. (eds.) *Discourse as Data: A Guide for Analysis*. London, Thousand Oaks, New Delhi: Sage Publication. 229-266.
7. Fairclough, N. (2004). "Semiotic Aspects of Social Transformation". U: Rogers, R. (ed.) *An Introduction to Critical Discourse Analysis in Education*. New Jersey, London. Lawrence Erlbaum Associates.
8. Fairclough, N. (2004). *Analysing discourse: Textual Analysis for Social Research*. London, New York: Routledge.
9. Foucault, M. (2010). *Vladanje sobom i drugima* (prijevod: Zlatko Wurzberg) Zagreb: Antibarbarus.
10. Gill, R. (2000). „Discourse Analysis“. U: Bauer, M.W.; Gaskell, G. (eds.) *Qualitative Researching with Text Image and Sound: Practical Handbook*. London: Sage Publications. 172-190.
11. Heritage, J. (2004). "Conversation Analysis and Institutional Talk: Analysing Data". U: Silverman, D. (ed.) *Qualitative Research. Theory, Method and Practice*. 2nd Edition. London, Thousand Oaks, New Delhi: SAGE Publications. 222-245.
12. Krippendorff, K. (2004). *Content Analysis: An Introduction to Its Methodology*. Thousand Oaks, London: SAGE.
13. Leburu, A.; Afri, V.; Dadi, M. i dr. (2011). *Diskurzivna analiza: kvalitativni pristup u istraživanju medija*. Metodološka biblioteka. Edicija Metodološke teme. Knjiga br.1. Split: Redak.
14. Reisigl, M. (2008). "Analyzing Political Rhetoric". U: Wodak, R.; Krzyżanowski, M. (eds.) *Qualitative Discourse Analysis in the Social Sciences*. New York: Palgrave Macmillan. 96-120.
15. Sacks, H. (2006). "The Baby Cried, the Mommy Picked it up". U: Jaworski, A., Coupland, N. (eds.) *The Discourse Reader*. London, New York: Routledge. 239-245.
16. Van Dijk, A. Teun (1995). "Discourse Analysis as Ideology Analysis", In: C. Schäffner & A. Wenden (Eds.), *Language and Peace*. (pp. 17-33). Aldershot: Dartmouth Publishing.
17. Van Dijk, T. (1985). "Structures of News in the Press". In: van Dijk, (Ed.) *Discourse and Communication*. Berlin: De Gruyter, 1985, pp. 69-93.
18. Wengraf, T. (2001). *Qualitative Research Interviewing: Biographic Narrative and Semi-structured Methods*. Thousand Oaks, London: SAGE.
19. Wooffitt, R. (2003). "Researching Psychic Practitioners: Conversation Analysis". U: Wetherell, M.; Taylor, S.; Yates, S. J. (eds.) *Discourse as Data: A Guide for Analysis*. London, Thousand Oaks, New Delhi: The Open University and Sage Publication. 49-92.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska:

1. Baudrillard, J. (2001). *Simulacija i zbilja*. Zagreb: Jesenski i Turk, Hrvatsko sociološko društvo.
2. Levi-Strauss, C. (1960). *Tužni tropi* (prijevod Srećko Komonić). Zagreb: Zora.
3. Liddicoat, A. J. (2007). *Introduction to Conversation Analysis*. London: Continuum.
4. Propp, Vladimir Jakovlevič (1982). *Morfologija bajke* (preveli Petar Vujičić, Radovan Matijašević, Mira Vuković). Beograd: Prosveta.

5. Rogan, A. I.; De Kock, D. M. (2004). "Chronicles From the Classroom: Making Sense of the Methodology and Methods of Narrative Analysis". *Qualitative Inquiry*. 11(4): 628-649.
6. Ten Have, P. (2004). *Methodological Issues in Conversation Analysis*. University of Amsterdam (Methodologicalissues.pdf)
7. Boje, D. M. (2001). *Narrative Methods for Organizational and Communication Research*. London: SAGE.
8. Franzosi, R. (1998). "Narrative Analysis – Or Why (And How) Sociologists Should be Interested in Narrative". *Annual Review of Sociology*. Vol. 24. 517-554.
9. Saldana, J. (2009). *The Coding Manual for Qualitative Researchers*. London: SAGE.
10. Schneider, Daniel K. (2005). *Qualitative Data Analysis*. TECFA, University of Geneva.
11. Silverman, H. (1993). *Interpreting Qualitative Data: Methods for Analyzing Talk, Text, and Interaction*. London: Sage Publications.
12. Koester, A. (2010). *Workplace Discourse*. London, New York. Continuum.
13. Lewis, C.; Ketter, J. (2004). "Learning and Social Interaction: Interdiscursivity in a Teacher and Researcher Study Group". U: Rogers, R. (ed.) *An Introduction to Critical Discourse Analysis in Education*. New Jersey, London. Lawrence Erlbaum Associates. 117-146.
14. Maynard, D. W.; Clayman, S. E. (2003). *Ethnomethodology and Conversation Analysis* (2003aMaynard_Clayman_EM_CA.pdf).
15. McHoul, A.; Grace, W. (1993). *A Foucault Primer, Discourse, Power and the Subject*. Melbourne University Press (A_Foucault_Primer.pdf)
16. Ruiz Ruiz, J. (2009). *Sociological Discourse Analysis: Methods and Logic*. FQS. 10(2) art.26.
17. Stillar, G. F. (1998). *Analyzing Everyday Texts: Discourse, Rhetoric and Social Perspectives*. Thousand Oaks, London, New Delhi: Sage Publications.
18. Talja, S. (1999). *Analyzing Qualitative Interview Data: The Discourse Analytic Method*. University of Tampere, Finland.

Bodovna vrijednost kolegija:

- 10 ECTS bodova

Na in polaganja ispita i provjere znanja:

- pisani seminarski rad na odabranu temu vezanu uz program kolegija; rad se usmeno brani i ocjenjuje

Na in pra enja kvalitete i uspješnosti izvedbe:

U skladu s općim sustavom pra enja kakvoće nastave na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata/ica.

Naziv teorijske radionice: TEORIJSKI MODELI U SUVREMNOJ SOCIOLOGIJI

Naziv kolegija: URBANA SOCIOLOGIJA I JAVNI PROSTOR GRADA

Ime i prezime nositelja/nositeljice kolegija: Prof. dr. sc. OGNJEN ALDAROVIĆ, doc. dr. sc. JANA VUKIĆ

Ime i prezime izvoditelja/izvoditeljice kolegija: Ognjen Aldarović, Jana Vukić

Jezik na kojem se kolegij predaje: hrvatski

Trajanje: zimski semestar, 12 sati

Sadržaj kolegija i radionice:

Sadržaj kolegija i radionice:

Intenzivne i sveobuhvatne promjene suvremenih gradova uvelike utječu na javni prostor grada, koji predstavlja važan temelj za ostvarivanje najrazličitijih interakcija stanovnika i korisnika gradskog prostora. Gradske ulice, trgovi i parkovi čine fizičku podlogu za stvaranje i održavanje veza između različitih populacijama stanovnika grada i njegovih korisnika (svakodnevnih korisnika, povremenih posjetitelja ili turista). Oblikovanje, održavanje, izgradnja ili regeneracija javnog prostora, kao i procesi koji narušavaju kvalitetu javnog prostora grada, akteri koji u navedenim procesima sudjeluju i njihova prisutnost u donošenju odluka, uzeti zajedno čine jednu od najvažnijih tema urbane sociologije danas – grad kao javno, zajedničko i opće dobro dostupno svima. Jedan od temeljnih elemenata održivosti gradova jest njihova društvena komponenta – inkluzivnost, integracija i tolerancija različitosti. U okviru kolegija ukazuje se na rast društvene nejednakosti, izrazitu društvenu polarizaciju najvećih gradova, siromaštvo i ostale probleme s kojima se susreću gradovi današnjice te se na primjeru javnog prostora kritički sagledava i istražuje odnos privatnoga i javnog u gradu, potencijal javnoga prostora za poboljšanje kvalitete života i stvaranje održivih gradova budućnosti kao gradova po mjeri vremena.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):

Polaznici kolegija će steći temeljna znanja potrebna za sociološku analizu i kritički osvrt na javni prostor grada i procese koji mijenjaju suvremene gradove. Studenti će navedena znanja primijeniti u istraživanju te proširiti vlastita istraživačka znanja i kompetencije te komunikacijske vještine.

Oblici provođenja nastave:

Nastava će se odvijati kroz 12 sati nastave na kolegiju, uz diskusiju s polaznicima te samostalno istraživačko rad studenata i pisanje istraživačkog izvještaja, koji će biti vrednovan od strane predmetnih nastavnika.

Popis obvezatne literature potrebne za studij i polaganje ispita:

1. Castells, M. (2000). *Uspon umreženog društva*. (Informacijsko doba, svezak 1). Zagreb: Golden marketing.
2. Čaldarovi, O. (2011). *Urbano društvo na početku 21. stoljeća – osnovni sociološki procesi i dileme*. Zagreb: Jesenski i Turk, HSD.
3. Čaldarovi, O., Šarini, J. (2008). „First signs of gentrification? Urban regeneration in the transitional society: The Case of Croatia“. *Sociologija i prostor*. (181-182) 3-4: 369-383.
4. Čaldarovi, O., Šarini, J. (2010). „Socijalna važnost prirode u urbanom kontekstu“. *Društvena istraživanja* 19 (4-5: 733-749).
5. Čaldarovi, O., Šarini, J. (2017). *Suvremeni grad: Javni prostori i kultura življenja. Primjer Zagreba*. Zagreb: Jesenski&Turk.
6. Gehl, J. (2010). *Cities for People*. Island Press.
7. Marcuse, P. et al. eds. (2009). *Searching for the Just City: Debates in Urban Theory and Practice*. London & New York: Routledge.
8. Sassen, S. (2014). *Expulsions: Brutality and Complexity in the Global Economy*. Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 2014.
9. Schmid, H., Sahr W-D., Urry, J. (2011). *Cities and Fascination. Beyond the Surplus of Meaning*. Ashgate.
10. Šarini, J., Čaldarovi, O. (2015). *Suvremena sociologija grada. Od nove urbane sociologije, prema sociologiji urbanog*. Zagreb: Jesenski&Turk.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska:

1. Anderson, E. (2011). *The Cosmopolitan Canopy: Race and Civility in everyday life*. New York, London: W. W. Norton & Company.
2. Augé, M. (2001). *Nemjesta*. Karlovac: Biblioteka Psefizma.
3. Castells, M. (1989). *The Informational City*. Oxford: Blackwell Publishing.
4. Čaldarovi, O. (2012). *ikaška škola urbane sociologije*. Zagreb: Jesenski & Turk.
5. Čaldarovi, O. (1985). *Urbana sociologija. Socijalna teorija i urbano pitanje*. Zagreb: Globus.
6. Čaldarovi, O. (1989). *Društvena dioba prostora*. Zagreb: Sociološko društvo Hrvatske.
7. Čaldarovi, O. (1987). *Suvremeno društvo i urbanizacija*. Zagreb: Školska knjiga.

8. apo, J., Gulin Zrnić, V., ur. (2011). *Mjesto, nemjesto – interdisciplinarna promišljanja prostora i kulture*. Zagreb: Institut za etnologiju i folkloristiku.
9. Dear, M. (2005). „Los Angeles and the Chicago School: Invitation to a Debate“ u Lin, J. i Mele, Ch. eds. *The Urban Sociology Reader*. Routledge.
10. Dear, M. J. (2000). *The Postmodern Urban Condition*. Blackwell Publishers.
11. Fainstein, S. S. (2010). *The Just City*. Cornell University Press.
12. Harvey, D. (1990). *The Condition of Postmodernity. An Enquiry into the Origins of Cultural Change*. Cambridge and Oxford: Blackwell Publishing.
13. Harvey, D. (2012). *Rebel Cities. From the Right to the City to the Urban Revolution*. London, New York: Verso.
14. Mumford, L. (1968, 1988). *Grad u historiji*. Zagreb: Naprijed.
15. Mišetić, A. (2004). *Gradski rituali - Retradicionalizacija društvenog života u hrvatskim gradovima nakon 1990*. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada.
16. Prelog, M., (1973). *Prostor-vrijeme*. Zagreb: Društvo historičara umjetnosti Hrvatske.
17. Rogić, I. (1990). *Stanovati i biti. Rasprave iz sociologije stanovanja*. Zagreb: Sociološko društvo Hrvatske.
18. Soja, Ed. (1989). *Postmodern Geographies. The Reassertion of Space in Critical Social Theory*. London-New York: Verso 22. Soja, E. W. (2000). *Postmetropolis. Critical Studies of Cities and Regions*. Blackwell Publishing.
19. Soja, Ed. (2010). *Seeking Spatial Justice. Minneapolis*: University of Minnesota Press. 24. Zukin, Sh. (2010). *Naked City: The death and life of authentic urban places*. Oxford University Press.
20. Wacquant, L. (2008). *Urban Outcasts. A Comparative Sociology of Advanced Marginality*. Polity.

Bodovna vrijednost kolegija:

- 10 ECTS bodova

Način polaganja ispita i provjere znanja:

- samostano istraživanje na odabranu temu iz područja kolegija i pisani izvještaj o provedenom istraživanju koji se usmeno brani i ocjenjuje (istraživanje na postojećim, sekundarnim podacima ili terensko istraživanje)

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:

U skladu s općim sustavom praćenja kvalitete nastave na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata/ica.

Naziv teorijske radionice: TEORIJSKI MODELI U SUVREMENOJ SOCIOLOGIJI

Naziv kolegija: DRUŠTVO RIZIKA I REFLEKSIVNA MODERNOST

Ime i prezime nositelja/nositeljice kolegija: Prof. dr. sc. OGNJEN ALDAROVI

Ime i prezime izvoditelja/izvoditeljice kolegija: Ognjen aldarovi , Jana Vuki

Jezik na kojem se kolegij predaje: hrvatski

Trajanje: ljetni semestar, 12 sati

Sadržaj kolegija i radionice:

U okviru kolegija, polaznici/e se upoznaju s temeljnim znanjima iz područja sociologije rizika. Posebna pažnja usmjerena je na teorijski pristup Anthony Giddensa (refleksivna modernost, kultura rizika), osnovne kategorije i odrednice „društva rizika“ (U. Beck) te nesigurnosti života u tekućoj modernosti (Z. Bauman). Polaznici/e kolegija upoznati će se s rezultatima socioloških i srodnih istraživanja rizika, aspektima percepcije rizika, metodama socijalne prosudbe i upravljanja rizicima, aspektima individualnog preuzimanja rizika, stavovima javnosti prema rizicima i ulozi medija, globalnim dimenzijama rizika (poput terorizma i sl.). U okviru radionice predstaviti će se rezultati istraživanja različitih oblika rizika u suvremenom društvu uz analizu primijenjenih metoda istraživanja te raspravu o nalazima istraživanja. Posebno će biti predstavljena istraživanja rizika u Hrvatskoj i regiji. Studenti/ce će u okviru radionice izraditi vlastitu konceptualizaciju istraživanja određenog oblika rizika.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):

Polaznici/e će ovladati potrebnim znanjima i kompetencijama u području sociologije rizika te će se sa svim tim znanjima biti u mogućnosti proučavati navedene fenomene, provoditi samostalna istraživanja i doprinositi uvećavanju fonda spoznaja u području ove suvremene posebne sociologije. Znanja i vještine ovog kolegija mogu se primijeniti na analizu rizika različitih aspekata društvenih posljedica primjene tehnologije i u široj sociološkoj analizi rizika kao elementa društvene strukture.

Oblici provođenja nastave:

Nastava će se odvijati kroz 12 sati nastave na kolegiju, uz diskusiju s polaznicima te samostalni seminarski rad studenta/ice. Rad će biti recenziran od strane predmetnih nastavnika i u obliku će doći do forme znanstvenog rada koji se može ponuditi znanstvenom časopisu iz područja društvenih znanosti.

Popis obvezatne literature potrebne za studij i polaganje ispita:

1. Beck (Beck), U. (2001). *Riziko društvo. U susret novoj modernosti*. Beograd: Filip Višnjić.
2. Bauman, Z. (2011). *Tekuća modernost*. Zagreb: Pelago.

3. Aldarovi, O. (1995). *Socijalna teorija i hazardni život. Rizici i suvremeno društvo*. Zagreb: Hrvatsko sociološko društvo, „Razvoj i okoliš“, biblioteka časopisa "Socijalna ekologija".
4. Aldarovi, O., Rogi, I., Subašić, D., ur. (1997). *Kako živjeti s tehničkim rizikom?*. Zagreb: APO – Agencija za posebni otpad. (poglavlje 2, 3, 6 i 7).
5. Aldarovi, O. (2012). *Prema društvu uspješno reguliranog rizika?* Zagreb: Biblioteka „Razvoj i okoliš“.
6. Giddens, A. (1990). *The Consequences of Modernity*. Stanford: Stanford University Press.
7. Slovic, P. (2007). *The Perception of Risk*. London: Earthscan.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska:

1. Adams, J. (1995). *Risk*. UCL Press: London.
2. Bauman, Z. (2010). *Fluidni strah*. Novi Sad: Mediterran pub.
3. Douglas, M. (1992). *Risk and Blame. Essays in Cultural Theory*, Routledge: London.
4. Giddens (2009). *The Politics of Climate Change*. Polity.
5. Giddens, A. (1991). *Modernity and Self-Identity*. Stanford: Stanford University Press.
6. Kasperson, J. X. i Kasperson, R. eds. (2001). *Global Environmental Risk*. Tokyo: Earthscan.
7. Lofstedt, R. E. i Frewer, L., eds. (2004). *Risk and Modern Society*. London: Earthscan.

Bodovna vrijednost kolegija:

- 10 ECTS bodova

Način polaganja ispita i provjere znanja:

- pisani seminarski rad na odabranu temu vezanu uz program kolegija; rad se predaje, usmeno brani i ocjenjuje
- samostano istraživanje na odabranu i dogovorenu temu iz područja kolegija
- esej o relevantnoj temi baziranoj na recentnoj literaturi izabranoj u dogovoru s nastavnicima;

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:

U skladu s općim sustavom praćenja kvalitete nastave na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata/ica.

Naziv teorijske radionice: TEORIJSKI MODELI U SUVREMENOJ SOCIOLOGIJI

Naziv kolegija: ROD, ŽENSKI POKRETI I OBITELJ

Ime i prezime nositeljice kolegija: Prof. dr. sc. BRANKA GALI

Ime i prezime izvoditeljice kolegija: Branka Gali

Jezik na kojem se kolegij predaje: hrvatski

Trajanje: 12 sati

Sadržaj kolegija:

U predmetu se upoznaje s teorijskim i empirijskim analizama, kao i istraživanjima rodnih i spolnih dimenzija društva, s problemima rodne asimetrije uvjetovane sociokulturnim vrijednostima, ideologijama, simbolima i društvenom praksom na mikro i makro strukturalnim razinama društva, tj. sa socio-kulturnom konstrukcijom seksualnosti, spolnih/rodnih identiteta te pripadaju ih društvenih kontroverzi. Objedinjuje discipline sociologije spolnosti, roda, obitelji, partnerskih odnosa i feminističkih diskursa, u širem području je teorijskih, komparativno-analitičkih i istraživačkih socioloških i seksoloških znanja, razumijevanje i analizu sljedećih fenomena: ljudske spolnosti, spolnih/rodnih odnosa žena, muškaraca i seksualnih manjina, braka, obitelji, srodstva, partnerskih odnosa te različitih alternativnih oblika ljudskih intimnih i (pro)kreativnih zajednica. Putem rada u seminarima i istraživačkih radova, doktorski studenti/ce pridonose detekciji i izgradnji analitičkih oruđa za teorijski i empirijski istraživački rad koji se koristi u analizi društvene regulacije rodnih odnosa u društvu, obitelji i seksualnosti te razumijevanju i/ili promjeni osobnih, obiteljskih, partnerskih i profesionalnih odnosa, kao i odnosa između žena i muškaraca u društvu u najširem smislu.

U kontekstu tranzicijskih preobrazbi hrvatskog društva, europskih integracija, globalizacijskih aspekata razvoja, novih identiteta i društvenih stratifikacija, rodni i feministički diskursi postaju neizostavni sadržaj u kulturnim, političkim i obrazovnim agendama širom svijeta. Što znači biti «žena», što «muškarac» ili imati «transrodni» identitet? Kako se ti identiteti i njihovi međusobni odnosi u društvu mijenjaju? Kako ih društvo oblikuje? Koliko različitih društvena/kulturna odvajanja od rodnih skupina uvjetuju društvenu stratifikaciju, asimetriju moći, alokaciju resursa i seksizam u različitim aspektima života za različite rodne grupe? U tom smislu razmatraju se pitanja socijalizacije, oblikovanja i uloga rodničkih uloga, društvenih mehanizama stvaranja predrasuda, pripisivanja etiketa i poticanja seksizma. Iznose se glavni koncepti utemeljenja rodnih uloga i odnosa u različitim teorijskim konceptima, kao i feminističkim kritikama postmodernih pristupa. Posebno se analiziraju problemi nasilja i zlostavljanja žena, spolne viktimizacije i trgovanja ženama, problemi reproduktivnih prava, kontracepcije i novih reproduktivnih tehnologija, žene u politici, kućni i na tržištu rada, ženski pokreti u 3. svijetu, žene i mediji, žene u globalnoj perspektivi, transformacija braka, seksualne orijentacije, muški studiji roda, te queer identiteti. Također se razmatra uloga i doprinos feminističkih teorija i pokreta u razotkrivanju i dekonstrukciji različitih oblika seksizama i rodne stratifikacije. Izlaže se feministička kritika *mainstream* sociologije, te feministički pristupi pojmovima identiteta, razlike, predstavljanja, moći, spolnosti, itd. Pokazat će se priroda i stupanj transformacije koja

je postignuta u nekim područjima društvenih promjena, feministička vizija socijalne pravde, ali i produbljivanje strategija demokracije koje djeluju u smjeru rodno egalitarnog razvoja društva.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):

Opće kompetencije:

Interdisciplinarnost, teorijske, komparativno-analičke i istraživačke kompetencije te sposobnost kritičke analize spolnih/rodnih dimenzija i psiho-socijalnih aspekata ljudske seksualnosti;

oblikovanje, izgradnja i razvijanje analitičkog okvira za dekonstruiranje rodne asimetrije unutar sociokulturnih obrazaca društva, kao i rodne stratifikacije;

primjena utvrđenih i razvijenih modela u profesionalnom diskursu, kao i u različitim aspektima ekonomskog, političkog, javnog života, ali i osobnog, privatnog.

Specifične kompetencije:

Uporaba stečenih teorijskih i empirijskih znanja i vještina u profesionalnom radu na razvijanju osjetljivosti na rodno/spolne karakteristike, fenomene seksizma i rodne/spolne diskriminacije, primjeni rodno osjetljivog obrazovanja, osmišljavanju i izvođenju primijenjenih istraživanja te razvojnog planiranja; profesionalna analitičnost iz područja spola/roda, obitelji, partnerskih odnosa i feminizma; profesionalni sociološki rad u svim tipovima istraživačkih institucija, vladinih ili nevladinih udruga posvećenih rodnim grupama, ženama i spolnim manjinama u društvu; nastavni rad i podučavanje iz područja roda/spola, obitelji, partnerskih odnosa, reproduktivnog i seksualnog zdravlja; savjetodavni rad u području seksualnog zdravlja i edukacije o ljudskoj spolnosti; ispitivanja javnog mnijenja iz navedenih područja za potrebe sredstava javnog informiranja, poduzeća i državnih institucija, javnih i privatnih agencija te nevladinih udruga; stručne ekspertize za potrebe društvenog planiranja, razvoja, medijskih kuća

Oblici provođenja nastave:

Nastava se odvija kroz 8 sati predavanja i 4 sata seminara/vježbi uz diskusiju s polaznicima/polaznicama + *samostalni seminarski rad studenta/studentice*;

Popis obvezatne literature potrebne za studij i polaganje ispita:

1. Adamović, Mirjana (2011). *Žene i društvena moć*. Zagreb: Plejada i Institut za društvena istraživanja.
2. Castells, M. (2002). „Kraj patrijarhalnosti: Društveni pokreti, obitelji i spolnost“, u: *Moć identiteta*. Zagreb: Golden marketing.
3. Galić, Branka (2012). „Promjena seksističkog diskursa u Hrvatskoj? Usporedba rezultata istraživanja 2004. i 2010. godine“, *Socijalna ekologija* 21(2):155-177.

4. Kamenov, Ž., Gali, B. (ur.) *Rodna ravnopravnost i diskriminacija u Hrvatskoj. Istraživanje percepcije, iskustva i stavova o rodnoj diskriminaciji*. Zagreb: Vlada RH. Ured za ravnopravnost spolova.
5. Gali, Branka (2011). „Žene i rad u suvremenom društvu - značaj "orodnjenog" rada“, *Sociologija i prostor*, Vol. 49, No. 189 (1): 25-49.
6. Gali, Branka (2011). „Reprodukcija i društvena kontrola: reproduktivni status žena u Hrvatskoj i stavovi o njihovim reproduktivnim pravima“, U: Radačić, Ivana i Vince Pallua, Jelka (Ur.) *Ljudska prava žena. Razvoj na međunarodnoj i nacionalnoj razini 30 godina nakon usvajanja Konvencije UN-a o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena*. Zagreb: Institut društvenih znanosti Ivo Pilar. str. 297-317.
7. Giddens, Anthony (2007). „Obitelj i intimni odnosi, Rod i spol“ (poglavlja), U: *Sociologija*: Zagreb, Nakladni zavod Globus.
8. Haralambos, Michael, Holborn, Martin (2002). *Sociologija. Teme i perspektive*. Zagreb: Golden marketing, str. 126-196 (poglavlje 3: Spol i rod).
9. Milojević, I., Markov, S. (ur.) *Uvod u rodne teorije*. Novi Sad: Mediterran Publishing.
10. Ritzer, G. (1997). (ur.) „Suvremena feministička teorija“, u: *Suvremena sociološka teorija*. Zagreb: NZ Globus, str. 297-343.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska:

1. Anselmi, Diana L. & Law, Anne L. (Eds.) (1998). *Questions of Gender. Perspectives & Paradoxes*. The McGraw-Hill Companies.
2. de Beauvoir, Simone (1981). *Drugi pol I i II*. Beograd: BIGZ.
3. Brownmiller, S. (1995). *Protiv naše volje*. Zagreb: Zagorka.
4. Butler, Judith (2000). *Nevolje s rodom*. Zagreb: Ženska infoteka.
5. CESI (2007). *Nasilje ne prolazi samo od sebe. Izvještaj o istraživanju rodno uvjetovanog nasilja u adolescentskim vezama u Republici Hrvatskoj*. Zagreb
6. Gali, Branka i Geiger, Marija (2006). „Valorizacija ženskog. Rodni aspekti odnosa spram okoliša“. *Socijalna ekologija*, 15(4):339-355.
7. Gali, Branka i Nikodem, Krunoslav (2009). „Percepcija rodih jednakosti i šansi pri zapošljavanju u hrvatskom društvu. Pogled nezaposlenih žena“, *Revija za socijalnu politiku*, 16(3):25-271.
8. Gali, Branka (2008). „Rodni identitet i seksizam u hrvatskom društvu“. U: Cifrić, Ivan (ur.) *Relacijski identiteti. Prilozi istraživanju identiteta hrvatskog društva*. Zagreb: Razvoj i okoliš. Str. 153-185.

9. Galić, Branka, Buzov, Ivanka, Bandalović, Gorana (2009). „Ženske uloge u obitelji u hrvatskom društvu – retradicionalizacija i/ili modernizacija“, U: Milić, Anđelka i Tomanović, Smiljka (ur.) *Porodice u Srbiji danas u komparativnoj perspektivi*, Beograd: Institut za društvena istraživanja Filozofskog fakulteta. Str. 187-200.
10. Galić, Branka i Nikodem, Krunoslav (2006). „Ne/razlomljeni identiteti. Seksizam i religioznost u hrvatskom društvu“. *Socijalna ekologija*, 15(1-2):81-103.
11. Galić, Branka (2004). „Seksistički diskurs rodnog identiteta“. *Socijalna ekologija*, 13(3-4):305-325.
12. Galić, Branka (2006). „Stigma ili poštovanje? Reproductivni status žena u Hrvatskoj i šire“. *Revija za sociologiju*, 37(3-4):149-164.
13. Galić, Branka (2006). „Ženska tijela, reprodukcija i društvena stigmatizacija žena“. *Kruh i ruže*, 30:23-33. Ženska infoteka.
14. Galić, Branka (2002). „Moć i rod“. *Revija za sociologiju*, 33(3-4):225-238.
15. Giddens, Anthony (2007). „Rod i spolnost“, U: *Sociologija*. Zagreb: Globus. Str. 104-140.
16. Inglehart, R., Norris, P. (2003). *Rising Tide. Gender Equality and Cultural Change around the World*. Cambridge University Press.
17. Irigaray, L. (1999). *Ja, ti, mi: za kulturu razlike*. Zagreb: Ženska infoteka.
18. Jackson, Stevi & Scott, Sue (Eds.) (2002). *Gender. A Sociological Reader*. London and New York: Routledge.
19. Kunac, S. & Sarnavka, S. (2006). *Nevinost bez zaštite. "Ženska" percepcija medijskih sadržaja*. Zagreb: B.a.b.e.
20. Leinert Novosel, Smiljana (1999). *Žena na pragu 21. stoljeća: izmeđ u majinstva i profesije*. Ženska grupa TOD
21. Lipsitz Bem, Sandra (1993). *The Lenses of Gender. Transforming the Debate on Sexual Inequality*. New Haven and London: Yale University Press.
22. Ortner, Sherry B. (1974). „Is Female to Male as Nature is to Culture“, in: Zimbalist Rosaldo, Michelle & Lamphere, Louise (Ed.) *Woman, Culture, Nature*. Stanford: Stanford University Press. P. 67-89.
23. Pateman, Carol (2000). *Spolni ugovor*. Zagreb: Ženska infoteka
24. Phillips, Anne (2001). *(O)rađanje demokracije*. Zagreb: Ženska infoteka.
25. Perrons, D., Fagan, C., McDowell, L., Ray, K., Ward, K. (eds.) (2006). *Gender Division and Working Time in the New Economy. Changing Patterns of Work, Care and*

Public Policy in Europe and North America. Cheltenham and Northampton: Edward Elgar Publishing.

26. Prpić, Katarina, Oliviera, Luisa, Hemlin, Sven (ed.) *Women in science & technology.* Zabreb: Institute for Social Research, Sociology of Science and Technology Network of the European Sociological Association.
27. Relja, R., Galić, B. i Despotović, M. (2009). „Položaj žena na tržištu rada grada Splita“. *Sociologija i prostor*, Vol. 47, No. 3 (185) str. 217-239.
28. Rowbotham, S. (1983). *Svest žene – svet muškarca.* Beograd: SIC.
29. Saltzman Chafetz, Janet /ed./ (1999). *Handbook of the Sociology of Gender.* New York, Boston, Dordrecht, London, Moscow: Kluwer Academic / Plenum Publishers.
30. Stanley, Liz & Wise, Sue. (2002). „What’s wrong with socialization?“ U: Jackson, Stevi & Scott, Sue (Eds.) *Gender. A sociological reader.* London and New York: Routledge, str. 273-279.
31. Stanley, Liz (2002). „Should "sex" really be "gender" - or "gender" really be "sex"“? U: Jackson, Stevi & Scott, Sue (Eds.) *Gender. A sociological reader.* London and New York: Routledge, str. 31-41.
32. Stockard, Jean (1999). „Gender Socialization“, U: Saltzman Chafetz, Janet (Ed.) *Handbook of the Sociology of Gender.* New York, Boston, Dordrecht, London, Moscow: Kluwer Academic / Plenum Publishers, str. 215-229.
33. Tomić-Koludrović, Inge i Kunac, Suzana (2000). *Rizici modernizacije: žene u Hrvatskoj devedesetih.* Split: Udruga građana Stope nade.
34. Topolinski, Davor (2001). „Muškarci to ne rade: rodno segregirana podjela rada u obitelji“. *Društvena istraživanja*, 10(4-5):767-789.
35. Žene na tržištu rada. (2005). *Kruh i ruže*, Broj 26. Zagreb: Ženska infoteka.
36. Walby, Sylvia (2005). *Rodne preobrazbe.* Zagreb: Ženska infoteka.
37. Yuval-Davis, N. (2002). *Rod i nacija.* Zagreb: Ženska infoteka.

Bodovna vrijednost kolegija:

- 10 ECTS bodova

Način polaganja ispita i provjere znanja:

- pisani seminarski rad na odabranu temu vezanu uz program kolegija; rad se usmeno brani i ocjenjuje; usmeni ispit prema izboru iz obvezne i dopunske literature

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:

U skladu s općim sustavom praćenja kvalitete nastave na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata/ica.

Naziv teorijske radionice: TEORIJSKI MODELI U SUVREMENOJ SOCIOLOGIJI

Naziv kolegija: POTROŠA KO DRUŠTVO I KULTURA

Ime i prezime nositelja kolegija: Izv. prof. dr. sc. Hajrudin Hromadžić

Ime i prezime izvoditelja kolegija: Izv. prof. dr. sc. Hajrudin Hromadžić

Jezik na kojem se kolegij predaje: hrvatski

Trajanje semestra: zimski semestar, 12 sati

Sadržaj kolegija:

Kolegij pristupa teorijsko-istraživačkom proučavanju potrošačkog društva i kulture, odnosno konzumerizma kao općedruštvenog i sveobuhvatnog fenomena današnjice suvremenog svijeta, u razdoblju kojeg imenujemo i epohom potrošačkog kapitalizma. U tako koncipiranom kontekstu, kolegij ukazuje na niz općih tematika ključnih za razumijevanje suvremenog potrošačkog društva. Radi se o povijesnim razdobljima nastanka i razvoja konzumerističkog društva; teorijsko-istraživačkim tradicijama izučavanja fenomena konzumerizma; ekonomskim, političkim, kulturalnim, odnosno općedruštvenim aspektima konzumerizma; specifičnim obilježjima konzumerizma u tzv. tranzicijskim društvima; antipotrošačkim taktikama otpora konzumerizmu... Na taj se način otvara i cijeli niz prijepornih pitanja vezanih uz suvremeno potrošačko društvo i kulturu koja se mogu koristiti kao ishodišta za problemske rasprave na kolegiju. Primjerice, jesu li današnje prakse potrošačke ideologije suvremenog kapitalizma ili tek pukim slobodnim izborom pojedinaca i pojedinki; kako potrošačke prakse reprezentiraju identitete potrošača, njihove životne stilove, interese, svjetonazore; pomaže li konzumerizam u ispoljavanju vlastite osobnosti ili tek pruža privid istoga; kako izgradnja šoping centara utječe na mijenjanje vizura gradova i javnih prostora općenito; možemo li govoriti o svojevrsnoj transformaciji iz potrošača u *protrošača* (prosumer)... Polaznici kolegija će, putem analiza niza fenomena konzumerizma, dobiti priliku provjeriti (prihvatiti ili odbaciti) ishodišne teze u kolegiju: (1) premda se konzumerizam može činiti kao potreba i ukazivati se tek kao pukim životnim stilom (*lifestyle*), u osnovici se ipak radi o političko-ekonomskoj paradigmi koja određuje moderna globalna društva obilježena hegemonijom neoliberalnog kapitalizma; (2) suvremeno potrošačko društvo u kasnom stadiju kapitalizma predstavlja reprezentativno polje artikulacije životnih, identitetskih i svjetonazorskih modela postmodernističke kulture naše svakodnevice.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):

Očekuje se da će studenti i studentice, putem upoznavanja s glavnim konceptima, teorijskim tradicijama i praksama istraživanja konzumerizma u suvremenom globalnom društvu, steći i sposobnosti za definiranje, analizu i povijesno-komparativno vrednovanje fenomena potrošačkog društva iz šire interdisciplinarnе perspektive humanističkih i društvenih znanosti, kao i sposobnosti kritičkog promišljanja socijalne uloge i značaja produkata potrošačke industrije.

Oblici provođenja nastave:

Nastava iz kolegija Potrošačko društvo i kultura provodit će se kroz 8 sati predavanja i 4 sata seminara koji će uključivati studentske prezentacije tema odabranih za seminarski rad na

kolegiju i diskusiju s polaznicima kolegija vezanu uz svaku pojedina nu prezentaciju. Predava ki dio kolegija bit e posve en nekim specifi nim temama koje su klju ne za razumijevanje, analizu i kriti ku interpretaciju fenomena konzumerizma:

Prvi susret (2 sata)

1. Povijesni kontekst razvoja suvremenog potroša kog društva (naglasak na 1920-im, 1950-im, 1980-tim, komparativna analiza).
2. Teorijsko-istraživa ke studije fenomena konzumerizma (pregled dosadašnje literature).

Drugi susret (2 sata)

3. Ekonomski aspekti konzumerizma. Neoliberalizam. Postfordisti ka organizacija ekonomije i konzumerizam.
4. Potroša ka kultura u tzv. tranzicijskim postsocijalisti kim društvima.

Tre i susret (2 sata)

5. Konzumerizam u klju u teorije potreba i koncepta želje. Maslowljeva teorija hijerarhije potreba. Psihoanaliti ke (Freud, Lacan) i (post)strukturalisti ke (Deleuze) interpretacije koncepta želje.

etvrti susret (2 sata)

6. Teritoriji utjelovljenja potroša kog društva i manifestacije potroša ke kulture: šoping centri.
7. Antipotroša ke taktike i prakse otpora konzumerizmu (Adbuster, Yomango, eti ka potrošnja...).

Popis obvezatne literature:

1. Bauman, Zygmunt, *Consuming Life*, Polity Press, Cambridge, UK, 2007.
2. Campbell, Colin, *The Romantic Ethic and the Spirit of Modern Consumerism*, Basil Blackwell, Oxford, New York, 1987.
3. Dimitrijevi , Branislav, *Potrošeni socijalizam, kultura, konzumerizam i društvena imaginacija u Jugoslaviji (1950-1974)*, Fabrika knjiga, Beograd, 2016.
4. Hromadži , Hajrudin, *Konzumerizam. Potreba, životni stil, ideologija*, Jesenski i Turk, Zagreb, 2008.
5. Slater, Don, *Consumer Culture and Modernity*, Polity Press, 1997.

Popis preporu ene dopunske literature:

1. Appadurai, Arjun (ed.), *The Social Life of Things: Commodities in Cultural Perspective*, Cambridge University Press, UK, 1986.
2. Douglas, Mary and Isherwood, Baron, *The World of Goods. Towards an Anthropology of Consumption*, Routledge, London and New York, 1979 / 1996.
3. Duda, Igor, *U potrazi za blagostanjem, O povijesti dokolice i potroša kog društva u Hrvatskoj 1950-ih i 1960-ih, Srednja Europa*, Zagreb, 2005.
4. Duda, Igor. *Prona eno blagostanje: svakodnevni život i potroša ka kultura u Hrvatskoj 1970-ih i 1980-ih, Srednja Europa*, Zagreb, 2010.

5. Erdei, Ildiko. Antropologija potrošnje, XX. Vek, Beograd, 2008.
6. Featherstone, Mike, Consumer Culture and Postmodernism, Sage, London, 1991.
7. Klein, Naomi, No Logo, V. B. Z., Zagreb, 2002.
8. Kowinski, William, The Malling of America: an Inside Look at the Great Consumer Paradise, William Morrow, New York, 1985. Drugo, prošireno izdanje, 2002.
9. Lipovetsky, Gilles, Paradoksalna sreća. Ogljed o hiperpotrošačkom društvu, Antibarbarus, Zagreb, 2008 (prvi dio knjige).
10. Miles, Steven, Consumerism As a Way of Life, SAGE Publications, London, 1998.
11. Storey, John, Cultural Consumption and Everyday Life, Arnold, London, 1999.
12. Peterson, Mark, Consumption and Everyday Life, Routledge, London & New York, 2006.
13. Underhill, Paco, Zašto kupujemo – znanost kupnje, Olympic International d.o.o., Zagreb, 2006.
14. Urry, John, Consuming places, Routledge, London i New York, 1995.

Bodovna vrijednost kolegija: 10 ECTS

Način polaganja ispita i provjere znanja:

Ispitna obaveza na kolegiju sastoji se od izrade (pisanje) i obrane (usmeno) seminarskog rada koji zadovoljava uvjete znanstvenog članka (izvorni znanstveni rad, pregledni rad ili prethodno priopćenje) prema postojećim kriterijima hrvatske akademske zajednice u području društvenih znanosti. Studenti/ice su obvezani i na koncipiranu usmenu prezentaciju teme svoga seminarskog rada (u vidu konferencijskog ili simpozijuskog izlaganja) tijekom trajanja nastave na kolegiju (zadnja četiri sata nastave, odnosno posljednja dva susreta), uz diskusiju koja slijedi nakon izlaganja.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:

U skladu s općim sustavom praćenja kvalitete nastave na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata/ica.

Naziv teorijske radionice: TEORIJSKI MODELI U SUVREMENOJ SOCIOLOGIJI

Naziv kolegija: MJEŠOVITA METODOLOGIJA kao ISTRAŽIVAČKI TREND

Ime i prezime nositeljice kolegija: Prof. dr. sc. ANITA LEBURI

Ime i prezime izvoditeljica kolegija: Anita Leburi, Maja Dadi -Žeravica

Jezik na kojem se kolegij predaje: hrvatski

Trajanje: zimski semestar, 12 sati

Sadržaj kolegija:

- Aktualni trendovi u svjetskoj metodologiji: implikacije na korištenje tzv. mješovite metodologije (integrativne, interaktivne) kao trenda koji je a unutar socioloških disciplina.
- Identifikacija ključnih metodoloških problema u empirijskoj sociologiji u Hrvatskoj.
- Kritička analiza metodoloških trendova i aktualnih razvojnih aspekata empirijske sociologije (alternativni metodološki protokoli, procesi informatizacije istraživačkog rada i dr.).
- Mješoviti metodološki model kao kombinacija i integracija više pristupa u svim fazama istraživačkog procesa: u konceptualizaciji, prikupljanju podataka, analizi i interpretaciji.
- Kombiniranje kvantitativnih i kvalitativnih pristupa, strategija, metoda, metodologija, analize podataka, itd. u sociološkim istraživanjima.
- Interdisciplinarnе metodološke mogućiosti sociološkog istraživanja društvenih, kulturoloških, političkih i niza drugih fenomena.
- Metodološka istraživanja i njihov razvitak (perspektive, stanja u EU).

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):

- Razumijevanje najsuremenijih tendencija u metodologiji s područja društvenih znanosti, posebno u europskom istraživačkom prostoru.
- Sposobnost artikuliranja, analiziranja i kritičkog komentiranja recentnijih metodoloških pristupa.
- Sposobnost razumijevanja društvene uloge i značenja različitih metodoloških pristupa i suremenijih metodoloških strategija.
- Sposobnost razumijevanja i prepoznavanja aktualnih tendencija (poteškoća, nedosljednosti, nedostatka etičnosti i dr.) u suvremenoj metodologiji s područja društvenih znanosti.
- Osposobljenost u tretiranju, koncipiranju i evaluaciji interdisciplinarnih, integrativnih i interaktivnih istraživačkih pristupa u sociološkim projektima.
- Viša razina osposobljenosti u konstrukciji i primjeni mješovitih socioloških analiza i empirijskih istraživanja.

Oblici provođenja nastave:

Nastava se odvija kroz 12 sati interaktivnih predavanja tijekom kojih studenti/ce raspravljaju, komentiraju i međusobno polemiziraju na prethodno zadanu temu, postavljaju predavačici pitanja i diskutiraju u vezi sa planiranom nastavnom temom za koju se preporučuje prethodna priprema, istraživanje relevantne literature, promišljanje i sl.

Popis obvezatne literature potrebne za studij i polaganje ispita:

1. Leburi, A. (1996). „Metodološki aspekti sociološkog empirijskog istraživanja društvenih fenomena“. U *Teorijski izazovi i dileme: prilog sociologiji hrvatskog društva*. Zadar: FF.
2. Leburi, A. (2001). „Integracija kvalitativnih i kvantitativnih aspekata: perspektive empirijskih istraživanja otoka“. *Sociologija sela*. 39(1/4):189-210.
3. Leburi, A. (2001). „Metodološka strategija istraživanja životnih stilova mladih krajem devedesetih“, str.77-105. U Tomić-Koludrović, I. & A. Leburi, *Skeptici na generacija*. Zagreb: AGM.
4. Leburi, A. (2010). „Područja susreta arhitekture i sociologije“ (Gradske prijedloge: Kritička analiza razvoja). *Prostori i prostor*. 09-10(676-677):55-56.
5. Leburi, A.; I. Zalović-Troskot (2002). „Feministička metodologija kao posebna znanstvena disciplina“. *Radovi – razdvojeni filozofije, psihologije, sociologije i pedagogije*. Zadar: Sveučilište u Splitu. Filozofski fakultet Zadar. Vol.41(18):233-251.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska:

1. Bryman, A. (1996). *Quantity and Quality in Social Research*. London & New York: Routledge.
2. Burgess, Robert G. & A. Murcott, edit. (2001). *Developments in Sociology*. Harlow: Prentice Hall-Pearson Education.
3. Creswell, J.W. (2003). *Research Design: Qualitative, Quantitative and Mixed Methods Approaches*. Thousand Oaks, London, New Delhi: SAGE Publication.
4. Goldthorpe, J. (2000). *On Sociology: Numbers, Narratives and the Integration of Research and Theory*. Oxford: Oxford University Press.
5. Grbich, C. (2004). *New Approaches in Social Research*. London, Thousand Oaks, New Delhi: SAGE Publications.
6. Hallowell, N. Lawton, J. & S. Gregory, eds. (2004). *Reflecting on Research: The Realities of Doing Research in the Social Sciences*. Buckingham: Open University Press.
7. Layder, D. (1993). *New Strategies in Social Research-An Introduction and Guide*. Cambridge: Polity Press.
8. Leburi, A.; J. Baji (2012). „Mix Methodology as a Convenient Solution to the Dilemma of Qualitative and Quantitative Research in Education“. In *Paradigms and Research of Educational Practice*. McDermott, J. C.; Kington, A.; Matuljekova, M. (eds.) Pg.43-61. Los Angeles, USA: Antioch University Los Angeles, Department of Education.
9. Leburi, A.; N. Kljaković-Šanti (2004). „Etnometodološko konceptualiziranje sociološkog istraživanja“. *Acta Iadertina – časopis Odjela za filozofiju, Odjela za pedagogiju i Odjela za sociologiju*. Zadar: Sveučilište u Zadru. Vol.1(br.1.):65-85.
10. Leburi, A.; Z. Šuljug (2008). „Metodološki aspekti istraživanja jezika kao društvenog fenomena“. U *Zborniku radova Filozofskog fakulteta u Splitu*. God. 1. Br. 1. Split: Sveučilište u Splitu, Filozofski fakultet.
11. Leburi, A.; I. Vlaić (2012). „New Methodological Approaches in Urban Researches“. In *Rethinking Urbanism*. Kara, Z. (edit.) Pg.101-104. Zagreb: Croatian Architects' Association, Faculty of Architecture – University of Zagreb, Croatian Chamber of Architects.

Bodovna vrijednost kolegija:

- 10 ECTS bodova

Način polaganja ispita i provjere znanja:

Prije polaganja ispita dostavlja se profesorici e-mailom samostalni seminarski rad studenta/studentice, koji predstavlja istraživački prijedlog potencijalnog sociološkog projekta, koji može biti artikuliran i kao prijedlog istraživačkog predmeta doktorskoga rada ili drugačije artikulirana potencijalna istraživačka tematika. Na usmenom ispitu taj studentski rad se usmeno brani i ocjenjuje se primarno njegova metodološka artikuliranost, cjelovitost, kreativnost i drugi bitni sociologijski aspekti (kao npr. aktualnost istraživačke teme, procjena dosega prethodnih empirijskih istraživanja, kritičke opservacije na primijenjivane metodološke koncepte itd.).

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:

U skladu s općim sustavom praćenja kvalitete nastave na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata/ica.

Naziv teorijske radionice: TEORIJSKI MODELI U SUVREMENOJ SOCIOLOGIJI

Naziv kolegija: SOCIOLOGIJA RELIGIJE

Ime i prezime nositelja kolegija: Izv. prof. dr. sc. KRUNOSLAV NIKODEM

Ime i prezime izvoditelja kolegija: Krunoslav Nikodem

Jezik na kojem se kolegij predaje: hrvatski

Trajanje: ljetni semestar, 12 sati

Sadržaj kolegija:

U sklopu teorijske radionice sociologija religije u predavanjima će se obraditi četiri tematske cjeline, zamišljene kao zasebna predavanja:

1. Moderno društvo i religija: U uvodnom predavanju analizira se teza o povezanosti socijalnih i religijskih promjena u svijetu i hrvatskom društvu, te njihova teoretska refleksija. U sadržajnom smislu riječ je o svjetskim tendencijama globalizacije i policentričnosti svijeta s jedne i postmodernoj sakralnosti, (de)sekularizaciji i povratku svetoga. Na rezultatima empirijskih istraživanja analizirat će se konfliktni i dijaloški potencijal religioznosti te obilježja religijskog identiteta u hrvatskom društvu.
2. Suvremene sociološke teorije u sociologiji religije: Polaze i od klasičnih teorijskih ishodišta sociologije religije, izložit će se aktualne teorije u sociologiji religije i to kroz tematsko-teorijsku podjelu razvoja sociologije religije: sociologija znanja i simbolički interakcionizam, utjecaj marksizma i frankfurtske škole, teorija sekularizacije, feminizam i rodni odnosi, teorija racionalnog izbora, koncept religije kao kolektivnog sjećanja.
3. Novi religijske pokreti: Izložit će se geneza, osobine i fenomenologija novih religijskih pokreta nekršćanske i kršćanske provenijencije, u svijetu i u hrvatskom društvu. Posebno će se analizirati specifičnost ovog tipa religioznosti i organizacije u odnosu na tradicionalnu crkvenu religioznost. Na temelju postojećih istraživanja elaborirat će se prednost kvalitativne metodologije u istraživanju novih religijskih pokreta.
4. Religioznost u Hrvatskoj – pregled empirijskih istraživanja: Izložit će se pregled dosadašnjih istraživanja religioznosti u Hrvatskoj, koji će sadržavati kritiku i komparativnu analizu rezultata iz 70-ih godina s naglaskom na onima nakon 90-ih godina prošlog stoljeća. Komparativni pregled odnosi se na teorijske, metodologijske i tematske aspekte.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):

U sklopu kolegija polaznici/e će steći i dodatna znanja o suvremenim sociološkim teorijama, o obilježjima religioznosti u hrvatskom društvu te metodama i tehnikama u istraživanju religioznosti. Povećat će im se sposobnost za samostalnu kritičku analizu empirijskih podataka i njihovo teoretsko oblikovanje, te izradu koncepata i instrumenata istraživanja religioznosti.

Oblici provođenja nastave:

Nastava se održava kao predavanja i rasprava u seminaru. Studenti/ce će izložiti teze za raspravu u seminaru ili prirediti rad za neku konferenciju

Popis obvezatne literature potrebne za studij i polaganje ispita:

1. Knoblauch, Hubert (2004). *Sociologija religije*. Zagreb, Demetra.
2. Casanova, Jose (1994). *Public Religions in the Modern World*. Chicago, The University of Chicago Press.
3. Davie, Grace (2005). *Religija u suvremenoj Europi. Mutacija sjećanja*. Zagreb, Golden marketing-tehnička knjiga.
4. Hunt, Stephen J. (2003). *Alternative Religions. A Sociological Introduction*. Aldershot, Ashgate.
5. Dobbelaere, Karel (2002). *Secularization: An Analysis at Three Levels*. Bruxelles, Peter Lang.
6. Taylor, Charles (2011). *Doba sekularizacije*. Beograd, Albatros plus.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska:

1. *Religije svijeta*. Enciklopedijski priručnik. (1991). Zagreb, Kršćanska sadašnjost.
2. Vrcan, Srđan (2001). *Vjera u vrtlozima tranzicije*. Split, Dalmatinska akcija.
3. „Društvene i religijske promjene“ (2005). Tematski broj *Sociologija sela*. 168 (2). Zagreb.
4. Baloban, Josip (ur.) (2005). *U potrazi za identitetom. Komparativna studija vrednota: Hrvatska i Europa*. Zagreb, Golden marketing-tehnička knjiga.
5. Marinović Jerolimov, Dinka; Zrinščak, Siniša i Borowik, Irena (ur.) (2004). *Religion and Patterns of Social Transformation*. Zagreb, IDIZ.
6. Tadić, Stipe (2002). *Tražitelji svetoga. Prilog fenomenologiji eklezijalnih pokreta*. Zagreb, Institut društvenih znanosti Ivo Pilar.
7. Tomka, Miklos; Zulehner, Paul M. (1999). *Religion in den Reformlandern Ost(Mittel)Europas*. Wien, Schwabenverlag.
8. Campiche, Ronald J. (2004). *Die Zwei Gesichter der Religion. Faszination und Entzauberung*. Zurich, Theologischer Verlag.
9. Beckford, James (2003). *Social Theory and Religion*. Cambridge, Cambridge University Press.
10. *Enciklopedija novih religija: nove religije, sekte, duhovni pokreti*. (2005). Zagreb, Naklada Ljevak.
11. Pickel, Gert; Sammet, Kornelia (ur.) (2012). *Transformations of Religiosity; Religion and Religiosity in Eastern Europe 1989-2010*. Springer VS, Wiesbaden.
12. Mardešić, Željko (2007). *Rascjep u svetome*. Kršćanska sadašnjost, Zagreb.

Bodovna vrijednost kolegija:

10 ECTS bodova

Način polaganja ispita i provjere znanja:

Ispit je usmeni ili obranjen zadani pisani rad.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:

U skladu s općim sustavom praćenja kakvoće nastave na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata/ica.

Naziv teorijske radionice: TEORIJSKI MODELI U SUVREMENOJ SOCIOLOGIJI

Naziv kolegija: SOCIOLOGIJA TIJELA

Ime i prezime nositelja/nositeljice kolegija: Izv. prof. dr. sc. Krunoslav Nikodem

Ime i prezime izvoditelja/izvoditeljice kolegija: Izv. prof. dr. sc. Krunoslav Nikodem

Jezik na kojem se kolegij predaje: hrvatski

Trajanje: ljetni, 12 sati

Sadržaj kolegija:

U sklopu teorijske radionice Sociologija tijela u predavanjima će se obraditi četiri tematske cjeline, zamišljene kao zasebna predavanja:

1. predavanje (2 sata) - Razvoj sociologije tijela. Prvo, uvodno predavanje sadrži pregled osnovnih pojmova, koncepcija i teorija, uz analizu sociokulturnog konteksta nastanka i razvoja sociologije tijela. Osim naturalističkog stajališta o tijelu, u predavanju se oslanjamo na tipologiju Bryana Turnera koji navodi četiri teorijske perspektive u sociologiji tijela:

Prva, ističe da tijelo nije prirodna pojava već društvena konstrukcija; Druga, istražuje tijelo kao područje društvenih odnosa moći (tijelo kao tekst koji predstavlja odnose moći u društvu); Treća, istražuje fenomenologiju «živog tijela», odnosno iskustva utjelovljenja u svakodnevnom životu i etvrta, obuhvaća izvedbe (performanse) i «tehnike» tijela.

2. predavanje (2 sata) - Perspektive i prakse tijela u fazama razvoja društva. Polazeći od u sociologiji uvrježene tipologije razvoja društva u tri faze (tradicionalno društvo, moderno i postmodernost, ili kasni modernitet) u drugom predavanju analiziramo perspektive i prakse tijela u navedenim fazama razvoja društva. U tradicionalnom društvu tijelo se promatra kao «grobniča duše» (Platon) i «hram Svetog Duha» (Pavao). Moderno društvo kroz metaforu stroja postavlja tijelo kao «objekt nadzora», a u kasnom modernitetu razvijaju se koncepcije «nestajanja tijela» i «kulta tijela».

3. predavanje (2 sata) - Regenerativna medicina i tijelo. Uvodno se analizira razvoj regenerativne medicine kroz koncept «kulture života» kao simboličkog asimiliranja individualne egzistencije u biološke uvjete. Analiziraju se četiri osnovne faze u razvoju regenerativne medicine: 1. Stimuliranje ili kopiranje samo-obnavljanja njihovih mehanizama u tijelu; 2. Usavršavanje tkiva ili organa proizvedenih izvan tijela; 3. Razvoj tehnologija koje «pomlađuju» istrošene stanice kroz kontrolu unutrašnjeg biološkog sata; 4. Potpuno obnavljanje (re-inženjering) molekularnih i staničnih mehanizama pomoću nanotehnologije. Zatim se obrazlaže i analizira koncepcija «postmortalnog društva» i proces «sekularizacije smrti». Zaključno se analiziraju koncepti starosti kao «novog lica smrti» i «vječno funkcionalnog tijela».

4. predavanje (2 sata) - Biotehnologija i poslijeljudsko tijelo. U četvrtom i posljednjem predavanju uvodno se obrazlažu osnovne postavke poslijeljudskog stajališta i obrazlaže razlika između «ljudskoga» i «poslijeljudskoga». Analizira se sociokulturni kontekst nastanka i razvoja bioznanosti i biotehnologije. Također se analiziraju osnovni teorijski pristupi koncepciji «poslijeljudskog tijela», suprotstavljaju i pritom dvije teorijske perspektive – biokonzervativizam i transhumanizam. Zaključno se analiziraju različiti oblici i posljedice straha od «poslijeljudskoga».

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):

Polaznici će moći komparirati i kritički vrednovati različite teorijske perspektive u području sociologije tijela. Također će moći kritički prosuđivati i valorizirati perspektive i prakse tijela u različitim fazama razvoja društva, te kritički vrednovati razvoj regenerativne medicine i biotehnologije i moguće posljedice na ljudsko tijelo i društvo u cjelini. S tim u vezi moći će postaviti i prezentirati vlastite hipoteze, uz širu i argumentiranu raspravu.

Oblici provođenja nastave:

Nastava iz kolegija Sociologija tijela provodit će se kroz 8 sati predavanja i 4 sata seminara koji će uključivati studentske prezentacije tema odabranih za seminarski rad na kolegiju i diskusiju s polaznicima kolegija vezanu uz svaku pojedinačnu prezentaciju.

Nastava se održava kao predavanja i rasprava u seminaru.

Popis obvezatne literature potrebne za studij:

1. Cregan, Kate (2006). *The Sociology of the Body: Mapping the Abstraction of Embodiment*. London: Sage.
2. Hayles, N. Katherine (1999). *How we Became Posthuman: Virtual Bodies in Cybernetics, Literature, and Informatics*. Chicago, London: The University of Chicago Press.
3. Coakley, Sarah (ed.) (1997). *Religion and the Body*. Cambridge: Cambridge University Press.
4. Lupton, Deborah (2003). *Medicine as culture: Illness, disease and body in western societies*. London: Sage Publications.
5. Mellor, Philip A. i Shilling, Chris (1997). *Re-forming the Body: Religion, Community and Modernity*. London: Sage Publications.
6. Shilling, Chris (2003). *The body and social theory*. London, Thousand Oaks, New Delhi: Sage Publications.
7. Shilling, Chris (2005). *The body in culture, technology and society*. London: Sage Publications.
8. Turner, Bryan S. (2008). *The Body and Society: Explorations in Social Theory, 3rd edition*. London: Sage Publications.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska:

1. Balsamo, Anne (2001). »Oblici tehnološkog utjelovljenja: pitanje tijela u suvremenoj kulturi«, u: Featherstone, Mike i Burrows, Roger (eds.). *Kiberprostor, Kibertijela, Cyberpunk, Kulture tehnološke tjelesnosti*. Zagreb: Naklada Jesenski i Turk, str. 305-337.

2. Beckwith, Sarah (2005). *Christ's Body: Identity, culture and society in late medieval writings*. London, New York: Routledge.
3. Bukatman, Scott (1993). *Terminal Identity: The Virtual Subject in Postmodern Science Fiction*. Durham, London: Duke University Press.
4. Bynum, Caroline Walker (1995). *The Resurrection of the Body in Western Christianity, 200-1336*. New York: Columbia University Press.
5. Bynum, Caroline Walker (1989). »The Female Body and religious practice in the later middle ages«, u: Feher, Michel, Nadaff, Ramona i Tazi, Nadia (eds.). *Fragments for a History of the Human Body*. New York: Zone Books, str. 160-290.
6. Clarke, Adele E., Shim, Janet K., Mamo, Laura, Fosket, Jennifer Ruth i Fishman, Jennifer R. (2003). »Biomedicalization: Technoscientific Transformations of Health, Illness, and U.S. Biomedicine«, *American Sociological Review*, 68 (2): 161-194.
doi: 10.2307/1519765
7. Elias, Norbert (2000). *The Civilizing Process*. 2 vols. Oxford: Blackwell.
8. Foucault, Michel (1994). *Nadzor i kazna: ra anje zatvora*. Zagreb: Informator, Fakultet političkih znanosti.
9. Foucault, Michel (1978). *The History of Sexuality. Vol. I*. New York: Pantheon Books.
10. Foucault, Michel (1988). »Technologies of the Self«, u: Martin, Luther H.; Gutman, Huck i Hutton, Patrick H. (eds.). *Technologies of the Self: A Seminar with Michel Foucault*. Amherst: The University of Massachusetts Press, str. 16-49.
11. Grogan, Sarah (2007). *Body image: Understanding Body Dissatisfaction in Men, Women and Children*. London, New York: Routledge.
12. Kroker, Arthur i Kroker, Marilouise (1987). *Body Invaders: Panic Sex in America*. New York: St. Martin Press.
13. Mellor, Philip A. i Shilling, Chris (2014). *Sociology of the Sacred: Religion, Embodiment and Social Change*. London: Sage Publications.
14. Nikodem, Krunoslav (2005). »Geneti ki inženjering i nova duhovnost: Smisao života i smrti u poslijeljudskom kontekstu«, *Socijalna ekologija*, 14 (3): 171-193.
15. Nikodem, Krunoslav i Brstilo, Ivana (2012). »Kiborzi i 'djeca po narudžbi' 2.0: prihvaćenost koncepcija poslijeljudskog života u hrvatskom društvu«, *Revija za sociologiju*, 42 (1): 61–87.
doi: 10.5613/rzs.42.1.3
16. O'Neill, John (2004). *Five Bodies: Re-figuring Relationships*. London: Sage.
17. Scott, Sue i Morgan, David (eds.) (2005). *Body Matters: Essays on the Sociology of the Body*. London: The Falmer Press.

18. Synnott, Anthony (1993). *The Body Social: Symbolism, Self and Society*. London: New York, Routledge.
19. Turner, Bryan S. (2002). *Regulating bodies. Essays in medical sociology*. London, New York: Routledge.
20. Turner, Bryan S. (2009). »The Sociology of the Body«, u: Turner, Bryan S. (ed.). *The New Blackwell Companion to Social Theory*. Oxford: Blackwell, str. 513-532.
21. Turner, Bryan S. (2011). *Religion and Modern Society: Citizenship, Secularisation and the State*. Chicago: University of Chicago Press.

Bodovna vrijednost kolegija:

10 ECTS bodova

Način polaganja ispita i provjere znanja:

Ispitna obaveza na kolegiju sastoji se od izrade i usmene obrane seminarskog rada koji zadovoljava uvjete znanstvenog članka (izvorni znanstveni rad, pregledni rad ili prethodno priopćenje) prema postojećim kriterijima hrvatske akademske zajednice u području društvenih znanosti.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:

U skladu s općim sustavom praćenja kakvoće nastave na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Naziv teorijske radionice: TEORIJSKI MODELI U SUVREMENOJ SOCIOLOGIJI

Naziv kolegija: SUVREMENI MEDIJSKI STUDIJI: TEORIJE I METODE

Ime i prezime nositelja kolegija: Doc. dr. sc. Helena Popovi

Ime i prezime izvoditelja kolegija: Doc. dr. sc. Helena Popovi

Jezik na kojem se kolegij predaje: hrvatski

Trajanje semestra: ljetni semestar, 12 sati

Sadržaj kolegija:

Suvremeni medijski studiji su interdisciplinarno područje koje se ubrzano razvija, teorijski i metodološki, a u takvom kontekstu, sociologija igra važnu ulogu. U ovoj se radionici sociologija poslužiti kao temeljni okvir za analizu medijskih fenomena, no koriste se i drugi teorijski i istraživački pristupi tamo gdje predstavljaju važan doprinos u suvremenim područjima medijskih fenomena (primjerice politika ekonomija u teorijskom te etnografija u metodološkom smislu). Raznolikost znanstvenih istraživačkih pristupa, te dinamičnost tehnološko-inovativnih formi i komunikacijskih pristupa, ovo područje čine iznimno kompleksnim za analizu, stoga ćemo se ovdje usredotočiti na nekoliko problemskih motiva koji dominiraju suvremenim medijskim studijima:

- komercijalizacija medija i koncentracija vlasništva
- medijske reprezentacije društvenoga svijeta (klasa, rod, rasa, etnicitet, dob, religija, nacionalnost, itd.), produkcija i recepcija sadržaja u „post-injenerijski“ društvu (npr. fake news)
- digitalizacija, konvergencija i komunikacijske platforme poput društvenih mreža
- promjene u konceptualizaciji i istraživanju medijskih publika

Pored teorijskih pristupa u analizi ovih problemskih područja, bit će predstavljen i pregled dominantnih istraživačkih metoda te potencijalni problemi u njihovoj aplikaciji (primjerice u analizi medijskih publika) kako bi se razvile moguće smjernice za empirijska istraživanja navedenih fenomena.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):

Studenti i studentice će, putem upoznavanja s glavnim konceptima, suvremenim teorijskim pristupima, problemskim motivima i istraživačkim metodama, steći sposobnosti za definiranje, analizu i kritičko promišljanje društvenih fenomena vezanih uz medije i komunikaciju iz šire interdisciplinarne perspektive medijskih studija, ali s naglaskom na sociološkom pristupu.

Oblici provođenja nastave:

Nastava iz kolegija Suvremeni medijski studiji; teorije i metode, provodit će se kroz 10 sati predavanja i diskusija, te 2 sata seminara koji će uključivati studentske prezentacije tema odabranih za seminarski rad na kolegiju i raspravu o njima. Predavački dio kolegija bit će posvećen navedenim problemskim motivima koji su popraćeni odgovarajućim teorijskim i

metodološkim pristupima njihovoj analizi, te diskusijom o mogućim smjernicama njihovog daljnjeg istraživanja.

Prvi susret (2 sata)

- Uvod u medijske studije kao interdisciplinarno područje i ključni teorijski pristupi u suvremenim istraživanjima medija.
- Pregled dominantnih metoda istraživanja u okviru medijskih studija.

Drugi susret (2 sata)

Problemski motiv:

- komercijalizacija medija i koncentracija vlasništva (teorijski pristupi, metode, diskusija).

Treći susret (2 sata)

Problemski motiv:

- medijske reprezentacije društvenog svijeta (klasa, rod, rasa, etnicitet, dob, religija, nacionalnost itd.); produkcija i recepcija sadržaja u „post-injenernom“ društvu (npr. fake news) (teorijski pristupi, metode, diskusija).

Četvrti susret (2 sata)

Problemski motiv:

- digitalizacija, konvergencija i komunikacijske platforme poput društvenih mreža (teorijski pristupi, metode, diskusija)

Peti susret (2 sata)

Problemski motiv:

- promjene u konceptualizaciji i istraživanju medijskih publika (teorijski pristupi, metode, diskusija)

Šesti susret (2 sata)

- Studentska izlaganja seminarskih tema.

Popis obvezatne literature:

1. Waisbord, Silvio (2014) *Media Sociology: A Reappraisal*. Cambridge: Polity Press. (247 str.)
2. Baran, J. Stanley; Davis, K. Dennis (2015) *Mass Communication Theory: Foundations, Ferment, and Future*. Boston: Wadsworth Cengage Learning (7 izdanje).
3. Balmas, Meital (2014) *When Fake News Becomes Real: Combined Exposure to Multiple News Sources and Political Attitudes of Inefficacy, Alienation, and Cynicism*. *Communication Research*, vol. 41(3), 430-454
4. Flew, Terry i Waisbord, Silvio (2015) *The ongoing significance of national media systems in the context of media globalization*. *Media, Culture and Society*, vol. 37(4) 620-636.
5. Freedman, Des (2014) *Metrics, models and the meaning of media ownership*. *International Journal of Cultural Policy*, vol. 20, no. 2, 170-185.
6. Fuchs, Christian (2014) *Social Media: A Critical Introduction*. London: Sage.
7. Hall, Stuart et al. (2013) *Representation: Cultural Representations and Signifying Practices*. (2. izdanje). London: Sage. (odabrana poglavlja).

8. Hansen, Anders (2009) *Mass Communication Research Methods*. London: Sage. (odabrana poglavlja).
9. Hardy, Jonathan (2014) Critical political economy of communications: A mid-term review. *International Journal of Media and Cultural Politics*, vol. 10., no. 2.
10. Morley, David (2006) Unanswered Questions in Audience Research. *E-Compos, Revista da Associação Nacional dos Programas de Pós-Graduação em Comunicação* (str. 1-25).

Popis preporu ene dopunske literature:

1. Adorno, W. Theodor i Horkheimer, Max (1980 [1956]) *Sociološke studije*. Zagreb: Školska knjiga. Poglavlje: 6. Kultura i civilizacija. (str. 89-97)
2. Adorno, W. T. i Horkheimer, Max (1989 [1947]) *Dijalektika prosvjetiteljstva: filozofijski fragmenti*. Sarajevo: Veselin Masleša – Svjetlost. Poglavlje: Kulturna industrija (str. 126-172).
3. Adorno, W. Theodor (2005 [1975]) 'Culture Industry Reconsidered'. U: Guins, Raiford i Cruz, Zaragoza Omayra, *Popular Culture: A Reader*. London: SAGE Publications. (str. 103-108)
4. Barthes, Roland (2009 [1972]) *Mitologije*. Zagreb: Naklada Pelago.
5. Baudrillard, Jean (2001) *Simulacija i zbilja*. Zagreb: Naklada Jesenski i Turk, HSD.
6. Bertrand, Ina; Hughes, Peter (2005) *Media Research Methods: Audience, Institutions, Texts*. London: Palgrave Macmillan.
7. Bourdieu, Pierre (2005) „O televiziji“. U: *Europski glasnik*, Godište X., br. 10, Zagreb, str. 271-308.
8. Briggs, Asa; Burke, Peter (2011) *Socijalna povijest medija. Od Gutenberga do interneta*. Zagreb: Naklada Pelago.
9. Castells, Manuel (2003) *Internet galaksija: razmišljanja o internetu, poslovanju i društvu*. Zagreb: Naklada Jesenski i Turk.
10. Fuchs, Christian (2009) Some Theoretical Foundations of Critical Media Studies: Reflections on Karl Marx and the Media. *International Journal of Communication*, 3(2009), str. 369-402.
11. Habermas, Jürgen (1991[1962]) *The Structural Transformation of the Public Sphere*. Cambridge: MIT Press.
12. Hesmondhalgh, David (2013) *The Cultural Industries*. London: SAGE.
13. McChesney, Robert W. (2013) *Digitalna isključenost: Kako kapitalizam okreće Internet protiv demokracije*. Zagreb: Multimedijalni institut.
14. Mosco, Vincent (2009) *The Political Economy of Communication*. London: Sage.
15. Popović, Helena (2015) Commercialization and Privatization of Media in Southeast Europe: A Wolf in Sheep's Clothing? *The Political Economy of Communication*, 3(1): 25–38, IAMCR.
16. Popović, Helena (2012) Popularni televizijski žanrovi kao refleksija suvremenog društva *Holon*, 2(3):, HDI, Zagreb. Str. 18-43.
17. Popović, Helena (2014) 'Istraživanje o integritetu medija – Hrvatska' In: Leković, S. (ed.) *Značaj medijskog integriteta: vraćanje medija i novinarstva u službu javnosti*. Centar za istraživanja o novinarstvu, Zagreb. Pp. 57-123.
18. Scannell, Paddy (2007) *Media and communication*. London: SAGE.

Bodovna vrijednost kolegija: 10 ECTS

Način polaganja ispita i provjere znanja:

Ispitna obaveza na kolegiju sastoji se od pisanja i obrane seminarskog rada koji zadovoljava uvjete znanstvenog članka. Studenti/ice imaju obvezu usmene prezentacije svoga seminarskog rada, uz raspravu koja će uslijediti nakon izlaganja.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:

U skladu s općim sustavom praćenja kvalitete nastave na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata/ica.

Naziv teorijske radionice: TEORIJSKI MODELI U SUVREMENOJ SOCIOLOGIJI

Naziv kolegija: PRIMIJENJENA TEORIJA UZORKOVANJA U DRUŠTVENIM
ISTRAŽIVANJIMA

Ime i prezime nositelja/nositeljice kolegija: dr.sc. Ivan Rimac, redoviti profesor

Ime i prezime izvoditelja/izvoditeljice kolegija: dr.sc. Ivan Rimac, redoviti profesor

Jezik na kojem se kolegij predaje: hrvatski

Trajanje: ljetni, 24 sata (18 sati predavanja i 6 sati vježbi)

Sadržaj kolegija:

Kolegij obuhvaća pregled teorijskih polazišta teorije uzorka te se usmjerava na operativne postupke kojima se istraživači koriste u istraživanjima kojima se na osnovi uzorka procjenjuje neka ciljna populacija. Poseban naglasak bit će stavljen na pogrešne koncepcije u uzorkovanju i njihov utjecaj na preciznost i pristranost dobivenih statističkih pokazatelja. Kolegij će obuhvatiti slijedeće tematske cjeline: Uloga uzorkovanja u znanstvenom dokazu, Definicija populacije, Populacijska istraživanja i istraživanja na uzorku, Okvir uzorkovanja i izvori informacija za okvir uzorkovanja, Odnos definicije populacije i okvira uzorkovanja, Greške koje proizlaze iz okvira uzorkovanja (nepokrivanje, strani elementi, višestruko pojavljivanje istih jedinki), Definicija vjerojatnosti izbora, Strategije izbora uzorka (slučajni, sustavni, klaster i stratificirani uzorci) i u izboru strategije, Stratifikacija kao strategija uzorkovanja, Pogreška uzorka i zaključivanje s uzorka na populaciju, Višestapno uzorkovanje (definicija promjene jedinice uzorkovanja kroz etape), Problem nejednakih vjerojatnosti izbora konačne jedinice uzorkovanja, Strategije izbora uzorka proporcionalne veličini jedinice uzorkovanja, Strategije korekcije nejednakih vjerojatnosti izbora (utežavanje), Operativni postupci terenskog odabira uzorka bez popisa populacije

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):

Kolegij predviđa usvajanje temeljnih pojmova iz teorije uzorka kojima se studenti osposobljavaju za čitanje znanstvene literature. Pored toga kolegij će kroz primjere rješenja uzorkovanja u društvenim istraživanjima podići i razinu kompetencije u procjeni važnosti uzorkovanja, kao i adekvatnosti primijenjenih postupaka za pojedine ciljeve istraživanja. U vježbama će studenti naučiti procedure kojima se mogu služiti pri izradi uzorka u svojim istraživanjima.

Oblici provođenja nastave:

- Nastava se odvija kroz 6 navrata od 3 sata predavanja i 1 sata vježbi.

Popis obvezatne literature potrebne za studij i polaganje ispita:

1. Kish, L. (1965). *Survey sampling*. J. Wiley.
2. Lohr, S. L. (2009). *Sampling: design and analysis*. Cengage Learning.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska:

1. Groves, R. M. (2006). Nonresponse Rates and Nonresponse Bias in Household Surveys. *The Public Opinion Quarterly*, 70(5), 646–675.
2. Hoffmeyer-Zlotnik, J. H. P. (1997). Quoten versus Random-Route. In S. Gabler & J. H. P. Hoffmeyer-Zlotnik (Eds.), *Stichproben in der Umfragepraxis* (pp. 68–80). VS Verlag für Sozialwissenschaften. Retrieved from http://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-322-86533-5_6
3. Kish, L., & Frankel, M. R. (1974). Inference from Complex Samples. *Journal of the Royal Statistical Society. Series B (Methodological)*, 36(1), 1–37.
4. Kish, L., & Hess, I. (1959). A “Replacement” Procedure for Reducing the Bias of Nonresponse. *The American Statistician*, 13(4), 17–19. <http://doi.org/10.1080/00031305.1959.10482601>
5. Rust, K., & Kalton, G. (1987). Strategies for Collapsing Strata for Variance Estimation. *Journal of Official Statistics*, 3(1), 69–81.
6. Salmon, C. T., & Nichols, J. S. (1983). The Next-Birthday Method of Respondent Selection. *Public Opinion Quarterly*, 47(2), 270–276. <http://doi.org/10.1086/268785>
7. Trolldahl, V. C., & Carter, R. E., Jr. (1964). Random Selection of Respondents within Households in Phone Surveys. *Journal of Marketing Research*, 1(2), 71–76. <http://doi.org/10.2307/3149926>

Bodovna vrijednost kolegija:

- 10 ECTS bodova

Način polaganja ispita i provjere znanja:

- Pisani ispitni rad kojim se opisuje sve parametre postupka uzorkovanja za određeno istraživanje od definicije cilja istraživanja do postupaka statističke obrade podataka (prijedlozi istraživanja bit će ponuđeni studentima).

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:

U skladu s općim sustavom praćenja kakvoće nastave na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Naziv teorijske radionice: TEORIJSKI MODELI U SUVREMENOJ SOCIOLOGIJI

Naziv kolegija: DRUŠTVO I OKOLIŠ

Ime i prezime nositelja kolegija: Doc. dr. sc. TIJANA TRAKO POLJAK

Ime i prezime izvoditelja/ice kolegija: Tijana Trako Poljak, Ivan Cifri, Vladimir Lay

Jezik na kojem se kolegij predaje: hrvatski

Trajanje: ljetni semestar, ukupno 12 sati nastave

Sadržaj kolegija:

Odnos društva i okoliša razmatra se na tri razine koje čine svojevrstne module kojima se ta problematika razvija: od općeg problematiziranja odnosa socijalnog i prirodnog sustava, preko različitih operacionalizacija toga odnosa o sociološkim i srodnim istraživanjima, da bi se razmatranje na kraju fokusiralo na analizu konkretnog socijalno-ekološkog problema i načina na koji se društvo s njime nosi.

Tri navedena modula/razine su sljedeće:

1. Povijesni i aktualni odnos društva i okoliša
2. Teorijsko-konceptualna polazišta i operacionalni postavi socijalno-ekoloških istraživanja i
3. Sociologija klimatskih promjena.

Sadržaj kolegija realizirat će se

1. Kao problematiziranje povijesnog konteksta odnosa prirode (okoliša) i društva (Radkau, Hughes, Simmons) - u predmodernim i modernim društvima, seljačkim i industrijskim - i aktualnim teorijskim pogledima na promjene u društvu i okolišu s obzirom na pitanje opstanka (Diamond) i perspektive razvoja. Istaknut će se pitanja uloge triju podsustava: sociosustava, ekosustava i tehnosustava, održivog razvoja (Simonis, Cifri), krajobrazna, ekološke etike (Armstrong/Botzler, Küng), ekoloških pokreta (Köster), *turning pointsa* (Uekoetter), itd. Pitanje razvoja i krize promatra se kao civilizacijsko pitanje a konflikti između prirode i društva kao kulturni konflikti i kriza razvojne paradigme. Elaborira se teza o potrebi promjene orijentacije, shvaćanja prirodnog vremena i socijalne ekološke metabolizma kao ključnim za promjenu društva neoliberalnog kapitalizma.
2. Kao prezentacija i rasprava teorijsko-konceptualnih polazišta i operacionalnih postava najutjecajnijih pristupa u sociološkim i srodnim istraživanjima odnosa društva i okoliša. Najveća pozornost posvetit će se pristupima usmjerenim na istraživanje paradigmatičkih vrijednosnih promjena odnosno socijalne ekološke orijentacije i njihovih konstrukata (Dunlap i Van Liere, Milbrath, Weigel i Weigel,

Inglehart, Thompson i Baritin, Cifri i sur. itd.). Istraživanja stavova o različitim specifičnim aspektima socijalnoekološke problematike, različitim manifestacijama proekološkog ponašanja i informiranosti (znanja o okolišu) bit će zbog njihove brojnosti i šarolikosti – obrabljena pregledno i taksonomijski, bez ulaženja u izvedbene potankosti.

3. Kao pitanje društvene konstrukcije klimatskih promjena: socijalni akteri i njihove interpretacije, globalno zagrijavanje, klimatske promjene i interesi – komparativna analiza interesa, društvene arene i metodologija proizvodnje značajne teme "klimatske promjene"; suvremeni analitički podaci o uzrocima i posljedicama globalnog zagrijavanja i klimatskih promjena; uloga aktera općenito – znanosti i politike u tumačenju i "procesiranju" klimatskih promjena; plan za budućnost – dekarbonizacija društva i "postkarbonsko društvo"; projekt "Climagine" - plan prepoznavanja problema klimatskih promjena i plan adaptacije u Šibensko-kninskoj županiji.

U predavanjima će se pored *teorijske elaboracije* problema, prezentirati rezultati *empirijskih istraživanja*.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):

Studenti/ce koji polože kolegij će:

- steći i dodatna znanja o suvremenim socijalnoekološkim problemima i teorijskim pristupima o odnosu društva i okoliša (prirode), a posebice o pitanjima razvoja i okoliša;
- shvatiti da je okoliš proizvod djelovanja kulture na prirodu i da je razvoj društva (sociosustav) moguć u granicama koje omogućava prirodni ekosustav; u teorijskom pristupu priroda je temeljni sustav na kojemu počinju ostali: ekonomski, socijalni, politički i moralni podsustav;
- znati odrediti teorijsko-konceptualna polazišta najutjecajnijih pristupa u sociologijskim i srodnim istraživanjima odnosa društva i okoliša;
- biti u stanju vrednovati instrumente korištene u socijalnoekološkim istraživanjima; i
- biti u stanju izraditi teorijski koncept i odabrati vrstu instrumenata primjerenih različitim socijalnoekološkim istraživanjima;
- biti u stanju razumjeti kompleksne socio-ekološke procese kao što su globalno zagrijavanje i klimatske promjene, istrebljenje vrsta i opadanje biološke raznolikosti, smanjenje količina upotrebljive pitke vode na planetarnoj razini i sl.;

- naučiti sociologijski interpretirati uzroke i posljedice navedenih i sličnih kompleksnih socio-ekoloških procesa;
- naučiti izraditi nacrt empirijskog istraživanja na navedene i slične teme.

Oblici provođenja nastave:

Nastava će se odvijati kroz 12 sati nastave uz diskusiju sa studentima/studenticama nakon svakog predavanja.

Popis literature

1. cjelina:

Obavezna (ispitna):

1. Cifri, Ivan (2003). *Ruralni razvoj i modernizacija*. Zagreb: IDIZ (pogl. I-III)
2. Diamond, Jared (2005). *Kolaps. Kako se društva odlučuju za propast ili uspjeh?* Zagreb: Algoritam.
3. Glaser, Marion; Krause, Gesche; Ratter, Beate M. W.; Welp, Martin /ed/ (2012). *Human-Nature Interactions in the Anthropocene. Potentials of Social-Ecological Systems Analysis*. London: Routledge.
4. Redclift, M., Woodgate G. (1977). *The International Handbook of Environmental Sociology*. Cheltenham (UK); Northampton (MA): Edward Elgar.
5. Simmons, Ian G. (2010). *Globalna povijest okoliša*. Zagreb: Disput.
6. Delort, R./Walter, F. (2002). *Povijest europskog okoliša*. Zagreb: Barbat.

Dopunska:

1. Cifri, Ivan (2002). *Okoliš i održivi razvoj*. Zagreb: HSD i Zavod za sociologiju.
2. Cifri, Ivan (2003). *Ruralni razvoj i modernizacija*. Zagreb: IDIZ. (pogl. I, II i III).
3. Cifri, Ivan (2012). *Leksikon socijalne ekologije*. Zagreb: Školska knjiga.
4. Glaeser, Bernhard; Teherani-Krönnes, Parto /Hrsg/. (1992). *Humanökologie und Kulturökologie*. Opladen Westdeutscher Verlag.
5. Görg, Christoph (1989). *Gesellschaftliche Naturverhältnisse*. Münster: Westfälisches Dampfboot.
6. Gruß, Mathias /Hrsg./. (2011). *Handbuch Umweltsoziologie*. Wiesbaden: VS Verlag für Sozialwissenschaften / Springer Fachmedien GmbH.

7. Hannigan, J. (2006). *Environmental Sociology*. London: Routledge.
8. Hamm, Bernd; Smandych, Russell /eds/. (2005). *Cultural Imperialism. Essays on the Political Economy of Cultural Domination*. Toronto: Brodview Press.
9. Köster, Viola (2012). *Umwelt-NGOs. Die Wirkungen und Nebenwirkungen ihrer Professionalisierung*. Münster. LIT.
10. Meadows, Donella; Randers, Jorgen; Meadows Dennis. (2004). *Limits to Growth. The 30-Year Update*. London: Earthscan.
11. Parsons, Howard, L. (1977). *Marx and Engels on Ecology*. Westport, Connecticut; London, England: Greenwood Press.
12. Ponting, C. (1993). *A Green History of the World*. New York: Penguin Books.
13. Radkau, Joachim (2011). *Die Ära der Ökologie. Eine Weltgeschichte*. München: Beck.
14. Redclift, Michael / Woodgate Graham (1997). *The International Handbook of Environmental Sociology*. Cheltenham, UK; Northampton (MA) USA: Edward Elgar.
15. Simmons, Ian G. (2010). *Globalna povijest okoliša*. Zagreb: Disput.
16. Uekoetter, Frank /ed/. (2010). *The Turning Points of Environmental History*. Pittsburgh: University of Pittsburgh Press
17. Worster, Donald (1995/1977). *Nature's Economy*. Cambridge: University Press.

2. cjelina

Obavezna (ispitna):

1. Cifri , Ivan (1990). *Ekološka adaptacija i socijalna pobuna*. Zagreb: Radni ke novine.
2. Dunlap, Riley; Van Liere, Kent D.; Mertig; Angela G.; Jones, Robert Emmet (2000). „Measuring Endorsement of the New Ecological Paradigm: A Revised NEP Scale“. *Journal of Social Issues*, 56(3):425–442.
3. Gray, David. B. (1985). *Ecological Beliefs and Behaviors: Assessment and Change*. Westport, CT: Greenwood Press.
4. Inglehart, Ronald (1995). „Public Support for Environmental Protection: Objective Problems and Subjective Values in 43 Societies“. *Political Science and Politics*, 28(1):57-72.
5. Kufirin, Krešimir (2002). „Skala nove ekološke paradigme – još jedna provjera i pokušaj revizije“. *Socijalna ekologija*, 11(4):277–296.

6. Milbrath, Lester W. (1985). „Culture and the Environment in the United States“. *Environmental Management*, 9(2):161-172.
7. Thompson, Suzanne C. Gagnon; Barton, Michelle A. (1994). „Ecocentric and anthropocentric attitudes toward the environment“. *Journal of Environmental Psychology*, 14:149–157.
8. Weigel, Russel; Weigel, Joan (1978). „Environmental Concern: The Development of a Measure“. *Environment and Behaviour*, 10:3–15.

Dopunska:

1. Domac, Julije; Kufirin, Krešimir; Šegon, Velimir (2004). „Obnovljivi izvori energije i energetska efikasnost: Stavovi i mišljenja stanovnika Zagreba i Rijeke“. *Socijalna ekologija*, 13(3–4):347–364.
2. Dunlap, Riley E.; Van Liere, Kent D. (1978). „The "New Environmental Paradigm": A Proposed Measuring Instrument and Preliminary Results“. *Journal of Environmental Education*, 9:10–19.
3. Dunlap, Riley E. (2008). „The New Environmental Paradigm Scale: From Marginality to Worldwide Use“. *Journal of Environmental Education*, 40(1):3-18.
4. Dunlap, Riley E.; York, Richard (2008). „The Globalization of Environmental Concern and the Limits of the Postmaterialist Values Explanation: Evidence from Four Multinational Surveys“. *The Sociological Quarterly*, 49(3):529–563:
5. Fransson, Niklas; Gärling, Tommy (1999). „Environmental Concern: Conceptual Definitions, Measurement Methods, and Research Findings“. *Journal of Environmental Psychology*, 19(4):369-382.
6. Jiménez Sánchez, Manuel; Lafuente, Regina (2010). „Defining and Measuring Environmental Consciousness“. *Revista Internacional de Sociología*, 68(3):731–755.
7. Kaiser, Florian G.; Wolfing, Sybille; Fuhrer, Urs (1999). „Environmental Attitude and Ecological Behaviour“. *Journal of Environmental Psychology*, 19:1–19.
8. Klineberg, Stephen L.; McKeever, Matthew; Rothenbach, Bert. (1998). „Demographic Predictors of Environmental Concern: It Does Make a Difference How it's Measured“. *Social Science Quarterly*, 79:734–753.
9. Kufirin, Krešimir (1996). „Ekološki stavovi i spremnost za ekološki angažman“. *Socijalna ekologija*, 5(1):1–20.
10. Kufirin, Krešimir (2003). „Mjerenje ekološke informiranosti: konceptualni i operacionalni pristupi i problemi dosadašnjih istraživanja“. *Socijalna ekologija*, 12(1–2):1–26.

11. Kufrin, Krešimir; Domac, Julije; Šegon, Velimir (2004). „Informiranost o obnovljivim izvorima energije i energetskej efikasnosti“. *Socijalna ekologija*, 13(3–4):325–345.
12. Schaffrin, André (2011). „No Measure without Concept. A Critical Review on the Conceptualization and Measurement of Environmental Concern“. *International Review of Social Research*, 1(3):11–31.
13. Štulhofer, Aleksandar; Kufrin, Krešimir (1996). „Od obilja do altruizma i druge ekološke priče: Postmaterijalistički sindrom i ekološke vrijednosti u Hrvatskoj“. *Socijalna ekologija*, 5(2):171–184.

3. cjelina

Obvezna (ispitna)

1. Beck, U. (2010). *Climate for Change, or How to Create a Green Modernity?*, Theory Culture & Society, 2010. Vol. 23(2-3), pp.254-266, Sage, London
2. Bell, D. (2010). „Justice and the Politics of Climate Change“, u Lever—Tracy, C. Ed. (2010). *Routledge Handbook of Climate Change and Society*, Routledge, New York
3. Giddens, A. (2009). *The Politics of Climate Change*, Polity Press, Cambridge
4. Lay, V., Kufrin, K., Pušćak, J. (2007). *Kap preko ruba naše – Klimatske promjene Svijet i Hrvatska*, Zagreb: Hrvatski Centar Znanje za Okoliš
5. Orr, S. R. (2011). *Reimagining Global Climate Change: Alternatives to the UN Treaty Process*, Global Environmental Politics, MIT Press, no.4, pp.134-138
6. Pettenger, M., ed. (2007). *The Social Construction of Climate Change*, Ashgate Publishing Limited, Hampshire,
7. Urry, J. (2011). *Climate Change and Society*, Polity Press, Cambridge

Dopunska:

1. Dietz, N. J., Broadbent, J. (2008). *Workshop on Sociological Perspectives on Global Climate*, Natural Science Foundation,
2. Dunlap, R. E., McRight, A. M. (2010). „Climate Change Denial: Sources, Actors, and Strategies“, u *Routledge International Handbook of Climate Change and Society*, Lever-Tracy, C. ed., Routledge Press, pp.240-259
3. Grundmann, R., Stehr, N. (2010). „Climate Change: What Role for Sociology? A Response to Constance Lever-Tracy“, *Current Sociology*, nov. 2010., vol. 58(6): 897-910, Sage publication

4. Heyward, C. (2012). „A Growing Problem? Dealing in Population Increases in Climate Justice“, *Ethical Perspectives*, no.4, pp. 703-732 Press, Cambridge, United Kingdom and New York, NY, USA, 996 pp.
5. Lahsen, M. (2007). „Trust Through Participation? Problems of Knowledge in Climate Change Making“, u Pettenger, M. ed. (2007.) *Social Construction of Climate Change*, Ashgate Publishing Limited, Hampshire, pp.173-197
6. McCright, A. M., Dunlap, R.E. (2000). „Challenging Global Warming as Social Problem“, *Social Problems*, no.47, pp.499-522
7. Murphy R., Murphy, M. (2012). „The Tragedy of the Atmospheric Commons: Discounting Future Costs and Risks in Pursuit of Immediate Fossil-Fuel Benefits“, *Canadian Review of Sociology*, no. 3, pp. 247-270
8. MZOPUG (2010). *Peto nacionalno izvješće Republike Hrvatske prema Okvirnoj konvenciji Ujedinjenih naroda o promjeni klime*, Ministarstvo okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Zagreb
9. Puškak, J. (2008). „Klimatske promjene i društvene uloge znanosti i politike“, *Društvena istraživanja*, vol.18, no.1-2: str. 263-285
10. Shove, E. (2010). „Social Theory and Climate Change: Questions Often, Sometimes and Not Yet Asked“, *Theory Culture Society* 2010 27: 277-288.
11. Soron, D. (2010). „Capitalism versus Nature: Eco-Socialist Approaches to climate crisis“, u Lever-Tracy, C. ed. (2010.) *Routledge Handbook of Climate Change and Society*, Routledge, New York, pp.78-94
12. Stern, N. (2007). *The Economics of Climate Change: The Stern Review*, Cambridge University Press, Cambridge

Bodovna vrijednost kolegija: 10 ECTS bodova

Način polaganja ispita i provjere znanja:

Ispit je usmeni iz propisane literature. Studenti/ce ga mogu polagati (a) kao tri kolokvija koji se zasebno ocjenjuju a ukupna ocjena je prosjek triju ocjena, ili (b) ili kao jedan ispit pred nastavnicima s ukupnom ocjenom ispita.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvođenja:

U skladu s općim sustavom praćenja kakvoće nastave na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata/ica.

Naziv teorijske radionice: TEORIJSKI MODELI U SUVREMENOJ SOCIOLOGIJI

Naziv kolegija: SOCIOLOGIJA NACIONALNE SIGURNOSTI

Ime i prezime nositelja kolegija: Prof. dr. sc. OZREN ŽUNEC, Izv. prof. dr. sc. MIRKO BILANDŽI

Ime i prezime izvoditelja kolegija: Ozren Žunec, Mirko Bilandži

Jezik na kojem se kolegij predaje: hrvatski

Trajanje: ljetni semestar, 12 sati

Sadržaj kolegija:

Suvremena poimanja pitanja nacionalne sigurnosti znatno su šira od tradicionalnih poimanja nacionalne sigurnosti kao pitanja obrane i uporabe vojske u oružanim sukobima. Ona se ti u definiranju ukupnih interesa i strategije razvitka društva te njihove obrane od ugroza. U njihovu profiliranju stoga se otkriva sudjelovanje ne samo niza političkih institucija i šire društvene javnosti, nego i akademske zajednice. Sigurnosne studije (*security studies*), kao zaseban znanstveno-istraživački okvir, u fokusu interesa imaju izumavanje nacionalne (i međunarodne) sigurnosti i to prvenstveno interdisciplinarna znanstvena istraživanja nacionalne sigurnosti. Novooblikovana sigurnosna arhitektura uvjetovala je bitne socijalne i političke promjene koje zajedno s promjenama u suvremenoj nacionalnoj, regionalnoj i međunarodnoj sigurnosnoj situaciji predstavljaju jedinstveni sklop. U suvremenim demokratskim zemljama u red kojih ide i Republika Hrvatska, ravnopravno sudjelovanje, pa čak, štoviše, i izvjesna prevaga civilnih znanstvenih istraživanja na području nacionalne sigurnosti već su odavno postali društveni i civilizacijski standardi. Nacionalna sigurnost je temeljna kategorija sigurnosti. Standardna jedinica sigurnosti u suvremenim uvjetima jest sigurnost suverene nacionalne države (nacionalna sigurnost) koja određuje sve ostale kategorije sigurnosti. Nacionalna sigurnost zasigurno određuje ukupne društvene, gospodarske, političke, vojne, ekološke i druge trendove i procese te na njih utječe kvaliteta i uvjete života suvremenog čovjeka. To su teme koje u politici, ekonomiji, gospodarstvu, ali i ukupnom društvenom kontekstu zaokupljaju pažnju suvremenog čovjeka. Upravo iz tog razloga nacionalna sigurnost zaslužuje znanstvenoistraživačku pozornost, proučavanje i poučavanje drugim znanstvenim zakonitostima, standardima i dostignućima iz tog područja. Nacionalna sigurnost kao jedna od funkcija društva zato je legitimni predmet socioloških istraživanja. S druge strane, ustrojavanje sustava i funkcioniranje nacionalne sigurnosti utemeljeni su u društvenim vrednotama i normama i od njih su nerazdvojivi, pa je sociološka rasprava o ovim odnosima nezaobilazan element njihova razumijevanja.

Nastava kolegija *Sociologija nacionalne sigurnosti* bit će posvećena širokom krugu tema odnosa sustava nacionalne sigurnosti i društva i uključivat će sljedeće odrednice:

1. Znanstvena interdisciplinarnost istraživanja nacionalne sigurnosti. Evolucija sigurnosnih studija: strateške studije, sigurnosne studije, kritičke sigurnosne studije.

Pregled razvoja sociologijskih istraživanja o sustavima nacionalne sigurnosti, vojske i povezanih institucija i fenomena.

2. Tradicionalno i moderno shvaćanje nacionalne sigurnosti. Novi svjetski poredak, globalizacija i redefiniranje parametara nacionalne sigurnosti. Pojam i sadržaj nacionalne sigurnosti. Područja nacionalne sigurnosti: socijalno, gospodarsko, političko, vojno i eko-područje. Socijalna i ljudska sigurnost.
3. Sustav nacionalne sigurnosti kao institucija društva i države. Načela, značajke, funkcije, tipovi i oblici sustava i organizacije nacionalne sigurnosti. Društvene vrednote i norme i nacionalna sigurnost. Način donošenja odluka. Politike i strategije nacionalne sigurnosti. Nacionalni i javni interesi.
4. Instrumenti i institucije nacionalne sigurnosti: vojska, paravojne organizacije, obavještajni sustavi, (vanjska) politika i diplomacija, gospodarski instrumenti nacionalne sigurnosti.
5. Paradoksi nacionalne (i međunarodne) sigurnosti: sigurnosna i obrambena dilema; socijalna sigurnosna dilema.
6. Nacionalna sigurnost i društveni i politički fenomeni: koncept liberalne demokracije; koncept političkog delikta; civilno društvo; religija; etika; pravna država; mediji i javno mnijenje.
7. Ugrožavanja nacionalne sigurnosti. Društvena uvjetovanost ugrožavanja nacionalne (i međunarodne) sigurnosti. Patologija demokracije: sustavna politička korupcija. Suprotnosti suvremenog svijeta kao ugroze nacionalne sigurnosti: terorizam kao središnji nacionalni i međunarodni sigurnosni (ugrožavajući) fenomen današnjice: terorizam i terorizam; struktura terorizma – uzroci, teroristički akti, protuterorizam, "teroriziranje terorizma"; tipologija terorizma; paradoksi terorizma; ratovi, etnički sukobi, oružje za masovno uništenje itd. Agresivnost, agresija, društvo i kultura. Rat kao socijalni fenomen i socijalna djelatnost. Rat i sustav socijalnih vrednota i normi. Posljedice rata: socijalne i političke promjene, utjecaj rata na vrednote i norme, položaj i odnosi društvenih grupa.
8. Zloupotreba sustava nacionalne sigurnosti: politizacija sustava nacionalne sigurnosti i njezine posljedice; instrumentalizacija diplomacije i međunarodno političke i međunarodnopravne posljedice; militarizacija društva.
9. Nacionalna i međunarodna sigurnost; institucije međunarodne sigurnosti: UN, NATO, EU, OESS, MMF, Grupacija Svjetske banke, OPEC itd.
10. Nacionalna sigurnost Republike Hrvatske.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):

Polaznici/ce će steći znanja potrebna za kompetentnu analizu društvenog značenja i socijalnih dimenzija nacionalne sigurnosti te se osposobiti za samostalno istraživanje institucija i fenomena na tom području.

Oblici provođenja nastave:

1. Nastava se odvija kroz 8 sati predavanja i 4 sata seminara uz diskusiju s polaznicima/polaznicama plus samostalni seminarski rad studenta/studentice prema sljedećem syllabusu:
2. *Prvi susret:* Pojam sigurnosti u društvenim teorijama. Pojam i sadržaj nacionalne sigurnosti. Suvremena shvaćanja nacionalne sigurnosti. Sustav, institucije i instrumenti nacionalne sigurnosti. Zlouporebe sustava nacionalne sigurnosti. Sigurnosna i obrambena dilema. Socijalna sigurnosna dilema.
3. *Drugi susret:* Transformacija prvenstva instrumenata nacionalne sigurnosti. Gospodarska dimenzija nacionalne sigurnosti i instrumenti ostvarenja gospodarske dimenzije nacionalne sigurnosti; *business intelligence* (upravljanje poslovnim informacijama) i korporativna sigurnost.
4. *Treći susret:* Terorizam kao središnji nacionalni i međunarodni sigurnosni (ugrožavajući) fenomen današnjice: teror i terorizam; struktura terorizma – uzroci, teroristički akti, protuterorizam, "teroriziranje terorizma"; paradoksi terorizma. Islam i politika. Politički islam (islamizam) i terorizam. Socijalne i strateške dimenzije samoubilačkog terorizma.
5. *Četvrti susret:* Nacionalna sigurnost Republike Hrvatske. Republika Hrvatska i euroatlantske integracije. Europeizacija sigurnosnog diskursa Republike Hrvatske.

Seminarska nastava će se izvoditi prema izboru polaznika/polaznica za pojedine teme koje će se dogovoriti s polaznicima/polaznicama prije početka nastave. Izvan izbora polaznika/polaznica ponuda seminarskih tematskih područja je sljedeća:

- Sigurnost i društvene teorije (realizam, liberalizam, konstruktivizam, (post)strukturalizam, tranzitologija, itd.)
- Socijalne dimenzije i strateški aspekti samoubilačkog terorizma
- Teorije sukoba, teorije terorizma i terorizam
- Društvena uvjetovanost i posljedice sekuritizacije
- Sociologija sigurnosti: Pariška škola sigurnosnih studija
- Teorije države i sigurnost: redefinirana uloga države (privatizacija nacionalne sigurnosti, terorizam, društvo rizika)
- Sigurnosni fenomeni kao faktor restrukturiranja izvora društvene mobilnosti

Popis obvezatne literature potrebne za studij i polaganje ispita:

1. Bilandžić, Mirko (2010). *Sjeme zla: elementi sociologije terorizma*. Zagreb-Sarajevo: Plejada i Synopsis.
2. Cavelti, Dunn Myriam; Mauer, Victor (2010). (eds.) *The Routledge Handbook of Security Studies*, Abingdon/New York: Routledge Taylor & Francis Group.

3. Collins, Alan. (2010). (ur.) *Suvremene sigurnosne studije*. Zagreb: Centar za međunarodne i sigurnosne studije Fakulteta političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu i Politička kultura.
4. Creighton, Colin ; Shaw, Martin (1987). (eds.) *The Sociology of War and Peace*. Dobbs Ferry, N.Y.: Sheridan House.
5. Caforio, Giuseppe (1998). (ed.) *The Sociology of the Military*. Cheltenham: Edward Elgar Publishing Limited.
6. Singer, W. Peter (2008). *Corporate Warriors: The Rise of the Privatized Military Industry*. Ithaca: Cornell University Press.
7. Žunec, Ozren (2007). *Goli život: socijetalne dimenzije pobune Srba u Hrvatskoj*. Zagreb: Demetra.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska:

1. Avant, D. D. (2005). *The Market for Force: The Consequences of Privatizing Security*. Cambridge/New York: Cambridge University Press.
2. Bilandžić, M. (2005). *Sjeverna Irska između rata i mira*. Zagreb: Golden marketing-Tehnička knjiga.
3. Bilandžić, M. (2008). *Poslovnoobavještajno djelovanje: business intelligence u praksi*. Zagreb: AGM.
4. Blakeley, R. (2009). *State Terrorism and Neoliberalism: The North in the South*. London, New York: Routledge.
5. Boot, K.; Wheeler, J. N. (2008). *The Security Dilemma: Fear, Cooperation and Trust in World Politics*. New York: Palgrave Macmillan.
6. Buzan, B.; Hansen, L. (2009). *The Evolution of International Security Studies*. Cambridge: Cambridge University Press.
7. Cronin, K. A. (2009). *How Terrorism Ends: Understanding the Decline and Demise of Terrorist Campaigns*. Princeton and Oxford: Princeton University Press.
8. Fuređić, F. (2009). *Poziv na teror: Rastu terorizma nepoznatog*. Zagreb: Naklada Ljevak.
9. Gerges, A. F. (2005). *The Far Enemy: Why Jihad Went Global*. Cambridge/New York: Cambridge University Press.
10. Gerges, A. F. (2011). *The Rise and Fall of Al Qaeda*. New York: Oxford University Press.
11. Jackson, R.; Murphy, E.; Poynting, S. (2010). (eds.) *Contemporary State Terrorism: Theory and practice*. London, New York: Routledge.
12. Kuhlmann, J.; Callaghan, J. (2000). (eds.) *Military and Society in 21st Century Europe: Comparative Analysis*. Hamburg: LIT.
13. Mikac, R. (2008). *Afganistan: Nikad završen sukob*. Zagreb: Naklada Jesenski i Turk.

14. Owen, M. (2012). (with Maurer, Kevin) *No Easy Day: The Autobiography of a Navy SEAL*. New York: Penguin Books.
15. Pape, A. R.; Feldman, K. J. (2010). *Cutting the Fuse: The Explosion of Global Suicide Terrorism and How to Stop It*. Chicago and London: The University of Chicago Press.
16. Risley, S. (2006). *The Sociology of Security: Sociological Approaches to Contemporary and Historical Securitization*, Paper presented at the annual meeting of the American Sociological Association, Montreal Convention Center, Montreal, Quebec, Canada, Aug 10, 2006, http://www.allacademic.com/meta/p105192_index.html.
17. Tatalovi, S.; Grizold, A.; Cvrtila V. (2008). *Suvremene sigurnosne politike: Države i nacionalna sigurnost po etkom 21. stoljeća*. Zagreb: Golden marketing-Tehnička knjiga.
18. Vukadinović, R. (1998). *Meunarodni politički odnosi*, Zagreb: Barbat.
19. Waltz, K. N. (1998). *čovjek, država i rat. Teorijska analiza*. Prev. Damir Grubiša. Zagreb: Barbat – Institut za međunarodne odnose.
20. Wilkinson, P. (2011). *Terrorism versus Democracy: The liberal state response*. Third edition, Abingdon/New York: Routledge.
21. Williams, D. P. (2008). (ed.) *Security Studies: An Introduction*. London and New York: Routledge, Taylor & Francis Group.

Bodovna vrijednost kolegija:

- 10 ECTS bodova

Način polaganja ispita i provjere znanja:

- Izrada ispitnog rada koji se po svojim značajkama može kategorizirati kao stručni rad, pregledni članak ili izvorni znanstveni rad, te razgovor s pristupnikom/com o radu.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:

- U skladu s općim sustavom praćenja kvalitete nastave na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata/ica.

Naziv teorijske radionice: TEORIJSKI MODELI U SUVREMENOJ SOCIOLOGIJI

Naziv kolegija: (DE)KONSTRU-KCIJA SOCIOLOŠKIH TIPOVA NA PRIMJERIMA SOCIOLOGIJE MIGRACIJE

Ime i prezime nositelja kolegija: Dr. sc. DRAGO ŽUPARI -ILJI

Ime i prezime izvoditelja kolegija: Drago Župari -Ilji

Jezik na kojem se kolegij predaje: hrvatski

Trajanje: ljetni semestar, 12 sati

Sadržaj kolegija:

Iako kao polazište uzima sociologiju migracija, ovaj kolegij donosi sociologijski uvod u interdisciplinarno i transdisciplinarno područje migracijskih studija, kao i uvide u šire shvaćeno područje studija prisilnih migracija, azilnih i izbjegličkih studija. Time se on također nužno dotiče i problematike iz polja istraživanja mobilnosti, transnacionalizma, dijaspore, postmigracijskih fenomena, etničnosti i državljanstva. U kolegiju se podrobnije raspravlja o sociološkim analitičkim pristupima bitnim za razumijevanje fenomena globalnih suvremenih migracija i položaja migranata u društvima porijekla, tranzita i dolaska. Tako studenti produbljuju svoja znanja o glavnim terminima, temama, teorijama te istraživačkim pravicima, metodama i pristupima iz ovog interdisciplinarnog istraživačkog područja. U sklopu kolegija prezentiraju se temeljni sociološki pristupi istraživanju migracijskih, postmigracijskih i izbjegličkih fenomena na konkretnim primjerima. Potom se na temelju teorijskih modela i empirijskih istraživanja pokušava (de)konstruirati “sociološke tipove” poput stranca, migranta, izbjeglice, raseljenika, prognanika, povratnika, azilanta, transmigranta, ne-migranta i drugih. Nadalje se uz pomoć sociološke imaginacije nastoji kritički promišljati i preispitati mogući (re)konceptualiziranja određenih konvencionalnih pojmova koji se u sociologijskoj teoriji koriste za navedene sociološke tipove. Stoga se u kolegiju kreće od klasičnih socioloških teorijskih polazišta o „strancu“ (Simmel), migrantu kao marginalnom tipu (Park i Ikaška škola), preko pravno-političkih, konvencijskih i tehnokratsko-ekspertnih kategorizacija migranata i izbjeglica, sve do recentnijih socioloških promišljanja na temu Drugog kao stranca (Bauman).

Potom, ovisno o interesu i afinitetima samih studenata/ica, polaznici/e kolegija biraju i obrađuju neke od predloženih seminarskih tema:

- diskursi (diskurzivne konstrukcije) i prikazi fenomena migracija i aktera u migracijskom procesu među kreatorima javnog mnijenja i u medijima;
- stavovi i percepcija javnosti spram različitih kategorija migranata, mobilnih i raseljenih osoba;
- dekonstrukcija politika moći i teorije označavanja (*labeling*), stigmatizacije i viktimizacije migrantskih iskustava;
- analiza i razumijevanje migracijske industrije;
- dekonstrukcija konceptualizacije migracijskih i izbjegličkih kretanja i trendova kao “kriznog stanja”;
- dekonstrukcija konceptualizacije migracijskih politika kao praksi sekuritizacije, kriminalizacije i militarizacije;
- dekonstrukcija politika i praksi humanitarizma;

- analiza politika identiteta, djelovanja (*agency*) i emancipacije migranata;
- pitanja konceptualizacije doma, odlaska i povratka (dekonstrukcija “mjesta bivanja” i “mjesta pripadanja”);
- etni, metodološki i drugi problemi istraživanja u polju migracijskih studija.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):

Upoznati studente/ice s temeljnim pojmovima, tipologijama, konceptima i teorijama iz interdisciplinarnog područja sociologije migracija, te njegovati multiperspektivnost u istraživačkom pristupu navedenim fenomenima. Osposobiti ih za kritičko preispitivanje teorija, istraživačkih pristupa, koncepata i konvencionalnih pojmova vezanih za migracijske studije te studije izbjeglištva i etničkih odnosa. Razvijati kod studenata kategorijalni aparat za razumijevanje migracijskih i izbjegličkih fenomena i procesa te ih potaknuti na sociološku imaginaciju za vlastita nastojanja (de)konstrukcije ustanovljenih pojmova i socioloških tipova. Poticati kod studenata vještinu izlaganja i prezentiranja pred kolegama i javnošću, kao i vještinu sudjelovanja u diskusijama. Razvijati kod studenata znanja i vještine potrebne za kompetentnu sociološku analizu migracija te ih osposobiti za samostalno istraživanje procesa i fenomena vezanih uz migracije, mobilnost, raseljenost i izbjeglištvo. Poticati kod studenata sposobnost artikuliranja istraživačkih pitanja u teorijski i metodološki sociološki okvir te povezivanja s drugim istraživačkim poljima posebnih sociologija.

Oblici provođenja nastave:

Nastava se odvija kroz 12 sati interaktivnih predavanja, uz poticanje diskusije i komentiranja studenata/ica na zadani temu, za koju je nužna prethodna priprema u vidu istraživanja relevantne obvezne literature. Student/ica će tijekom nastave dobiti i naputak za izradu seminarskog rada iz popisa predložene ili dodatno dogovorene dopunske literature, koji se u pisanoj formi predaje te usmeno brani na završnom ispitu.

Popis obvezatne literature potrebne za studij i polaganje ispita:

1. Bauman, Zygmunt (2016). *Strangers at Our Door*. Polity Press.
2. Harrell-Bond, Barbara (2002). Can Humanitarian Work with Refugees be Humane? *Human Rights Quarterly* 24(2002): 51–85.
3. Mesić, Milan (1993). Izbjeglice i izbjegličke studije (Uvodu problematiku), *Revija za socijalnu politiku*, 1 (2): 113-23.
4. Park, Robert (1928). Human Migration and the Marginal Man, *American Journal of Sociology* 33: 881-893.
5. Pozniak, Romana i Petrović, Duško (2014). Tražitelji azila kao prijetnja. *Studia ethnologica Croatica*, 26(1): 47-72.
6. Simmel, Georg (1971). “The Stranger”. In Georg Simmel [Donald Levine ur.] *On Individuality and Social Forms*. University of Chicago Press, pp. 143–150.
7. Valenta, Marko; Župarić, Ilja, Drago i Vidović, Tea (2015). The Reluctant Asylum-Seekers: Migrants at the Southeastern Frontiers of the European Migration System. *Refugee Survey Quarterly*. 34 (3): 95-113.

8. Zetter, Roger (2007). More Labels, Fewer Refugees: Remaking the Refugee Label in an Era of Globalization. *Journal of Refugee Studies*, 20(2): 172-192.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska:

(odabrana poglavlja u dogovoru s izvoditeljem kolegija)

1. Anderson, Bridget (2015). *Us and Them?: The Dangerous Politics of Immigration Controls*. Oxford University Press.
2. Brettell, Caroline and James F. Hollifield (ur.). (2015). *Migration theory: talking across disciplines* (3rd edition). Taylor and Francis.
3. Bužinki, Emina i Hameršak, Marijana (ur.) (2017). *Kamp, koridor, granica: studije izbjeglištva u suvremenom hrvatskom kontekstu*. Institut za etnologiju i folkloristiku, Centar za mirovne studije i Fakultet političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu
4. Castles, Stephen; de Haas, Hein and Miller, Mark (2014). *The Age of Migration: International Population Movements in the Modern World* (5th ed). New York: Palgrave Macmillan
5. Dijk, Teun van (1991). *Racism and the Press*. Routledge
6. Fiddian-Qasbiyeh, Elena; Gil Loescher; Katy Long i Nando Sigona (ur.) (2014). *The Oxford Handbook of Refugee and Forced Migration Studies*. Oxford University Press
7. Gatrell, Peter (2013) *The Making of the Modern Refugee*. Oxford University Press
8. La Barbera, MariaCaterina (ur.) (2015). *Identity and Migration in Europe: Multidisciplinary Perspectives*. Springer
9. Lazaridis, Gabriella (2015). *International Migration into Europe: From Subjects to Objects*. Palgrave Macmillan
10. Messer, Michi; Renee Schroeder i Ruth Wodak (ur.). (2012). *Migrations: Interdisciplinary Perspectives*. Springer
11. Mesi, Milan i Bagi, Dragan (2011). *Manjinski povratak u Hrvatsku – Studija otvorenog procesa*. Zagreb: UNHCR.
12. McDonald-Gibson, Charlotte (2017). *Cast Away: Stories of Survival from Europe's Refugee Crisis*. Portobello Books
13. Said, Edward (1978). *Orientalism*. Pantheon Books
14. Štiks, Igor (2016). *Državljanin, građanin, stranac, neprijatelj*. Frakutura
15. Todorov, Tzvetan (2010). *The fear of barbarians: beyond the clash of civilizations*. The University of Chicago Press.
16. Triandafyllidou, Anna (ur.). (2016). *Routledge Handbook of Immigration and Refugee Studies*. Routledge
17. Urry, John (2000). *Mobilities for the twenty-first century: Sociology beyond Societies*. Routledge
18. Vargas-Silva, Carlos (ur.) (2013). *Handbook of Research Methods in Migration*. Edward Elgar Publishing

Bodovna vrijednost kolegija:

10 ECTS bodova

Način polaganja ispita i provjere znanja:

1) pisani seminarski rad na odabranu temu u dogovoru s nositeljem kolegija (rad se usmeno brani i ocjenjuje)

2) usmeni ispit iz obvezne i, prema izboru, dopunske literature.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:

U skladu s općim sustavom praćenja kvalitete nastave na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata/ica.

3.4.2. Opis svake istraživačke radionice s liste ponuđenih istraživačkih radionica:

složeno abecedno, po prezimenima nastavnika (suradnika)-nastavnica (suradnica)

RADIONICE

Naziv radionice: DISKURZIVNA ANALIZA – DOKTORSKA RADIONICA

Tema radionice: DISKURZIVNA ANALIZA – DOKTORSKA RADIONICA

Ime i prezime nositelja/nositeljic radionice: Prof. dr. sc. VJEKOSLAV AFRI

Ime i prezime izvoditelja/izvoditeljice radionice: Vjekoslav Afri, Zorana Šuljug Vučica, Krešimir Žažar

Jezik na kojem se radionica predaje: hrvatski

Trajanje: ljetni semestar, 12 sati

Sadržaj radionice:

U okviru radionice predstaviti će se rezultati provedenih diskurzivnih analiza, analitički postupci analize diskursa i potaknuti studente na izradu vlastitog istraživanja korištenjem „Analize diskursa“, odnosno „Kritičke diskurzivne analize“.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):

Osim produbljenog razumijevanje odnosa kvalitativnih i kvantitativnih analiza, polaznici/ce će steći i sposobnost razumijevanja diskursa i njihovih uloga u konstrukciji socijalne zbilje, kao i sposobnost razlučivanja različitih razina analize u odnosu na različite socijalne prakse. Dakle, razumijevanjem diskursa kao oblika društvene prakse polaznici/ce će razviti vještine primjene diskurzivnih i kritičko-diskurzivnih analiza u sociologijskim istraživanjima.

Polaznici/e će ovladati potrebnim znanjima i kompetencijama u području Sociologije jezika.

Oblici provođenja radionice:

Nastava će se odvijati kroz 4 sata nastave na radionici i 8 sati praktičnog rada s polaznicima/polaznicama u okviru radionice, uz diskusiju s polaznicima/polaznicama te samostalni seminarski rad studenata/ica.

Popis obvezatne literature potrebne za radionicu:

1. Bondarouk, T.; Ruël, H. J. M. (2004). Discourse Analysis: Making Complex Methodology Simple. U: Leino, T.; Saarinen, T.; Klein, S. (eds.) *Proceedings of the 12th European Conference on Information Systems (ECIS)*. June 14-16. 2004. Turku Finland.
2. Bryman, A.; Burgess, R. G. (eds.) (1994). *Analyzing Qualitative Data*. London, New York: Routledge.
3. Cramer, D. (2003). *Advanced Quantitative Data Analysis*. Maidenhead: Open University Press.
4. De Beaugrande, R. (2006). *Critical Discourse Analysis: History, Ideology, Methodology*. Fakulteta za humanističke studije, Univerza na Primorskom.

5. Diaz-Bone, R.; Bührmann, A. D.; Gutiérrez Rodríguez, E.; Schneider, W.; Kendall, G.; Tirado, F. (2007). *The Field of Foucaultian Discourse Analysis: Structures, Developments and Perspectives*. FQS.8(2).
6. Fairclough, N. (2003b). "The Discourse of New Labour: Critical Discourse Analysis". U: Wetherell, M.; Taylor, S.; Yates, S. J. (eds.) *Discourse as Data: A Guide for Analysis*. London, Thousand Oaks, New Delhi: Sage Publication. 229-266.
7. Fairclough, N. (2004). "Semiotic Aspects of Social Transformation". U: Rogers, R. (ed.) *An Introduction to Critical Discourse Analysis in Education*. New Jersey, London. Lawrence Erlbaum Associates.
8. Fairclough, N. (2004). *Analysing discourse: Textual Analysis for Social Research*. London, New York: Routledge.
9. Foucault, M. (2010). *Vladanje sobom i drugima* (prijevod: Zlatko Wurzberg) Zagreb: Antibarbarus.
10. Gill, R. (2000). „Discourse Analysis“. U: Bauer, M.W.; Gaskell, G. (eds.) *Qualitative Researching with Text Image and Sound: Practical Handbook*. London: Sage Publications. 172-190.
11. Heritage, J. (2004). "Conversation Analysis and Institutional Talk: Analysing Data". U: Silverman, D. (ed.) *Qualitative Research. Theory, Method and Practice*. 2nd edition. London, Thousand Oaks, New Delhi: SAGE Publications. 222-245.
12. Krippendorff, K. (2004). *Content Analysis: An Introduction to Its Methodology*. Thousand Oaks, London: SAGE.
13. Leburu, A.; Afri, V.; Dadi, M. i dr. (2011). *Diskurzivna analiza: kvalitativni pristup u istraživanju medija*. Metodološka biblioteka. Edicija Metodološke teme. Knjiga br.1. Split: Redak.
14. Reisiigl, M. (2008). "Analyzing Political Rhetoric". U: Wodak, R.; Krzyanowski, M. (eds.) *Qualitative Discourse Analysis in the Social Sciences*. New York: Palgrave Macmillan. 96-120.
15. Sacks, H. (2006). "The Baby Cried, the Mommy Picked it up". U: Jaworski, A., Coupland, N. (eds.) *The Discourse Reader*. London, New York: Routledge. 239-245.
16. Van Dijk, A. Teun (1995). "Discourse Analysis as Ideology Analysis", In: C. Schäffner & A. Wenden (Eds.), *Language and Peace*. (pp. 17-33). Aldershot: Dartmouth Publishin.
17. Van Dijk, T. (1985). "Structures of News in the Press". In: van Dijk, (Ed.) *Discourse and Communication*. Berlin: De Gruyter, 1985, pp. 69-93.
18. Wengraf, T. (2001). *Qualitative Research Interviewing: Biographic Narrative and Semi-structured Methods*. Thousand Oaks, London: SAGE.
19. Wooffitt, R. (2003). "Researching Psychic Practitioners: Conversation Analysis". U: Wetherell, M.; Taylor, S.; Yates, S. J. (eds.) *Discourse as Data: A Guide for Analysis*. London, Thousand Oaks, New Delhi: The Open University and Sage Publication. 49-92.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska:

1. Baudrillard, J. (2001). *Simulacija i zbilja*. Zagreb: Jesenski i Turk, Hrvatsko sociološko društvo.
2. Levi-Strauss, C. (1960). *Tužni tropi* (prijevod Srećko Komonić). Zagreb: Zora.
3. Liddicoat, A. J. (2007). *Introduction to Conversation Analysis*. London: Continuum.
4. Propp, Vladimir Jakovlevič (1982). *Morfologija bajke* (preveli Petar Vujičić, Radovan Matijašević, Mira Vuković). Beograd: Prosveta.

5. Rogan, A. I.; De Kock, D. M. (2004). "Chronicles From the Classroom: Making Sense of the Methodology and Methods of Narrative Analysis". *Qualitative Inquiry*. 11(4): 628-649.
6. Ten Have, P. (2004). *Methodological Issues in Conversation Analysis*. University of Amsterdam (Methodologicalissues.pdf)
7. Boje, D. M. (2001). *Narrative Methods for Organizational and Communication Research*. London: SAGE.
8. Franzosi, R. (1998). "Narrative Analysis – Or Why (And How) Sociologists Should be Interested in Narrative". *Annual Review of Sociology*. Vol. 24. 517-554.
9. Saldana, J. (2009). *The Coding Manual for Qualitative Researchers*. London: SAGE.
10. Schneider, Daniel K. (2005). *Qualitative Data Analysis*. TECFA, University of Geneva.
11. Silverman, H. (1993). *Interpreting Qualitative Data: Methods for Analyzing Talk, Text, and Interaction*. London: Sage Publications.
12. Koester, A. (2010). *Workplace Discourse*. London, New York. Continuum.
13. Lewis, C.; Ketter, J. (2004). "Learning and Social Interaction: Interdiscursivity in a Teacher and Researcher Study Group". U: Rogers, R. (ed.) *An Introduction to Critical Discourse Analysis in Education*. New Jersey, London. Lawrence Erlbaum Associates. 117-146.
14. Maynard, D. W.; Clayman, S. E. (2003). *Ethnomethodology and Conversation Analysis* (2003aMaynard_Clayman_EM_CA.pdf).
15. McHoul, A.; Grace, W. (1993). *A Foucault Primer, Discourse, Power and the Subject*. Melbourne University Press (A_Foucault_Primer.pdf)
16. Ruiz Ruiz, J. (2009). *Sociological Discourse Analysis: Methods and Logic*. FQS. 10(2) art.26.
17. Stillar, G. F. (1998). *Analyzing Everyday Texts: Discourse, Rhetoric and Social Perspectives*. Thousand Oaks, London, New Delhi: Sage Publications.
18. Talja, S. (1999). *Analyzing Qualitative Interview Data: The Discourse Analytic Method*. University of Tampere, Finland.

Bodovna vrijednost radionice:

- 10 ECTS bodova

Na in polaganja ispita i provjere znanja:

- izvješće o provedenom istraživanju.

Na in pra enja kvalitete i uspješnosti izvedbe:

U skladu s općim sustavom pra enja kakvoće nastave na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata/ica.

Naziv radionice: KVALITATIVNE METODE ISTRAŽIVANJA – *GROUNDED THEORY*

Tema radionice: KVALITATIVNE METODE ISTRAŽIVANJA – *GROUNDED THEORY*

Ime i prezime voditelja radionice: Prof. dr. sc. VJEKOSLAV AFRI

Ime i prezime izvoditelja radionice: Vjekoslav Afri, Krešimir Žažar

Jezik na kojem se radionica izvodi: hrvatski

Trajanje: ljetni semestar; 12 sati rada sa studentima/studenticama u grupi na Fakultetu + samostalni rad studenata/studentica na istraživačkim poslovima vezanim uz temu radionice

Sadržaj radionice:

Polaznici/e će se upoznati s teorijskim i strukovno–kontekstualnim izvorima, epistemološkim postavkama, historijatom, kanonima te istraživačkim tehnikama Grounded Theory (GT), jedne od teorijskih i metodologijskih orijentacija u kvalitativnoj metodologiji društvenih znanosti kojoj se pridaje sve veći značaj.

Nakon upoznavanja s osnovnim postavkama GT, razmatrat će se specifičnosti pojedinih "struja" u okviru GT, prodiskutirat će se prednosti GT pristupa te njegove poteškoće i prigovori koji mu se upućuju, kako s pozicija kvantitativne istraživačke orijentacije, tako i od strane drugih kvalitativnih istraživačkih tradicija.

Na temelju analize recentnih znanstvenih radova, polaznici/e će se upoznati s odabranim primjerima primjene GT u analizi socijalnih fenomena. Pri analizi seminarskih tekstova posebna pozornost posvetit će se prezentaciji rezultata GT istraživanja u znanstvenim radovima, odnosno elementima koje ti radovi moraju sadržavati da bi bilo moguće procijeniti njihovu kvalitetu i znanstveni doseg.

Napokon, vježbama prikupljanja i obrade podataka razvijat će se vještine kodiranja teksta, konceptualizacije i izgradnje "utemeljene teorije".

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):

Polaznici/e će nakon položenog ispita:

- znati odrediti teorijske osnove, kanone, metodologijske postavke i istraživačke tehnike GT pristupa;
- znati navesti glavne autore zaslužne za razvoj GT i odrediti razlike u njihovim pristupima;
- moći i kritički vrednovati radove u kojima se izlažu rezultati istraživanja provedenog korištenjem GT pristupa;
- biti u stanju procijeniti primjerenost korištenja GT u istraživanju pojedinih društvenih pojava;
- moći samostalno koncipirati i provesti istraživanje utemeljeno na GT pristupu odnosno valjano prikupiti, analizirati i konceptualizirati podatke te formulirati "utemeljenu teoriju".

Oblici provođenja radionice:

4 sata uvodnog predavanja, 4 sata seminarske diskusije o odabranim tekstovima, 4 sata praktičnog rada s polaznicima/polaznicama na primjeni GT pristupa na konkretnom empirijskom materijalu

Popis obvezatne literature potrebne za radionicu:

Ispitna literatura:

1. Bryant, Antony (2003). „A Constructivist Response to Glaser“. *Forum: Qualitative Social Research*, 4(1):Art. 15.
2. Charmaz, Kathy (1998). „Grounded Theory: Objectivist and Constructivist Methods“. U: Denzin, Norman K.; Lincoln, Yvonna S., Eds. (1998), *Strategies of Qualitative Inquiry* (pogl. 19, str. 509-535). Thousand Oaks; London; New Delhi: SAGE Publications.
3. Corbin, Juliet; Strauss, Anselm (1990). „Grounded Theory Research: Procedures, Canons, and Evaluative Criteria“. *Qualitative Sociology*, 13(1):3-21.
4. Denscombe, Martyn (2007). *The Good Research Guide for Small-Scale Social Research Projects* (pogl. 6, str. 88–106; pogl. 14, str. 286–315). Maidenhead: Open University Press.
5. Glaser, Barney G. (2002). „Constructivist Grounded Theory?“ *Forum: Qualitative Social Research*, 3(3):Art. 12.
6. Glaser, Barney G.; Strauss, Anselm L. (1967). *The Discovery of Grounded Theory: Strategies for Qualitative Research*. Chicago: Aldine.
7. Ječević, Ivana (2007). „Alisa u zemlji čuda – kvalitativna metodologija i metoda utemeljene teorije“. *Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja*, 43(2):83-101.
8. Kelle, Udo (2005). „"Emergence" vs. "Forcing" of Empirical Data? A Crucial Problem of "Grounded Theory" Reconsidered“. *Forum: Qualitative Social Research*, 6(2):Art. 27.
9. Puddephatt, Antony J. (2006). „Special: An Interview with Kathy Charmaz: On Constructing Grounded Theory“. *Qualitative Sociology Review*, 2(3):5-20.
10. Saldaña, Johnny (2009). *The Coding Manual for Qualitative Researchers*. Thousand Oaks; London; Singapore; New Delhi: SAGE Publications.
11. Vučković Juroš, Tanja (2011). „Reporting on the Issues of Research Rigour and Ethics: The Case of Publications Using Qualitative Methods in the Croatian Social Science Journals“. *Revija za sociologiju*, 41(2): 161–184.

Seminarska literatura:

1. Abrahamsson, Kajsa Henning; Berggren, Ulf; Hallberg, Lillemor R.-M.; Carlsson, Sven G. (2002). „Ambivalence in Coping with Dental Fear and Avoidance: A Qualitative Study“. *Journal of Health Psychology*, 7(6):653–664.
2. Aronson, Pamela. (2003). „Feminists or "Postfeminists": Young Women's Attitudes toward Feminism and Gender Relations“. *Gender & Society*, 17(6):903–922.

3. Banks, Stephen P.; Louie, Esther; Einerson, Martha (2000). „Constructing Personal Identities in Holiday Letters“. *Journal of Social and Personal Relationships*, 17(3):299–327.
4. Blase, Joseph J. (1982). „A Social–Psychological Grounded Theory of Teacher Stress and Burnout“. *Educational Administration Quarterly*, 18(11):93–113.
5. Conrad, Clifton F. (1978). „A Grounded Theory of Academic Change“. *Sociology of Education*, 51(2):101–112.
6. Coyne, Imelda; Cowley, Sarah (2006). „Using Grounded Theory to Research Parent Participation“. *Journal of Research in Nursing*, 11(6):501–515.
7. Daly, Kerry (1993). „Reshaping Fatherhood:: Finding the Models“. *Journal of Family Issues*, 14(4):510–530.
8. Devers, Edie; Robinson, Katherine Morton (2002). „The Making of a Grounded Theory: After Death Communication“. *Death Studies*, 26(3):241–253.
9. Edin, Kerstin E.; Lalos, Ann; Högberg, Ulf; Dahlgren, Lars (2008). „Violent Men: Ordinary and Deviant“. *Journal of Interpersonal Violence*, 23(2):225–244.
10. Eriksson, Carola; Salander, Pär; Hamberg, Katarina (2007). „Men’s Experiences of Intense Fear Related to Childbirth Investigated in a Swedish Qualitative Study“. *The Journal of Men’s Health & Gender*, 4(4):409–418.
11. Firmin, Michael W.; Burger, Amanda; Blosser, Matthew (2007). „Cognitive Responses of Students Who Witness Classroom Cheating“. *Journal of Instructional Psychology*, 34(2):110–116.
12. Gehrke, Nathalie J. (1982). „Teacher’s Role Conflicts: A Grounded Theory–in–Process“. *Journal of Teacher Education*, 33(1):41–46.
13. Knight, Sarah; Nunkoosing, Karl; Vrij, Aldert; Cherryman, Julie (2003). „Using Grounded Theory to Examine People’s Attitudes Toward How Animals Are Used“. *Society & Animals*, 11(4):307–327.
14. Kylmä, Jari; Vehviläinen-Julkunen, Katri; Lähdevirta, Juhani (2001). „Hope, Despair and Hopelessness in Living with HIV/AIDS: A Grounded Theory Study“. *Journal of Advanced Nursing*, 33(6):764–775.
15. Morgan, Elizabeth M.; Zurbriggen, Eileen L. (2007). „Wanting Sex and Wanting to Wait: Young Adults’ Accounts of Sexual Messages from First Significant Dating Partners“. *Feminism & Psychology*, 17(4):515–541.
16. Plummer, Carol A.; Eastin, Julie (2007). „The Effect of Child Sexual Abuse Allegations/ Investigations on the Mother/Child Relationship“. *Violence Against Women*, 13(10):1053–1071.
17. Polaschek, Devon L. L.; Hudson, Stephen M.; Ward, Tony; Siebert, Richard J. (2001). „Rapists’ Offense Processes: A Preliminary Descriptive Model“. *Journal of Interpersonal Violence*, 16(6):523–544.
18. Reichert, Tom; Ramirez, Artemio (2000). „Defining Sexually Oriented Appeals in Advertising: A Grounded Theory Investigation“. *Advances in Consumer Research*, 27(1):267–273.
19. Rennie, David L.; Brewer, Lynne (1987). „A Grounded Theory of Thesis Blocking“. *Teaching of Psychology*, 14(1):10–16.
20. Ricketts, Thomas; Macaskill, Ann (2004). „Differentiating Normal and Problem Gambling: A Grounded Theory Approach“. *Addiction Research & Theory*, 12(1):77–87.

21. Rogers, Anna (2005). „Chaos to Control: Men’s Magazines and the Mastering of Intimacy“. *Men and Masculinities*, 8(2):175–194.
22. Rogers, Jackie Krasas; Henson, Kevin D. (1997). „Hey, Why Don’t You Wear a Shorter Skirt?\": Structural Vulnerability and the Organization of Sexual Harassment in Temporary Clerical Employment“. *Gender & Society*, 11(2):215–237.
23. Saarikallio, Suvi; Erkkilä, Jaakko (2007). „The Role of Music in Adolescents’ Mood Regulation“. *Psychology of Music*, 35(1):88–109.
24. Suter, Elizabeth A.; Daas, Karen L.; Bergen, Karla Mason (2008). „Negotiating Lesbian Family Identity via Symbols and Rituals“. *Journal of Family Issues*, 29(1):26–47.
25. Ward, Tony; Loudon, Kirsten; Hudson, Stephen M.; Marshall, William L. (1995). „A Descriptive Model of the Offense Chain for Child Molesters“. *Journal of Interpersonal Violence*, 10(4):452–472.

Popis literature koja se preporu uje kao dopunska:

1. Becker, Howard S. (2009). „How to Find Out How to Do Qualitative Research“. *International Journal of Communication*, 3:545–553.
2. Boži , Jasmina (2010). *Kako nastavnici Filozofskog fakulteta u Zagrebu razumiju Bolonjski proces?: Teorija lokalnog diskursa o Bolonjskom procesu generirana pristupom utemeljene teorije [doktorska disertacija]*. Zagreb: Filozofski fakultet Sveu ilišta u Zagrebu.
3. Charmaz, Kathy (1991). *Good Days, Bad Days: The Self in Chronic Illness and Time*. New Brunswick, N. J.: Rutgers University Press.
4. Charmaz, Kathy (2006). *Constructing Grounded Theory: A Practical Guide Though Qualitative Analysis*. Thousand Oaks; London; New Delhi: SAGE Publications.
5. Corbin, Juliet; Strauss, Anselm (2008). *Basics of Qualitative Research: Techniques and Procedures for Developing Grounded Theory*. Los Angeles: Sage Publications, Inc.
6. Dey, Ian (1999). *Grounding Grounded Theory: Guidelines for Qualitative Inquiry*. San Diego; London; Boston; New York; Sydney; Tokyo; Toronto: Academic Press.
7. Kelle, Udo (1997). „Theory Building in Qualitative Research and Computer Programs for the Management of Textual Dana“. *Sociological Research Online*, 2(1), <http://www.socresonline.org.uk/socresonline/2/2/1.html>
8. Pandit, Naresh R. (1996). „The Creation of Theory: A Recent Application of the Grounded Theory Method“. *Qualitative Report*, 2(4). Available on line at <http://www.nova.edu/ssss/QR/QR2-4/pandit.html>

Bodovna vrijednost radionice:

- 10 ECTS

Način polaganja radionice i provjere znanja:

1. usmeni ispit (40% ukupne ocjene; na ispitu će se provjeravati poznavanje teorijskih i metodoloških postavki Grounded Theory izloženih u obaveznoj ispitnoj literaturi);
2. provjeru sposobnosti/vještine primjene tehnika GT u analizi podataka (30% ocjene);
3. tri kraća pisana rada (30% ocjene; kritički osvrti na radove u kojima se prezentiraju rezultati istraživanja u kojima je korišten GT pristup; opseg: do 5 stranica proreda 1.5; brane se na usmenom ispitu; rok predaje: prvi osvrt na drugom terminu nastave, drugi na trećem terminu nastave, treći i najmanje sedam dana prije usmenog ispita).

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:

U skladu s općim sustavom praćenja kakvoće nastave na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata/ica.

Naziv radionice: DOKTORSKA RADIONICA – KONCIPIRANJE ISTRAŽIVANJA

Tema radionice: POSTUPAK ODABIRA TEME ISTRAŽIVANJA TE PRISTUPA OBRADI TEME

Ime i prezime voditelja radionice: izv. prof. dr. sc. DRAGAN BAGI

Ime i prezime izvoditelja radionice: izv. prof. dr. sc. Dragan Bagi

Jezik na kojem se radionica izvodi: hrvatski

Trajanje: (12 sati rada sa studentima/studenticama na Fakultetu + samostalni rad studenata/studentica na istraživačkim poslovima vezanim uz temu radionice)

Radionica bi se održavala u drugom semestru doktorskog studija.

Sadržaj radionice:

Glavni cilj radionice jest pomoći polaznicima/ama doktorskog studija, kroz interaktivni grupni rad, pomoći u koncipiranju njihovog doktorskog istraživanja. Polaznici doktorskog studija upisuju doktorskih studij s određenom idejom o temi doktorskog rada, no rijetko kada su te teme razrađene u konkretne i precizne nacрте istraživanja. Proces koncipiranja istraživanja i smještanje istraživačkih interesa u relevantni teorijski i metodološki okvir predstavlja najvažniju fazu izrade doktorske disertacije. U tom poslu središnju ulogu ima mentor, no polaznicima doktorskog studija je često teško odabrati odgovarajuću osobu kao mentora prije nego što preciznije definiraju svoje istraživačke interese te temu disertacije i pristup temi. Ova radionica bi trebala biti nadopuna radu doktoranda s mentorom, odnosno pomoći doktorandu u preciziranju istraživačkih interesa prije nego što odabere mentora.

U uvodnom terminu (2 sata) izvoditelj će održati predavanje o vrstama istraživačkih strategija u disertacijama, dok će ostali termini biti posvećeni izlaganju istraživačkih interesa i nacрта doktorskih istraživanja polaznika sa interaktivnom kritikom i evaluacijom od strane izvođača i drugih polaznika/ca. Svaki/a polaznik/ca će u 15 minuta prezentirati svoje istraživačke interese, teme istraživanja o kojima razmišlja te nacрте moguće istraživanja, dok će u narednih 30 minuta ostali polaznici/e i izvoditelji radionice postavljati pitanja, iznositi komentare, prijedloge i kritike.

S obzirom na navedeno u jednoj grupi može sudjelovati maksimalno 10 polaznika. U slučaju većeg broja polaznika/ca doktorskog studija, nastava će biti organizirana u više grupa.

Osim kroz komentare na vlastiti nacrt istraživanja, ciljevi ove radionice se ostvaruju i kroz razmatranje nacрта istraživanja drugih polaznika/ca, što doprinosi ukupnim istraživačkim kompetencijama polaznika nevezanim uz konkretnu temu istraživanja na kojoj ima namjeru raditi.

Konačno, svrha radionice jest podizanje kvalitete prijavljenih tema disertacija te posljedica podizanje kvalitete samih disertacija.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):

Razvijaju se sljedeće opće i posebne kompetencije:

- Prepoznavanje relevantnih istraživačkih tema i problema
- Sposobnost smještanja istraživačkih pitanja u teorijski sociološki okvir
- Sposobnost smještanja istraživačkih pitanja u metodološki okvir
- Sposobnost povezivanja teorijskih koncepata i metoda istraživanja

- Sposobnost oblikovanja cjelovitog nacrtu znanstvenog istraživanja

Oblici provođenja radionice:

- 2 sata uvodnog predavanja
- 10 sati interaktivne diskusije o nacrtima doktorskih istraživanja

Popis obvezatne literature potrebne za radionicu:

Dunleavy, Patrick (2005). *Kako napisati disertaciju?*. Zagreb: Fakultet političkih znanosti.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska:

Bodovna vrijednost radionice:

- 10 ECTS

Način polaganja radionice i provjere znanja:

Za stjecanje bodova na ovoj radionici polaznik/ca mora ispuniti sljedeće obveze:

- Redovito pohađanje nastave
- Priprema i prezentacija vlastitih istraživačkih interesa i ideja za doktorsko istraživanje
- Priprema revidiranog nacrtu dokorskog istraživanja temeljem primjedbi i sugestija
- Aktivno sudjelovanje u raspravi o nacrtima istraživanja drugih polaznika/ca.

Izvođač će bilježiti prisutnost i aktivnosti svakog/e sudionika/ce.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:

U skladu s općim sustavom praćenja kakvoće nastave na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata/ica.

Naziv radionice: DOKTORSKA RADIONICA – STRUKTURIRANJE DISERTACIJE

Tema radionice: POSTUPAK ODABIRA TEME ISTRAŽIVANJA TE PRISTUPA OBRADI TEME

Ime i prezime voditelja/voditeljice radionice: izv. prof. dr. sc. DRAGAN BAGI

Ime i prezime izvoditelja/izvoditeljice radionice: izv. prof. dr. sc. Dragan Bagi

Jezik na kojem se radionica izvodi: hrvatski

Trajanje: (12 sati rada sa studentima/studenticama u grupi na Fakultetu + samostalni rad studenata/studentica na istraživačkim poslovima vezanim uz temu radionice)

Sadržaj radionice:

Glavni cilj radionice jest pomoći i polaznicima/ama u strukturiranju sadržaja disertacije i strategiji izlaganja rezultata istraživanja i argumentacije kojom se dokazuje/osporava glavna teza radnje. Radionica dolazi u četvrtom semestru do kada se odvećine polaznika doktorskog studija očekuje da imaju precizno definiran nacrt doktorskog istraživanja te po mogućnosti provedeno doktorsko istraživanje, nakon čega slijedi faza analize i interpretacije rezultata istraživanja te proces pisanja radnje.

Radionica će se sastojati od uvodnog predavanja o strategijama strukturiranja doktorskih disertacija, izlaganja primjera struktura doktorskih disertacija te raspravi i praktičnim iskustvima i poteškoćama polaznika u strukturiranju njihovih disertacija.

Svaki/a sudionik/ca će dobiti u zadatak da provede analizu strategije strukturiranja jedne konkretne disertacije (s liste koju će pripremiti izvođači i studija) te da zaključike s komentarima prezentira ostalim polaznicima/ama. Na taj način će svi/e polaznici/ce dobiti uvid u određeni broj konkretnih disertacija te imati iskustvo kritičkog promišljanja na ina strukturiranja disertacija.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):

Razvijaju se sljedeće opće i posebne kompetencije:

- Poznavanje strategija strukturiranja argumentacije i izlaganja argumentacije u znanstvenim radovima
- Upoznatost s uobičajenim strategijama strukturiranja disertacija u hrvatskoj sociologiji
- Vještinu kritičkog promišljanja na ina strukturiranja disertacija

Oblici provođenja radionice:

- 2 sata uvodnog predavanja
- Provođenje analize strukture konkretnih disertacija – samostalni rad
- 10 sati interaktivne diskusije o primjerima struktura konkretnih disertacija i rasprava o primjenjivosti pojedinih modela na doktorske polaznika/ca.

Popis obvezatne literature potrebne za radionicu:

Dunleavy, Patrick (2005). *Kako napisati disertaciju?*. Zagreb: Fakultet političkih znanosti.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska:

Bodovna vrijednost radionice:

- 10 ECTS

Način polaganja radionice i provjere znanja:

Za stjecanje bodova na ovoj radionici polaznik/ca mora ispuniti sljedeće obveze:

- Redovito pohađanje nastave
- Provođenje i prezentacija kritičke analize strukturiranja jedne konkretne disertacije s osvrtom na primjenjivost na vlastitu disertaciju
- Aktivno sudjelovanje u raspravi o strategijama strukturiranja disertacija.

Izvođač će bilježiti prisutnost i aktivnosti svakog/e sudionika/ce.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:

U skladu s općim sustavom praćenja kvalitete nastave na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata/ica.

Naziv radionice: ROD I DRUŠTVO (RADIONICA IZ PREDMETA „ROD, ŽENSKI POKRETI I OBITELJ“)

Tema radionice: ROD I DRUŠTVO (RADIONICA IZ PREDMETA „ROD, ŽENSKI POKRETI I OBITELJ“)

Ime i prezime voditeljice radionice: Prof. dr. sc. BRANKA GALI

Ime i prezime izvoditeljica radionice: Mirjana Adamović, Branka Gali, Marija Geiger

Jezik na kojem se radionica izvodi: hrvatski

Trajanje: (12 sati rada sa studentima/studenticama u grupi na Fakultetu + samostalni rad studenata/studentica na istraživačkim poslovima vezanim uz temu radionice)

Sadržaj radionice:

Radionice „Rod i društvo“ izravno su povezane sa izborom predmeta „Rod, ženski pokreti i obitelj“ u okviru Doktorskog studija sociologije, budući da su osmišljene kao oblik moguće empirijske problematizacije i operacionalizacije tema vezanih uz sadržaj predmeta „Rod, ženski pokreti i obitelj“. Dakle, one se mogu izabrati samo pod uvjetom izbora predmeta „Rod, ženski pokreti i obitelj“. U radionicama će se raditi na operacionalizaciji pojedinih tema istraživanja iz područja sociologije roda, obitelji, te feminističkih teorija i pokreta, korištenjem ponajprije kvalitativne metodologije. Doktorski studenti i studentice će se uputiti u moguće nastave i analitičke dostignutosti nekih metoda kao što su analiza narativa i analiza diskursa pomoću kojih će se osobito koncentrirati na one specifične i osjetljive teme koje nije uvijek lako moguće istraživati kvantitativnom metodologijom, kao što je anketa na velikim reprezentativnim uzorcima. Osobito se to odnosi na teme nasilja u obitelji, seksualnog nasilja, prostitucije i trgovanja ljudima, reproduktivnih prava, heteroseksualnog društvenog normiranja, kao i mobbinga na radnom mjestu koje je spolno/rodno uvjetovano, ali i na druge teme.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):

Opće kompetencije proizlaze iz općih kompetencija predmeta „Rod, ženski pokreti i obitelj“, budući da je sudjelovanje na ovim radionicama uvjetovano izborom predmeta „Rod, ženski pokreti i obitelj“.

Specifične kompetencije su ona specifična znanja i vještine koje se odnose na prepoznavanje i detektiranje konkretnih rodnih problema vezanih uz rod, obitelj i ženske pokrete, a koje mogu biti opterećene seksističkim i neoseksističkim matricama.

(Vidi kompetencije u opisu predmeta „Rod, ženski pokreti i obitelj“)

Oblici provođenja radionica:

Radionice se odvijaju kroz 2 sata uvodnog predavanja i 10 sati praktičnog rada u radionici sa polaznicima/polaznicama.

Popis obvezatne i dopunske literature potrebne za radionicu:

(Vidi u opisu predmeta „*Rod, ženski pokreti i obitelj*“)

Bodovna vrijednost radionice:

- 10 ECTS

Način polaganja radionice i provjere znanja:

- pisani istraživački empirijski rad na temu radionice; rad se usmeno brani i ocjenjuje u okviru predmeta „*Rod, ženski pokreti i obitelj*“

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:

U skladu s općim sustavom praćenja kvalitete nastave na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata/ica.

Naziv radionice: CASE STUDY ISTRAŽIVA KA STRATEGIJA

*Tema radionice: EMPIRIJSKA SOCIOLOGIJA KAO ISTRAŽIVA KA CASE STUDY:
STRATEGIJA U SPLITSKOM URBANOM PROSTORU*

*Ime i prezime voditelja/voditeljice radionice: Prof. dr. sc. AN I LEBURI ; Prof. dr. sc.
VJEKOSLAV AFRI*

*Ime i prezime izvoditelja/izvoditeljice radionice: An i Leburi ; Vjekoslav Afri ; Maja Dadi -
Žeravica*

Jezik na kojem se radionica izvodi: hrvatski

Trajanje: ljetni semestar, 12 sati rada sa studentima/icama na Fakultetu; studenti/ce se organiziraju u manje grupe prema zainteresiranosti za određenu istraživačku tematiku; dijele zadatke prema zamišljenim metodološkim ulogama u realiziranim splitskim istraživačkim projektima; prezentiraju i kritički raspravljaju o ključnim metodološkim aspektima objavljenih socioloških istraživanja i konstruiraju potencijalne strateške odrednice metodoloških pristupa u tim splitskim projektima.

Sadržaj radionice:

I. Teorijsko-metodološki sadržaji radionice:

- Modeli metodološkog (pre)strukturiranja sociološke istraživačke zajednice.
- Kritičko propitivanje metodoloških principa i prakse sociološkog istraživanja, te propitivanje međusobnog odnosa između konteksta i metode, uzroka i posljedica, itd.
- Polemike oko kvalitativnih i kvantitativnih istraživanja u kontekstu razvitka sociološke metodologije.
- Povezanost metodologije s dominantnim sociološkim teorijama i mogući nastanci konstrukcije *case study* strategija.
- Terminološke poteškoće, konflikti različitog porijekla u okvirima tretiranja *case study* kao metodološkog fenomena.
- Istraživačke slobode, značaj i predominacija istraživačkih pitanja nad paradigmatima u *case study* konceptualiziranoj istraživačkoj strategiji.
- Mogući nastanci osnivanja i razvijanja tzv. posebnih metodologija kao *sub* metodoloških grana, u interakcijama sa tzv. posebnim sociološkim disciplinama u *case study* istraživanjima.

II. Empirijski sadržaji radionice:

Studenti/ce se organiziraju u nekoliko grupa, od kojih svaka priprema svoje opservacije, osvrte, komentare o konkretnim empirijskim sociološkim istraživanjima, objavljenim u posljednjem desetljeću u splitskom urbanom prostoru. Moguće je izabrati nekoliko (najviše tri) empirijska istraživanja, koja su objavljena u posljednjem desetljeću, na donjem popisu obvezatne literature za ovaj kolegij.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):

- Praktična osposobljenost u primjeni, analizi i interpretaciji raznih socioloških istraživanja i analiza sli ne provenijencije, a na temelju stečenih metodoloških znanja.
- Samostalnost i konzistentnost u razumijevanju različitih tipova analiza sociološkog materijala i drugih sli njihova grafička.
- Vještina metodološke kontekstualizacije aktualnih društvenih problema, pojava, procesa ili odnosa.
- Sposobnost problematiziranja rasprave i neriješenih poteškoća u kontekstu relacija između kvalitativnog i kvantitativnog, općenito u istraživačkim sociološkim područjima.
- Sposobnosti koncipiranja i evaluiranja interdisciplinarnih, integrativnih i interaktivnih istraživačkih pristupa u sociološkim projektima.
- Razumijevanje, objašnjavanje i projiciranje ključnih pitanja društvenog razvitka, na temelju analize i istraživanja dostupne empirijske istraživačke grafičke.
- Sposobnost metodološke kontekstualizacije svakog ili barem nekih aktualnih društvenih problema, pojava, procesa ili odnosa.

Oblici provođenja radionice:

Nastava se odvija kroz 4 sata uvodnog predavanja i 8 sati praktičnog rada u radionici sa polaznicima/polaznicama. Studenti/ce se organiziraju u manje grupe i dogovaraju se oko istraživačke teme, empirijske grafičke i literature s donjeg popisa empirijskih istraživanja koja su objavljena i realizirana u posljednjem desetljeću. U svakoj objavljenoj empirijskoj studiji u prilogima se nalaze primjeri konstruiranih upitnika, protokola, kao i kompletna empirijska i analitička grafička, relevantna za primjenu i analizu na radionicama. Sav taj empirijski materijal metodološki se analizira, komentira, sistematizira u formi i prema metodološkim elementima istraživačke *case study* strategije na radionicama.

Popis obvezatne literature potrebne za radionicu:

I. Teorijsko-metodološka literatura:

1. Leburu, A. (1997). *Case study istraživanje – kompleksan metodološki pristup u sociologiji*. Zagreb: Filozofski fakultet.
2. Leburu, A.; Afrić, V. i dr. (2011). *Diskurzivna analiza: kvalitativni pristup u istraživanju medija*. *Metodološka biblioteka*. Edicija *Metodološke teme*. Knjiga br.1. Split: Redak.
3. Leburu, A., I. Kamber (2000). „Perspektive fokus grupa kao sociološke istraživačke metode“. *Radovi – razdio filozofije, psihologije, sociologije i pedagogije*. Zadar: Sveučilište u Splitu. Filozofski fakultet Zadar. Vol.39(16):193-211.
4. Leburu, A., M. Sladić (2004). „Metode istraživanja Interneta kao novoga medija“. *Acta Iadertina – časopis Odjela za filozofiju, Odjela za pedagogiju i Odjela za sociologiju*. Zadar: Sveučilište u Zadru. Vol.1(br.1.):45-64.

II. Empirijska istraživanja (svaka grupa studenata/-ica bira najviše do tri studije):

1. Leburi, Anđelko; Čokolić, Sanja; Žaja, Marina (2013). *Invalidnost tolerancije*. Biblioteka: *Istraživačke studije*, knjiga br.17. Split: Redak.
2. Leburi, Anđelko; Bajić, Jasmina; Šverko, Ivana (2012). *Dizajn kao životni kontekst*. Biblioteka: *Istraživačke studije*, knjiga br.16. Split: Redak.
3. Leburi, Anđelko; Ljubetić, Maja; Radić, Tea (2011). *Socijalizacija darovite djece*. Biblioteka: *Istraživačke studije*, knjiga br.15. Split: Redak.
4. Leburi, Anđelko; Dadić, Maja; Stipić, Ana (2010). *Kulturni turizam na splitski na in: sociološko istraživanje*. Biblioteka: *Istraživačke studije*, knjiga br.10. Split: Redak.
5. Leburi, Anđelko; Matić, Renato; Quien, Maja (2010). *Mito i korupcija u hrvatskom društvu: istraživanja u gradu Splitu*. Biblioteka: *Istraživačke studije*, knjiga br.11. Split: Redak.
6. Leburi, Anđelko; Štrk, Marina (2010). *Moda kao društveni jezik: sociološko istraživanje mladih*. Biblioteka: *Istraživačke studije*, knjiga br.12. Split: Redak.
7. Leburi, Anđelko; Grubić, Aleksandra (2010). *Skepticizam mladih prema europskim integracijama: rezultati sociološkog istraživanja*. Biblioteka: *Istraživačke studije*, knjiga br.13. Split: Redak.
8. Leburi, Anđelko; Lončar, Marija; Šuljug-Vučica, Zorana; Bandalović, Gorana (2010). *Jezična stvarnost medija: rezultati sociološkog istraživanja*. Biblioteka: *Istraživačke studije*, knjiga br.14. Split: Redak.
9. Leburi, Anđelko; Konsa, Katarina; Štrk, Marina; Quien, Maja (2009). *Socijalne potrebe splitskih obitelji: sociološko istraživanje*. Biblioteka: *Istraživačke studije*, knjiga br.8. Split: Redak.
10. Leburi, Anđelko; Afrić, Vjekoslav; Šuljug-Vučica, Zorana (2009). *Ljudski kapital kao razvojni faktor: rezultati sociološkog istraživanja u Hrvatskoj*. Biblioteka: *Istraživačke studije*, knjiga br.9. Split: Redak.
11. Leburi, Anđelko; Kučer, Mirjana; Raić, Nikolina (2009). *Žene: društvene uloge i statusi (socio-pravno istraživanje)*. Split: Domine.
12. Leburi, Anđelko; Nigoevi, Magdalena (2008). *Mediji kao (pre)nositelji interkulturalizma u hrvatsko-talijanskim interakcijama: istraživanja s početka trećeg milenija // Media come (tras)portatori dell'interculturalismo nelle interazioni croato-italiane: le ricerche all'inizio del terzo millennio*. Biblioteka: *Istraživačke studije*, knjiga br.3. Split: Redak.
13. Leburi, Anđelko; Rei, Ada; Bandalović, Gorana (2008). *Volonterstvo mladih kao bijeg u stvarnost: akcijsko istraživanje*. Biblioteka: *Istraživačke studije*, knjiga br. 4. Split: Redak.
14. Leburi, Anđelko; Hrga, Daniela (2008). *Dopunska poduka kao dominantna metoda učenja: studentska iskustva od 1998. do 2007.* Biblioteka: *Istraživačke studije*, knjiga br. 6. Split: Redak.
15. Leburi, Anđelko; Quien, Maja; Lovrić, Dino (2008). *Stari i novi mediji: sociološka istraživanja medijskog stiliziranja života*. Biblioteka: *Istraživačke studije*, knjiga br. 7. Split: Redak.
16. Leburi, Anđelko; Čurković-Kalebić, Sanja; Perić, Ivan; Konsa, Katarina; Anđelko, Marijana (2007). *Pogledi na Bolognu s Filozofskog fakulteta u Splitu*. Biblioteka: *Istraživačke studije*, knjiga br.1. Split: Redak.
17. Leburi, Anđelko; Čaldarović, Ognjen; Maroević, Maja (2006). *Socijalna prosudba elementarnih sustava života: sociološka studija društvenih pretpostavki uvođenja kanalizacijskog sustava Kaštela – Trogir / Social Assessment of Elementary Life Systems: Sociological Study of Social Assumptions of Carrying Out the Kaštela – Trogir*

Sewage System. Suvremena istraživanja, knjiga br.1. Split: Filozofski fakultet Sveučilišta u Splitu.

18. Leburlić, Anđelko; Maroević, Maja; Šuljug, Zorana (2005). *Legalna ilegala: Sociološko istraživanje neplanske izgradnje u Splitu*. Split: Naklada Bošković.
19. Leburlić, Anđelko; Maroević, Maja; Rogić, Ivo (2002). *Splitska povijesna jezgra: zapušteno srce grada (sociološka studija) = Split historic core: neglected heart of the city (sociological study)*. Split: Gradsko poglavarstvo, Služba za staru gradsku jezgru.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska:

U grupi u kojoj student/ica sudjeluje na radionici, dogovara se sa profesorom/icom koji vode radionicu, relevantna dodatna literatura koja se tematski i metodološki referira na ključnu odabranu empirijsku studiju s gornjega popisa.

Bodovna vrijednost radionice:

- 10 ECTS

Način polaganja radionice i provjere znanja:

Pisane istraživačke bilješke na temu radionice; ocjenjuje se koncepcija, struktura i smisao usmene izjave i ocjenjuju.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:

U skladu s općim sustavom praćenja kvalitete nastave na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata/ica.

Naziv radionice: SOFTVERSKA PODRŠKA ANALIZI KVALITATIVNIH PODATAKA

Tema radionice: UPOZNAVANJE I PRAKTIČNI RAD U SOFTVERU ZA ANALIZU KVALITATIVNIH PODATAKA

Ime i prezime voditeljice radionice: dr. sc. PETRA RODIK, doc.

Ime i prezime izvoditeljice radionice: Petra Rodik

Jezik na kojem se radionica izvodi: hrvatski

Trajanje: (ljetni, 12 sati rada sa studentima/studenticama u grupi na Fakultetu + samostalni rad studenata/studentica na istraživačkim poslovima vezanim uz temu radionice)

Sadržaj radionice:

Radionica će se sastojati od dva dijela. Cilj prvog dijela je polaznike/ce upoznati s općim pretpostavkama korištenja softvera u kvalitativnim analizama. Bit će ukratko prikazan osnovni princip rada ovih programa uz kritički osvrt na mogućnosti koje oni istraživačima pružaju.

Radi se o softverskim rješenjima koja su namijenjena kvalitativnoj analizi tekstualnih, i/ili audiovizualnih materijala, koji se u svijetu sve češće koriste i u sociologiji i u drugim srodnim disciplinama. Ovaj tip softvera, osim što omogućava sustavnije baratanje raznovrsnim digitalnim materijalom koji se analizira, unosi još neke dodatne, nove mogućnosti: automatsko kodiranje, leksičke analize, integraciju sa GIS sustavima i slično. Iako postoje raznovrsna specijalizirana softverska rješenja za navedene analitičke postupke, CAQDAS se razlikuje u tomu što polazi od integriranog pristupa, omogućavajući i ove raznovrsne operacije unutar istog softverskog sučelja, čime se postiže veća sustavnost i preglednost u baratanju kvalitativnim podacima.

U drugom i opsežnijem dijelu radionice polaznici/e će u biti osnove rada u programskom paketu MAXQDA, pri čemu će se preferirati da u praktičnom dijelu, osim na primjerima, polaznici rade na vlastitim materijalima, koje će koristiti pri izradi disertacije.

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):

- upoznavanje mogućnosti i ograničenja softvera
- kreiranje informiranih i realnih očekivanja o tome na koji način i do koje mjere softver može doprinijeti olakšavanju baratanja istraživačkim materijalom i usustavljenju analize u istraživačkom procesu
- upoznavanje s osnovnim kriterijima koje je potrebno uzeti u obzir prilikom odabira softvera
- savladavanje rada u MAXQDA-u do razine ovladavanja vještinama organizacije materijala u softveru, samostalnog kodiranja i pretraživanja
- upoznavanje s naprednijim funkcijama, kao pretpostavka kasnijeg samostalnog razvijanja naprednijih vještina korištenja softvera, koje je neizostavno povezano s konkretnim radom na istraživačkom projektu.

Oblici provedene radionice:

1. 2 sata uvodnog predavanja
2. 2 sata osnovnog upoznavanja sa softverskim paketom MAXQDA
3. 8 sati rada na istraživačkim podacima – na unaprijed pripremljenim primjerima i na vlastitom materijalu (kodiranje; upoznavanje s naprednim funkcijama pretraživanja i pregledavanja materijala; zadatak – samostalni rad između dva susreta cijele grupe)

Popis obvezatne literature potrebne za radionicu:

S obzirom na specifičnost radionice obavezno je, za potrebe samostalnog rada između termina nastave, instalirati MAXQDA.

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska:

1. Bourdon, S. (2002). "The Integration of Qualitative Data Analysis Software in Research Strategies: Resistances and Possibilities." *Forum Qualitative Sozialforschung/Forum: Qualitative Social Research* 3.
2. Bringer, Joy D., Lynne H. Johnston, and Celia H. Brackenridge (2004). "Maximizing Transparency in a Doctoral Thesis 1: The Complexities of Writing About the Use of QSR*NVIVO Within a Grounded Theory Study." *Qualitative Research* 4(2):247–265.
3. Bringer, Joy D., Lynne Halley Johnston, and Celia H. Brackenridge (2006). "Using Computer-Assisted Qualitative Data Analysis Software to Develop a Grounded Theory Project." *Field Methods* 18(3):245–266.
4. Brown, D. (2002). "Going Digital and Staying Qualitative: Some Alternative Strategies for Digitizing the Qualitative Research Process." *Forum Qualitative Sozialforschung/Forum: Qualitative Social Research* 3:2–02.
5. Carvajal, D. (2002). "The Artisan's Tools. Critical Issues When Teaching and Learning CAQDAS." *Forum Qualitative Sozialforschung/Forum: Qualitative Social Research* 3.
6. Corti, L. (2000). "Progress and Problems of Preserving and Providing Access to Qualitative Data for Social research—The International Picture of an Emerging Culture." in *Forum Qualitative Sozialforschung/Forum: Qualitative Social Research*, vol. 1.
7. Davidson, J., and C. Jacobs (2008). "The Implications of Qualitative Research Software for Doctoral Work." *Qualitative Research Journal* 8(2):72–80.
8. Fielding, N. (2000). "The Shared Fate of Two Innovations in Qualitative Methodology: The Relationship of Qualitative Software and Secondary Analysis of Archived Qualitative Data." in *Forum Qualitative Sozialforschung/Forum: Qualitative Social Research*, vol. 1.
9. Fielding, N., and C. A. Cisneros-Puebla (2010). "CAQDAS-GIS Convergence: Toward a New Integrated Mixed Method Research Practice?" *Journal of Mixed Methods Research* 3(4):349–70.
10. Fielding, Nigel G., and Raymond M. Lee (1998). *Computer Analysis and Qualitative Research*. SAGE.
11. Gibbs, G. R., S. Friese, and W. C. Mangabeira (2002). "The Use of New Technology in Qualitative Research. Introduction to Issue 3 (2) of FQS." *Forum Qualitative Sozialforschung/Forum: Qualitative Social Research* 3.

12. Di Gregorio, S., and J. Davidson. n.d. "Research Design, Units of Analysis and Software Supporting Qualitative Analysis."
13. Di Gregorio, Silvana and Judith Davidson (2009). *Qualitative Research Design for Software Users*. Open University Press.
14. Hwang, Sungsoo (2007). "Utilizing Qualitative Data Analysis Software: A Review of Atlas.ti." *Social Science Computer Review* 26(4):519–27.
15. Kelle, Udo, Gerald Prein, and Katherine Bird (1995). *Computer-aided Qualitative Data Analysis: Theory, Methods and Practice*. SAGE.
16. Koenig, T. (2004). "Routinizing Frame Analysis through the Use of CAQDAS." Pp. 16–20 in *RC33 Sixth International Conference on Social Science Methodology, Amsterdam, August*.
17. Lewins, Ann, and Christina Silver (2007). *Using Software in Qualitative Research: a Step-by-step Guide*. SAGE.
18. MacMillan, K. (2005). "More Than Just Coding? Evaluating CAQDAS in a Discourse Analysis of News Texts." in *Forum Qualitative Sozialforschung/Forum: Qualitative Social Research*, vol. 6.
19. MacMillan, Katie, and Thomas Koenig (2004). "The Wow Factor." *Social Science Computer Review* 22(2):179–186.
20. Mangabeira, Wilma C., Raymond M. Lee, and Nigel G. Fielding (2004). "Computers and Qualitative Research." *Social Science Computer Review* 22(2):167–178.
21. Rettie, Ruth, Helen Robinson, Anja Radke, and Xiajiao Ye (2008). "CAQDAS: a Supplementary Tool for Qualitative Market Research." *Qualitative Market Research: An International Journal* 11(1):76–88.
22. Richards, T. (2002). "An Intellectual History of NUDIST and NVivo." *International Journal of Social Research Methodology* 5(3):199–214.
23. Roberts, K. A., and R. W. Wilson. (2002). "ICT and the Research Process: Issues Around the Compatibility of Technology with Qualitative Data Analysis." *Forum Qualitative Sozialforschung/Forum: Qualitative Social Research* 3.
24. Sin, C. H. (2007). "Teamwork Involving Qualitative Data Analysis Software: Striking a Balance Between Research Ideals and Pragmatics." *Social Science Computer Review* 26(3):350–58.
25. Thompson, R. (2002). "Reporting the Results of Computer-assisted Analysis of Qualitative Research Data." *Forum Qualitative Sozialforschung/Forum: Qualitative Social Research* 3.
26. Welsh, E. (2002). "Dealing with Data: Using NVivo in the Qualitative Data Analysis Process." *Forum Qualitative Sozialforschung/Forum: Qualitative Social Research* 3.
27. Wickham, M., and M. Woods (2005). "Reflecting on the Strategic Use of CAQDAS to Manage and Report on the Qualitative Research Process." *The qualitative report* 10(4):687–702.

Bodovna vrijednost radionice:

- 10 ECTS

Način polaganja radionice i provjere znanja:

- Studenti/ca može odabrati nakon odslužane radionice nastaviti samostalni rad na projektu, uz dodatne individualne konzultacije te u dogovoru s nastavnicom, s ciljem dovršenja završne analize podataka. Student/ica može realizirati 10 ECTS bodova, nakon polaganja ispita
- Iz ove radionice nema ocjene

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:

U skladu s postojećim sustavom praćenja kvalitete nastave na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata/ica.

**Naziv radionice: DOKTORSKA RADIONICA – UVOD U ZNANSTVENU
KOMUNIKACIJU**

Tema radionice: ZNANSTVENA KOMUNIKACIJA

Ime i prezime voditeljice radionice: dr. sc. ADRIJANA ŠULJOK, znanstvena suradnica

Ime i prezime izvoditeljice radionice: Adrijana Šuljok

Jezik na kojem se radionica izvodi: hrvatski

Trajanje: (semestar zimski, 12 sati rada sa studentima/studenticama u grupi na Fakultetu + samostalni rad studenata/studentica na istraživačkim poslovima vezanim uz temu radionice)

Ciljevi radionice:

Glavni cilj radionice jest upoznati studente/ice doktorskog studija s osnovnim praksama i procedurama znanstvene komunikacije: znanstvena komunikacija u znanstvenoj zajednici i javnosti, pretraživanje baza, strategije objavljivanja, pisanje recenzije te promicanje etičnosti znanstvenog rada.

Edukacijom i prikazivanjem primjera dobre prakse znanstvene komunikacije stvara se temelj za podizanje kvalitete znanstveno-istraživačkog rada mladih/budućih znanstvenika/ca.

Sadržaj radionice:

U sklopu radionice obrađivat će se sljedeće teme:

- Uvod u znanstvenu komunikaciju. Definicija osnovnih pojmova. Razlika *scientific communication* (komunikacija unutar znanstvene zajednice) i *science communication* (komunikacija znanstvenika s javnošću). Klasifikacija i organizacija znanstvenih područja. Oblici znanstvene komunikacije (vrste znanstvenih publikacije i značaj, modeli disertacije). Kako se znanstvena komunikacija mijenjala kroz vrijeme. Osobitosti znanstvene komunikacije u različitim znanstvenim područjima/poljima.
- Znanstvena etika. Vrste neetičnog ponašanja u znanstvenoj komunikaciji (falsificiranje, plagiranje itd.). Primjeri neetičnog ponašanja.
- Upoznavanje s bibliografskim i citatnim bazama (Scopus, Web of Science, Google Scholar itd.). Definiranje osnovnih pojmova (*open access* pristup, bibliometrija, altmetrika, vidljivost, metrički pokazatelji – citiranost, faktor odjeka). Selektivnost baza. Praktičan dio – pretraživanje baza, metrički pokazatelji.
- Publiciranje radova. Uloga publiciranja u znanstvenom napredovanju. Vrednovanje publikacija (kvantitativno vs. kvalitativno). Strategije objavljivanja. Kriteriji odabira publikacije/časopisa. Praktičan dio: izrada strategije objavljivanja – pisanje *cover lettera*, sažetka, pronalaženje adekvatnog časopisa/publikacije.
- *Peer review* postupak. Vrste recenzija (*single-blind*, *double-blind* i *open peer review*). Primjeri dobro i loše napravljenih recenzija. Praktičan rad: 1) kako napisati recenziju teksta (elementi dobre recenzije) i 2) kako odgovoriti na dobivenu recenziju vlastitog teksta.
- Javna komunikacija znanosti (*science communication*). Jezik, stil i ostala obilježja javnog komuniciranja znanosti. Vježba: pisanje „priopćenja za javnost“.

U izvornoj dijelova radionica planirano je sudjelovanje predavača i gostiju (npr. znanstvenog novinara, znanstvenika s iskustvom objavljivanja u međunarodnim časopisima, urednika časopisa itd.).

Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):

Stjecanje temeljnih znanja i vještina potrebnih za publiciranje, uključujući:

- Upoznavanje baza podataka i stjecanje vještine samostalnog pretraživanja baza
- Znanje i sposobnost samostalnog prikupljanja osnovnih bibliometrijskih podataka
- Znanje i sposobnost izrade strategije publiciranja znanstvenog rada
- Upoznavanje s postupkom recenziranja i osnovnim elementima dobre recenzije
- Znanje i sposobnost pisanja „priopćenja za javnost“
- Razvijanje etičnosti u znanstvenom radu

Oblici provođenja radionice:

- 2 sata uvodnog predavanja, zatim 1 sat predavanja + 1 sat vježbe i/ili interaktivna diskusija
- Praktičan dio (vježbe): pretraživanje baza, izrada strategije objavljivanja, pisanje recenzije, izrada „priopćenja“ za javnost
- Samostalno čitanje literature

Popis obvezatne literature potrebne za radionicu:

1. EASE Guidelines for Authors and Translators of Scientific Articles.
(http://www.ease.org.uk/sites/default/files/ease_guidelines-june2013-croatian.pdf)
2. Etički kodeks Sveučilišta u Zagrebu (2007).
3. Friedman, S.M., S. Dunwoody and C.L. Rogers (ur.) (1986). *Scientists and Journalists: Reporting Science as News*. Washington: AAAS.
4. Jokić, Maja (2005). *Bibliometrijski aspekti vrednovanja znanstvenog rada*. Zagreb: Sveučilišna knjižara/Izvori.
5. Ramos-Álvarez, M. M., Moreno-Fernández, M. M., Valdés-Conroy, B. & Catena, A. (2008). „Criteria of the peer review process for publication of experimental and quasi-experimental research in Psychology: A guide for creating research papers“. *International Journal of Clinical and Health Psychology* 8 (3) 751-764.
http://www.aepc.es/ijchp/articulos_pdf/ijchp-303.pdf
6. Resnik, D. (1998). *The Ethics of Science*, London and New York: Routledge.
7. Wager, E. Godlee, F. and Jefferson, T. (2002). *How To Survive Peer Review*. London: BMJ Books.
http://www.indiana.edu/~halllab/GradRes/Wageretal_HowToSurvivePeerReview.pdf

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska:

1. Jergović, B. i Jurašević, M. (2009). „Evolucija, smrt, život i dugovječnost: znanost, službe za odnose s javnošću i mediji“. *Društvena istraživanja*, 102-103: 875-893.
2. Klingner, J. K., D. Scanlon and Pressley M. J. (2005). „How to Publish in Scholarly Journals“. *Educational Researcher*, 34: 14-20. <http://edr.sagepub.com/content/34/8/14>
3. Lučić, Ivo; Rudež, Tanja (ur.). (2011). *Mediji i znanost*. Zagreb: PressData – HRT

4. Osborne, J. W and Holland, A. (2009). „What is authorship, and what should it be? A survey of prominent guidelines for determining authorship in scientific publications“. *Practical Assessment, Research & Evaluation*. 14: 1-18.
<http://pareonline.net/pdf/v14n15.pdf>
5. Prpić, K.; Petrović, N. (2011). „Croatian Social Scientists' Productivity and a Bibliometric Study of Sociologists' Output“. *Sociologija i prostor. časopis za istraživanja prostornog i sociokulturnog razvoja*. 188: 437-459.
6. Prpić, K. (1997). *Profesionalna etika znanstvenika*. Zagreb : Institut za društvena istraživanja.
7. Publishing Research Consortium (2008). *Peer review: benefits, perceptions and alternatives (Summary paper 4)*
www.publishingresearch.net/documents/PRCsummary4Warefinal.pdf
8. Šuljok, A.; Brajdić Vuković, M. (2013) How the Croatian daily press presents science news. *Science and Technology Studies*. 26 (1); 92-112.

Bodovna vrijednost radionice:

- 10 ECTS

Način polaganja radionice i provjere znanja:

Za stjecanje bodova na ovoj radionici polaznik/ca mora ispuniti sljedeće obveze:

- Redovito pohađanje nastave
- Aktivno sudjelovanje u raspravi i praktičnom dijelu radionice
- Izrada strategije objavljivanja, pisanje recenzije, priopćenja

Izvođač će bilježiti prisutnost i aktivnosti svakog sudionika.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe:

U skladu s općim sustavom praćenja kakvoće nastave na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, program predmeta i njegova izvedba vrednovat će se putem anonimnih evaluacija studenata/ica.

3.5. Ritam studiranja i obveze studenata. Uvjeti za: napredovanje kroz studij, upis u sljedeći semestar, odnosno sljedeću godinu studija

Napredovanje kroz studij određeno je brojem bodova koje student/studentica mora sakupiti u svakom pojedinom semestru studija (a to je 30 ECTS bodova). Tijekom 3 godine studija student/ica mora steći i 180 bodova, kombinirajući i različite oblike pohađanja nastave i drugih aktivnosti predviđenih programom.

Prva godina studija

Prije upisa u studij student/ica odabire savjetnika/icu u skladu s vlastitim istraživačkim interesima i raspoloživosti nastavnika. Savjetnika/ca po upisu studenta/ice na studij potvrđuje Vijeće studija. Savjetnik/ca može biti svaki nastavnik/ca na doktorskom studiju sociologije. Nakon imenovanja savjetnika/ce, svakom se studentu/ici imenuje i trogodišnje povjerenstvo za praćenje rada studenta/ice. U povjerenstvo se odabiru nastavnici/e doktorskog studija i/ili istraživači s drugih institucija čiji je znanstveni rad blisko povezan sa znanstvenim interesima studenta/ice i koji u najvećoj mjeri mogu sudjelovati u individualnoj/konzultativnoj nastavi studenta/ice (u drugoj i trećoj godini studija). U suradnji s mentorom i povjerenstvom za praćenje rada studenta, student/ica za svaki pojedini semestar studija izrađuje Privatissimum (individualni program studiranja). Individualne programe studiranja Privatissimume odobrava Vijeće studija.

U prvoj godini studija student/ica mora steći i 60 ECTS bodova kroz aktivnosti u pojedinim semestrima:

Za prijelaz u drugi semestar studija, student/ica mora postići najmanje 26 ECTS (Upisane i položene radionice, kolokvij + rad sa savjetnikom/com).

I. semestar	
Student/ica pohađa i polaže dvije od ponuđenih teorijskih i istraživačkih radionica (20 ECTS) (grupna nastava)	20 ECTS
Druge studentske obveze tijekom prvog semestra su:	
Na kolokviju obranjen seminarski rad, članak ili poglavlje, ili izlaganje na konferenciji (napisano kao za objavljivanje, i predstavljeno 20 minutnim izlaganjem sa prezentacijom) ili na kolokviju obranjen seminarski rad iz teme buduće disertacije (napisano kao za objavljivanje, i predstavljen 20 minutnim izlaganjem sa prezentacijom)	5 ECTS
Individualne konzultacije sa savjetnikom/com (o istraživačkom interesu, planu studija, temi disertacije i mogućem mentoru disertacije) najmanje 15 sati	4 ECTS
Sudjelovanje u radu Kolokvija	1 ECTS
UKUPNO ECTS	30 ECTS

II. semestar	
Student/ica pohađava i polaže dvije od ponuđenih teorijskih i istraživačkih radionica (20 ECTS) (grupna nastava)	20 ECTS
Druge studentske obveze tijekom drugog semestra su:	
Na kolokviju obranjen seminarski rad, članak ili poglavlje, ili izlaganje na konferenciji (napisan kao za objavljivanje, i predstavljen 20 minutnim izlaganjem sa prezentacijom) ili na kolokviju obranjen seminarski rad iz teme buduće disertacije (napisan kao za objavljivanje, i predstavljen 20 minutnim izlaganjem sa prezentacijom)	5 ECTS
Individualne konzultacije sa savjetnikom/com (o istraživačkom interesu, planu studija, temi disertacije i mogućem mentoru disertacije) najmanje 15 sati	4 ECTS
Sudjelovanje u radu Kolokvija	1 ECTS
UKUPNO ECTS	30 ECTS

Druga godina studija

U drugoj godini studija student/ica također mora ste i 60 ECTS kroz aktivnosti u pojedinim semestrima.

Tijekom III. semestra studija student/ica predaje sinopsis doktorskog rada mentoru i članovima povjerenstva za pra enje rada studenta/ice. Sinopsis obranjen pred povjerenstvom i studentima/icama III. semestra na Kolokviju kona no prihva a Vije e studija sociologije, a potvr uje Vije e Fakulteta i Senat Sveu ilišta.

III. semestar	
Poha anje i ispunjavanje obveza na 2 individualne/konzultativne nastave prema traženju studenta/ice i u skladu s individualnim programom (Privatissimumom) u dogovoru s Savjetnikom i povjerenstvom.	20 ECTS
Na kolokviju obranjen seminarski rad – nacrt istraživanja budu e disertacije - sinopsis (napisano kao za objavljivanje, i predstavljeno 20 minutnim izlaganjem sa prezentacijom)	5 ECTS
Individualne konzultacije sa savjetnikom/com (o izradi nacrta istraživanja budu e disertacije) najmanje 15 sati	4 ECTS
Sudjelovanje u radu Kolokvija	1 ECTS
UKUPNO ECTS	30 ECTS

IV. semestar	
Poha anje i ispunjavanje obveza na 2 individualne/konzultativne nastave prema traženju studenta/ice i u skladu s individualnim programom (Privatissimumom) u dogovoru s Savjetnikom i povjerenstvom.	20 ECTS
Na kolokviju obranjen seminarski rad, lanak ili poglavlje, ili izlaganje na konferenciji vezano za prihva enu temu disertacije (napisano kao za objavljivanje, i predstavljeno 20 minutnim izlaganjem sa prezentacijom)	5 ECTS
Individualne konzultacije sa mentorom disertacije (vezano za izradu budu e disertacije) najmanje 15 sati	4 ECTS
Sudjelovanje u radu Kolokvija	1 ECTS
UKUPNO ECTS	30 ECTS

Treća godina studija

U trećoj godini studija student također mora steći 60 ECTS bodova kroz aktivnosti u pojedinim semestrima:

V. semestar	
Pohađanje i ispunjavanje obveza na 2 individualne/konzultativne nastave prema traženju studenta/ice i u skladu s individualnim programom (Privatissimumom) u dogovoru s Savjetnikom/com i povjerenstvom. ECTS bodovi se dodjeljuju prilikom predaje disertacije.	20 ECTS
Na kolokviju obranjen seminarski rad, članak ili poglavlje, ili izlaganje na konferenciji (napisano kao za objavljivanje, i predstavljeno 20 minutnim izlaganjem sa prezentacijom) ili na kolokviju obranjen seminarski rad – metodološki problemi prijavljene disertacije (napisano kao za objavljivanje, i predstavljeno 20 minutnim izlaganjem sa prezentacijom)	5 ECTS
Individualne konzultacije sa mentorom (o izradi buduće disertacije) najmanje 15 sati	4 ECTS
Sudjelovanje u radu Kolokvija	1 ECTS
UKUPNO ECTS	30 ECTS

VI. semestar	
Pisanje disertacije	20 ECTS
Na kolokviju obranjen izabrani izvadak iz buduće disertacije (napisano kao za objavljivanje, i predstavljeno 20 minutnim izlaganjem sa prezentacijom)	5 ECTS
Individualne konzultacije sa mentorom disertacije (vezano za izradu disertacije) najmanje 15 sati	4 ECTS
Sudjelovanje u radu Kolokvija	1 ECTS
UKUPNO ECTS	30 ECTS

Mentor i povjerenstvo donose odluku o ispunjavanju uvjeta za predaju i obranu doktorske disertacije.

3.6. Sustav savjetovanja i vođenja kroz studij, način odabira studenta/studentice, obaveze studijskih savjetnika i voditelja doktorskih radova, te doktorskih kandidata/kinja

Doktorski studij sociologije počinje na individualnom programu studija tzv. Privatissimum-u, savjetovanju i vođenju studenta/ice. Studentima i studenticama se određuju savjetnici/ice u skladu s njihovim interesom a mentori/ice u skladu s temom njihova dokorskog rada, a mentor/ica je obavezan/a studentu/ici pružiti propisani broj sati konzultativne nastave.

3.7. Popis predmeta i/ili modula koje studenti/studentice mogu izabrati s drugih poslijediplomskih doktorskih i specijalističkih studijskih programa

Studenti/studentice mogu izabrati do dva (2) predmeta s drugih poslijediplomskih doktorskih i specijalističkih studijskih programa u zemlji ili inozemstvu, no za svaki predmet moraju podnijeti molbu Vijeću u studija, te priložiti program predmeta, te obveze potrebne za svladavanje predloženog predmeta. Vijeće u studija u dogovoru sa savjetnikom/mentorom, rješava molbu studenta, procjenjuje ekvivalentnost ECTS bodova na temelju utrošenog vremena studenta/ice na svladavanje gradiva i o tome se pismeno očituje.

3.8. Popis predmeta i/ili modula koji se mogu izvoditi na stranom jeziku (uz navođenje jezika)

Službeni jezici studija su hrvatski i engleski jezik s tim da će nastava biti izvođena prema potrebi na engleskom jeziku s obzirom na intenzitet razvoja međunarodne suradnje. Odluku o izvođenju nastave iz nekog predmeta na engleskom jeziku donosi Vijeće u doktorskog studija, a na temelju prihvata kandidata koji ne mogu pratiti nastavu na hrvatskom jeziku.

3.9. Kriteriji i uvjeti prijenosa ECTS-bodova - pripisivanje bodovne vrijednosti predmetima koje studenti/studentice mogu izabrati s drugih studija na sveučilištu ili drugim sveučilištima

Za prijepis ECTS bodova istovjetnih predmeta sa drugih poslijediplomskih doktorskih studija ili drugih Sveučilišta, student/studentica podnosi molbu Vijeću u doktorskog studija sociologije, a molbi se prilaže: program predmeta za koji se traži prijepis ECTS bodova i potvrda o svim uz predmet vezanim obvezama studenta/studentice (seminarski rad, članak...).

Vijeće u doktorskog studija sociologije donosi Odluku o prijepisu ECTS bodova, ili upućuje studenta/studenticu na eventualne razlikovne obveze.

ECTS bodovi koje student/ica ostvare izborom predmeta na drugom poslijediplomskom doktorskog studiju ili drugom Sveučilištu tijekom studiranja Doktorskog studija sociologije, a koji nisu istovjetni predmetima koji su u programu Doktorskog studija sociologije (nisu u popisu 3.7.), upisat će se studentu/studentici kao dodatak diplomi (*Diploma supplement*).

3.10. Način završetka studija i uvjeti za prijavu teme doktorskog rada. Postupak i uvjeti za prihvaćanje teme doktorskog rada. Postupak i uvjeti ocjene doktorskog rada. Uvjeti i način obrane doktorskog rada

Postupak prijave, ocjene i obrane doktorskog rada odvija se sukladno s Pravilnikom o doktorskim studijima Sveučilišta u Zagrebu.

3.11. Uvjeti pod kojima studenti/studentice koji su prekinuli studij ili su izgubili pravo studiranja na jednom studijskom programu mogu nastaviti studij

Student/studentica podnose Molbu o nastavku studija, Vije u doktorskog studija sociologije. Vije e doktorskog studija sociologije odlu uje o svakoj Molbi posebno, i studentu/studentici odgovara pismenom Odlukom.

3.12. Uvjeti pod kojima polaznik/ca stječe pravo na potvrdu (certifikat) o apsolviranom dijelu doktorskog studijskog programa, kao dijelu cjeloživotnog obrazovanja

Svakom studentu/studentici, na njihov zahtjev, može se tijekom Doktorskog studija sociologije izdati Certifikat o izvršenim obvezama iz Doktorskog studija. Certifikat sadrži prijepis Indexa Doktorskog studija i ostvarenih ECTS bodova.

3.13. Uvjeti i način stjecanja doktorata znanosti upisom doktorskog studija i izradom doktorskog rada bez pohađanja nastave i polaganja ispita

Student/studentica podnosi Molbu za stjecanje doktorata znanosti upisom doktorskog studija i izradom doktorskog rada bez poha anja nastave i polaganja ispita Vije u doktorskog studija sociologije. Vije e doktorskog studija sociologije odlu uje o svakoj Molbi posebno, i studentu/studentici odgovara pismenom Odlukom.

3.14. Maksimalna duljina razdoblja od početka do završetka studiranja

U skladu s preporukom Ministarstva (MZOS) duljina razdoblja od po etka do završetka studiranja odre uje se na najviše etiri godine za full-time studente/studentice, odnosno, najviše sedam godina za part-time studente/studentice.

4. UVJETI IZVOĐENJA STUDIJA

4.1. Mjesta izvođenja studijskog programa

Studijski program doktorskog studija sociologije izvodit e se na Filozofskom fakultetu Sveu ilišta u Zagrebu.

4.2. Podaci o prostoru i oprema predviđena za izvođenje studija, posebno podaci o istraživačkim resursima (istraživačka oprema, ljudski resursi)

Filozofski fakultet jedna je od prvih utemeljenih akademskih ustanova u okviru Sveu ilišta u Zagrebu, po brojnim parametrima jedna i od najve ih sastavnica istog. Filozofski fakultet Sveu ilišta u Zagrebu predstavlja središnje mjesto obrazovanja u društvenim i humanisti kim znanosti u Hrvatskoj ali i šire. Utemeljen 1963. godine, Odsjek za sociologiju Filozofskog fakulteta Sveu ilišta u Zagrebu vode a je strukovna organizacijska jedinica u zemlji, ovlaštena

za legitimiranje napredovanja pojedinih znanstvenika/ca unutar sociološke struke. Članovi/ce Odsjeka iskazuju iznimno visok stupanj ekspertnog znanja kako u teorijskoj sociologiji i u metodologiji sociologije, tako i u nizu posebnih socioloških disciplina. Odsjek za sociologiju uključuje 30-ak članova/ica, renomiranih eksperata, znanstvenika/ca priznatih u internacionalnim okvirima, iskusnih profesora/ica, odnosno nastavnika/ca, ali i vrlo perspektivne mlade kolege/ice znanstvene novake/inje/asistente/ice, u određenim mjerama etablirane stručnjake/inje.

Odsjek za sociologiju posjeduje adekvatnu infrastrukturnu osnovicu, iskazuje visoku razinu tehničke opremljenosti te prati organizacijsko administrativne podrške. Za potrebe održavanja nastave, Odsjeku za sociologiju na dispoziciji su dvije učionice kapaciteta do 30, odnosno do 50 osoba, opremljene suvremenim tehničkim nastavnim pomagalicama pri čemu se podrazumijeva adekvatna računalna oprema te projektori. Prema potrebi, Odsjek za sociologiju nastavu može organizirati u dvoranama Filozofskog fakulteta znatno većeg smještajnog kapaciteta. Pored toga, Odsjek raspolaže s 11 radnih kabineta pogodnih za održavanje individualne/konzultativne nastave. U svakom kabinetu dostupna su stacionarna računala a Odsjek raspolaže i određenim brojem prijenosnih računala. Pored toga, predviđeno je da se nastava kolegija tematski vezanih uz praktični rad na računalu odvija u za tu svrhu posebno opremljenim fakultetskim računalnim učionicama. Na odgovarajućim računalima instalirani su programi za kvantitativnu, odnosno kvalitativnu analizu podataka. Već duži niz godina izvedba nastavnog procesa poduprta je *OMEGA-om*, *Moodle* računalnim sustavom za učenje na daljinu.

Jedna od izrazito važnih infrastrukturnih komponenti djelovanja Odsjeka za sociologiju jest prije nekoliko godina otvorena, prema najsuvremenijim standardima opremljena, Knjižnica Filozofskog fakulteta. Riječ je o drugoj po veličini knjižnici u Hrvatskoj od koje je, dakle, veća jedino Nacionalna i sveučilišna knjižnica. Uz iznimno bogati knjižni fond s područja društvenih i humanističkih znanosti, knjižnica omogućava i pristup brojnim relevantnim međunarodnim bazama podataka. Knjižnica isto tako raspolaže i prostorom čitaonice. Također svakako vrijedi izdvojiti i vrlo reprezentativnu konferencijsku dvoranu smještenu u zgradi knjižnice.

Na razini Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu djelatna je Referada za poslijediplomski studij u kojoj su nadležnosti administrativna pitanja vezana uz doktorske studije u okviru navedene ustanove. Administrativni poslovi striktno vezani uz djelatnost Odsjeka za sociologiju u ingerenciji su zasebnog Tajništva Odsjeka. Uz to, kao organizacijskoj jedinici Filozofskog fakulteta, Odsjeku za sociologiju na dispoziciji su administrativna, informatička i tehnička služba Fakulteta, kao oblici neophodne podrške koja jamči i neometano odvijanje radnog procesa, odnosno znanstveno-istraživačke i nastavne djelatnosti.

4.3. Popis znanstvenih i razvojnih projekata na kojima se temelji doktorski program

Pri Odsjeku za sociologiju 1972. godine pokrenut je Zavod za sociologiju, organizacijska jedinica specijalizirana za znanstveno-istraživačku djelatnost. Kroz naznačeni vremenski period u okviru Zavoda proveden je intenzivan niz znanstveno-istraživačkih projekata. U recentnom projektom razdoblju pod okriljem Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta Republike

Hrvatske Zavod za sociologiju provodi istraživački program pod nazivom „Modernizacija, multikulturalizam i hrvatski identitet“ (šifra programa jest 1301180) a koji uključuje 6 pojedinačnih projekata: „Modernizacija i identitet hrvatskog društva. Sociokulturne integracije i razvoj“ (130-1301180-0915), „Socijalna integracija i kolektivni identiteti u višestrukim područjima Hrvatske“ (115-1301180-0803), „Multikulturalizam – politike i novi društveni pokreti“ (130-1301180-1188), „Vojna kultura i identitet Oružanih snaga Republike Hrvatske“ (130-1301180-0914), „Društvene pretpostavke društva znanja u Hrvatskoj“ (130-0000000-3280) te projekt pod naslovom „Na putu u pravedno društvo: Političko odlučivanje“. Osim navedenih, u posljednjem projektnom ciklusu Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta preko Zavoda za sociologiju realiziraju se i sljedeći projekti: „Bihevioralno praćenje HIV/AIDSa“ (130-1080116-0911), „Sociokulturne odrednice kulturne pismenosti“ (130-0000000-3289) i „Sociokulturni aspekti odnosa javnosti prema obnovljivim izvorima energije“ (130-2012298-0912). Osim navedenih, tu su projekti uz potporu Sveučilišta u Zagrebu i EU: "Heritall – Heritage for all" (2014 -2017) financira: Creative Europe - Media, European Commission (ERDF - European Regional Development Fund), "Silver city" (SEE/D/03254/4.1/X za razdoblje od 09.2012 - 09.2015) financira: SEE South east Europe Transnational Cooperation Programme (IPAA - Instrument for Pre Accession Assistance), "Tipologija strategija preživljavanja i izvora dohodka ekonomski (djelomično) neaktivnih kućanstava", (3.5.1.4, za razdoblje od 2013-2018) financira: Sveučilište u Zagrebu (programski ugovori), „Horizon 2020. Science in society“ (Nr. RTD-B6-PP-00964-2013. - za razdoblje od 2013 - 2020), financira: FP7 – Technopoli.

Uz realizaciju navedenog istraživačkog programa, odnosno pojedinačnih istraživačkih projekata, Zavod za sociologiju provodi projekt pod naslovom „Uloga radničkih vijeća u industrijskim odnosima na razini poduzeća u Republici Hrvatskoj“.

Pored intenzivne znanstveno-istraživačke djelatnosti u hrvatskim okvirima, Zavod za sociologiju vrlo je aktivan u provedbi projektnih aktivnosti također i na međunarodnom planu. U tom kontekstu vrijedi izdvojiti da Zavod za sociologiju, u okviru HERA (*Humanities in the European Research Area*) programa, trenutno sudjeluje u istraživačkom projektu „Transformations and Transfer of Oral Testimonies – War and Trauma in the Digital Age“. Zavod za sociologiju također učestvuje u provedbi projekta u sklopu „Sedmog okvirnog programa“ (FP7) pod naslovom „Impact Assessment Study on Open, Transparent and Merit Based Recruitment of Researchers“, a u proteklom je vremenskom periodu participirao i u izvedbi FP7 projekta „MASIS“ (Monitoring Policy and Research Activities on Science and Society in Europe) te isto tako FP7 projekta „MORE II“ (Mobility of Researchers in Europe).

Uz navedene projektne aktivnosti, valja istaknuti da je Odsjek za sociologiju izuzetno aktivan i pri planiranju i prijavi narednih istraživanja pa je u tom svjetlu nedavno izvršena aplikacija projekta „Centar znanstvene izvrsnosti za longitudinalno praćenje društvenih promjena“ na Natječaj Agencije za visoko obrazovanje a čija se realizacija predviđa kroz naredno petogodišnje razdoblje. Prijava navedenog projekta trenutno se nalazi u fazi vrednovanja.

Naznačenu znanstveno-istraživačku djelatnost Zavod za sociologiju Odsjeka za sociologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu upotpunjuje aktivnošću i na izdavačkom planu.

Naime, suizdava je znanstvenih časopisa „Socijalna ekologija“ te „Polemos“ a također je i u svojstvu suizdavača biblioteke „Razvoj i okoliš“.

4.4. Institucijsko rukovođenje doktorskim programom

Doktorskim studijem rukovodi se Voditelj studija i Vijeće dokorskog studija sociologije, dok se za akademski nadzor i garanciju kvalitete bitno odgovorno Vijeće poslijediplomskih studija Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Certificate studija izdava se Sveučilište u Zagrebu.

4.5. Imena nastavnika i suradnika koji će sudjelovati u izvođenju svakog predmeta pri pokretanju studija. Podaci o svakom angažiranom nastavniku, i to:

složeno abecedno, po prezimenima nastavnika (suradnika)-nastavnica (suradnica)

Prof. dr. sc. Vjekoslav Afri , red. prof. u trajnom zvanju

Znanstveni savjetnik, upisan u registar istraživača MB: 075431

e-mail: vjekoslav.afri@zg.htnet.hr

URL: <http://www.ffzg.hr/socio/vafri>

Obrazovanje:

Godina 1985.   Doktorirao

Godina 1976   Diplomirao

Strani jezici: Engleski i Talijanski (govori i piše)

Akademski stupanj: Redoviti profesor u trajnom zvanju

Zaposlenje i znanstvena i stručna djelatnost:

Trenutačno, u statusu redovitog profesora u trajnom zvanju, radi na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu na Odsjeku za sociologiju Katedra metodologije. Uz navedeno osniva je i voditelj Studija antropologije na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu i Nacionalnog sveučilišnog poslijediplomskog doktorskog studija sociologije i gostujuć je profesor na Odsjeku za sociologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Splitu, poslijediplomskom doktorskome studiju Informacijskih znanosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Istražuje i objavljuje radove iz metodologije društvenih i humanističkih znanosti, teorijske sociologije, socioinformatike i socijalne antropologije

Znanstveni radovi (pet najznačajnijih radova u zadnjih pet godina)

1. Vjekoslav Afri : “The importance of investment in social capital”, in the book *Mudra zajednica* [The Wise Communities] (Hrvatsko društvo za sustave, Zagreb 2008.);
2. Vjekoslav Afri : “Human Capital” of the research report *Human capital as a development factor* (Redak - Istraživačke studije, Split, 2009);
3. Vjekoslav Afri (editor and author): “Social Assumptions of the Knowledge Society” in the book *Društvene pretpostavke društva znanja* [Social Assumption of the Knowledge Societies] (FF-Press, Zagreb, 2011);
4. Vjekoslav Afri : “Historical Ground and Theoretical Development of a Discursive Analysis” in a research proceedings *Diskurzivna analiza, kvalitativni pristup u istraživanju medija* [Discursive Analysis as a Qualitative Approach in Media Research] (Zarez, Split 2011)
5. Afri , W.; Afri , V.; Šimović , V. (2011). „How RPG Changes the Way People View the World“, *The 23rd International Conference on Systems Research, Informatics and Cybernetics and the 31st Annual Meeting of the IIAS*, Baden-Baden, Njemačka, 1-5.08.2011. (Informacijske znanosti, Sociologija, Odgojne znanosti)

Zadnji izbor u znanstveno-nastavno zvanje

25. travnja 2006. godine – izabran u znanstveno nastavno zvanje *redoviti profesor – trajno zvanje*, na Katedri za metodologiju Odsjeka za sociologiju, Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Akademik Ivan Cifri , red. prof.

Istraživačko zvanje, upisan/a u registar istraživača MB: 6791
e-mail: icifric@ffzg.hr

Obrazovanje:

1980 doktorirao na Filozofskom fakultetu u Zagrebu
1973 magistrirao na Filozofskom fakultetu u Zagrebu
1969 Na Filozofskom fakultetu u Zagrebu diplomirao sociologiju i filozofiju
1984-1985, 1992 Boravio je u Njemačkoj kao stipendist Zaklade Alexander von Humboldt Stiftung

Strani jezici: Njemački (u govoru i pismu), Engleski (u pismu)

Akademski stupanj: Dr. sc.

Zaposlenje i znanstvena i stručna djelatnost:

- 1981 – izabran u zvanje docenta
- 1997 – izabran za profesora u redovitom zvanju
- 2010 – izabran za redovnog člana HAZU
- 1986-1987 – Vodio znanstveni projekt «Ekološka svijest mladih»
- 1986-1990 – Vodio znanstveni projekt «Ekološki aspekti društvenog razvoja»
- 1990-1996 – Vodio znanstveni projekt «Socijalnoekološki aspekti razvoja»
- 1996-2000 – Vodio znanstveni projekt «Socijalnoekološki i modernizacijski procesi u Hrvatskoj»
- 2002-2005 – Vodio projekt «Modernizacija i identitet hrvatskog društva»
- 2005-2013 – Vodi projekt „Modernizacija i identitet hrvatskog društva: socio-kulturne integracije i razvoj“
- 1992-2012 – urednik znanstvenog časopisa „Socijalna ekologija“

Znanstveni radovi (pet najznačajnijih radova u zadnjih pet godina)

1. Cifri , I., Trako Poljak, T. i Klasnić , K. (2013). *Hrvatski identitet u promjeni? Relacijski identiteti* 2. Zagreb: Biblioteka „Razvoj i okoliš“.
2. Cifri , I. (2012). *Leksikon Socijalne ekologije*. Zagreb: Školska knjiga.
3. Cifri , I. (2009). *Kultura i okoliš*. Zaprreši : VŠPU „Baltazar Adam Krčić“.
4. Cifri , I. (2009). *Pojmovnik kulture i okoliša*. Zaprreši : VŠPU „Baltazar Adam Krčić“.
5. Cifri , I. /ur./ (2008). *Relacijski identiteti. Prilozi istraživanju identiteta hrvatskog društva*. Zagreb: Biblioteka „Razvoj i okoliš“.

Zadnji izbor u znanstveno-nastavno zvanje

1997. – redoviti profesor

Dr. sc. Ognjen Calderovi, red. prof. u trajnom zvanju, znanstv. savjetnik

Istraživačko zvanje, upisan/a u registar istraživača MB: 007676.

e-mail: ognjen.caldarovic@ffzg.hr

Obrazovanje:

godina	Usavršavanja: 1974, Nizozemska, 6 mjeseci; 1982-83, Fulbright scholar, New York; 1993-1994- Fulbright Senior scholar, Indiana University, USA
Godina 1980	Doktorirao – Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu
Godina 1971	Diplomirao – Filozofski fakultet Zagreb, sociologija, filozofija

Strani jezici: Engleski (u govoru i pismu) DA

Akademski stupanj: Dr. sc.

Zaposlenje i znanstvena i stručna djelatnost:

- Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet, Odsjek za sociologiju, od 1975 -
- Asistent, 1975-1980, docent 1981-1986, profesor 1986-1991, red. prof. 1991-1996, red. prof. u trajnom zvanju, 1997 -
- Predsjednik Hrvatskog sociološkog društva 1990-1992; 2011-2013.

Znanstveni radovi (pet najznačajnijih radova u zadnjih pet godina)

1. Calderovi, O. (2011). *Urbano društvo na početku 21. stoljeća: osnovni sociološki procesi i dileme*. Zagreb: Jesenski&Turk.
2. Calderovi, O. (2012). *Čikaška škola urbane sociologije*. Zagreb: Jesenski&Turk
3. Calderovi, O., Šarini, J. (2011). „Brutalna gentrifikacija, javni urbani interes i kako ga utvrditi u tranzicijskom društvu“, *Sociologija i promjena – izazovi buduće nastave, Nacionalni kongres hrvatskog sociološkog društva*, Zagreb, 7.-8. travnja 2011., str. 23-24.
4. Calderovi, O., Štulhofer, A., Kufrin, K., Glavašević, B. (2009). „Combating Corruption in Croatia: From Expert Perceptions to Policy-Oriented Action Strategies and Back“. *Revija za sociologiju* 40(39), 1-2:3-22.
5. Calderovi, O. (2009). „Sociologija vremena – pregled osnovnih ideja i konceptata“, *Socijalna ekologija* 18 (3-4):215-225.

Zadnji izbor u znanstveno-nastavno zvanje: 1997.

Dr. sc. Maja Dadi Žeravica, znanstvena suradnica

Istraživa ko zvanje, upisana u registar istraživača MB: 346732
e-mail: dadicmaja@gmail.com

Obrazovanje:

2014. Doktorirala na Sveučilištu u Zagrebu (Filozofski fakultet, Odsjek za sociologiju), stekla akademski stupanj doktorice društvenih znanosti u polju sociologije, u grani sociološke metodologije
2007. Diplomirala na Sveučilištu u Zadru (Odsjek za sociologiju i pedagogiju)

Strani jezici: Engleski (u govoru i pismu), njemački (pasivno)

Akademski stupanj: Dr. sc.

Zaposlenje i znanstvena i stručna djelatnost:

- 2007. – 2012. školska pedagoginja u Pomorskoj školi (Split)
- 2008. – 2011. vanjska suradnica na Filozofskom fakultetu u Splitu, Odsjeku za sociologiju
- 2012. – 2013. viša predavačica na Visokoj školi tržišnih komunikacija *Agora* (Zagreb)
- 2013. (1. rujna 2013. – danas) školska pedagoginja u Školi za modu i dizajn

Znanstveni radovi (pet najznanstvenijih radova u zadnjih pet godina)

1. Leburli, A.; Dadi, M. (2016) Methodological Strengths of Internet Researches. U **Modern Approaches in Social and Educational Research**. Rýdl, Karel; Hallin, Mark; Anielska, Ewa (eds.). Los Angeles : Education Department, Antioch University Los Angeles. 205-220.
2. Leburli, A. Dadi, M. i dr. (2015) **Istraživanja interneta**. Metodološka biblioteka. Edicija *Metodološke teme*, knjiga br. 4. Split: Redak.
3. Dadi, M. (2014) **Istraživanje kulturnog turizma: konteksti, metode, koncepti**. Metodološka biblioteka *Teorijsko-metodološke teme*, knjiga br. 2. Split: Redak.
4. Leburli, A.; Dadi, M. i dr. (2014) **Kulturološke analize u diskursu kulturalnih studija**. Metodološka biblioteka. Edicija *Metodološke teme*, knjiga br. 3. Split: Redak.
5. Mulovi, A.; Dadi, M. (2014) Primjena novih tehnologija u obrazovnim procesima: elektroničke knjige kao novi izvori znanja (Application of New Technologies in the Educational Process: Electronic Books as a New Source of Knowledge). U **Društvo i tehnologija – Dr. Juraj Plenković. Book of Manuscripts**. Plenković, M.; Galić, V.; Toplak, V. (eds.). Croatian Communication Association; International Federation of Communication Associations; Alma Mater Europaea – European Centre Maribor. 391-398.

Zadnji izbor u znanstveno-nastavno zvanje

2017. – znanstvena suradnica za znanstveno područje društvenih znanosti, polje sociologija

Dr. sc. Hajrudin Hromadžić, izv. prof.

Istraživačko zvanje, upisan u registar istraživača MB: 309806

E-mail: hhromadz@ffzg.hr; hhromadzic@ffri.hr

Obrazovanje:

2004. Doktorirao. Institutum Studiorum Humanitatis, Fakultet za poslijediplomski studij humanistike u Ljubljani (R Slovenija), program Antropologija svakodnevnog života, smjer Medijski studiji.

1999. Diplomirao. Fakultet političkih nauka Univerziteta u Sarajevu, Odsjek za novinarstvo.

Strani jezici: Engleski i slovenski aktivno (razumijevanje, govorenje, čitanje, pisanje); francuski pasivno (čitanje).

Akademski stupanj: Dr. sc., izvanredni profesor

Zaposlenje i znanstvena i stručna djelatnost:

Od 2010. zaposlen na Odsjeku za kulturalne studije Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci.

Od siječnja do listopada 2000. suradnik istraživačko-projektant na Institutu za civilizaciju i kulturu iz Ljubljane. Asistirao, pripremao i pisao izvještaj na projektu "Neprotivni izvori za osiguravanje aktivnosti nevladinih i neprofitnih organizacija s područja kulture, umjetnosti, znanosti, obrazovanja, očuvanja okoliša i ljudskih prava". Institut za civilizaciju i kulturu, Ljubljana, R Slovenija.

Od ožujka do srpnja 2005., usavršavao se u okviru postdokorskog programa na švicarskom institutu New Europe College u Bukureštu (Rumunjska).

Ak. god. 2005./2006. i 2006./2007. angažiran kao vanjski suradnik-asistent na Institutum Studiorum Humanitatis (ISH) u Ljubljani (R Slovenija), na programu medijski studiji. Na istoj instituciji izabran u naslovno znanstveno-nastavno zvanje docenta za predmetno područje medijskih studija u razdoblju 2008-2013.

Od 2006. do 2008. dopisni suradnik iz Slovenije za nekoliko medija u Hrvatskoj i Srbiji (Halter, Inside, Evropa).

Od 2007. do 2010. suradnik na međunarodnom projektu Alternative Culture Beyond Borders: Past and Present of the Arts and Media in the Context of Globalization (www.alternativeculture.org). Organizatori: Open Society Institute, HESP Program, Budimpešta, Mađarska, Državni Univerzitet Sankt Peterburg, Rusija i McMaster University, Kanada.

Od veljače 2008.- vanjski suradnik na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, Odsjek za sociologiju.

Od ožujka 2008. do kolovoza 2008. znanstveni suradnik na projektu Identifikacija, prilagođavanje i interpretacija medijskog gradiva koje uključuje državljansko-odgojne teme. Pedagoški institut, Ljubljana, Slovenija.

Od 2007. do 2012. znanstveni suradnik na projektu Kulturna raznolikost, interkulturalna komunikacija i digitalna kultura. Institut za međunarodne odnose (IMO), Odjel za kulturu i komunikacije, Zagreb, Hrvatska.

Zimski semestar ak. god. 2009./2010. vanjski suradnik na Umjetničkoj akademiji Sveučilišta u Splitu, Odsjek za dizajn vizualnih komunikacija.

Ljetni semestar ak. god. 2010./2011. vanjski suradnik na Rudarsko-geološko-naftnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Od 2012. do 2016. potpredsjednik Hrvatskog društva za integralnost i član uredničkog vijeća postdisciplinarnog znanstveno-stručnog časopisa *Holon*.

Od rujna 2014. do svibnja 2016. redoviti suradnik 3. Programa Hrvatskog radija u emisiji „Okrugli stol ponedjeljkom“, u okviru koje je osmislio, pripremio i moderirao 38 emisija s preko stotinu gostiju i goštica.

Od lipnja 2015. do veljače 2016. član stručnog Povjerenstva za neprofitne medije pri Ministarstvu kulture R Hrvatske.

U srpnju i kolovozu 2016. znanstveno se usavršavao na PENN University u Philadelphiji (Sjedinjene Američke države).

Od travnja do srpnja 2017. znanstveno se usavršavao na Institute for Cultural Inquiry (ICI) u Berlinu (Njemačka) u sklopu slobodne studijske godine.

Rujan 2017. Ekspertni evaluator na međunarodnom projektu: „Protecting Media Freedom and Freedom of Expression in the Western Balkans“. Projekt je financiran sredstvima Europske Unije. Angažiran kao znanstveno-istraživački ekspert od strane Hrvatskog novinarskog društva, Zaklade „Solidarna“ i Zaklade „Nezavisna“.

Od listopada 2017. do veljače 2018. znanstveno se usavršavao na Institutu za filozofiju i društvenu teoriju (IFDT) u Beogradu (R Srbija) u sklopu slobodne studijske godine.

Učestvovao i izlagao na pedesetak međunarodnih i domaćih znanstvenih konferencija, simpozija, seminara, kongresa i ljetnih škola.

Znanstveni radovi (pet najvažnijih u zadnjih pet godina prema osobnom izboru):

1. Humanities and Social Sciences in the Maelstrom of Hegemony of the So-called Transition: Performativity of the Public Intellectual Today. *Narodna umjetnost: hrvatski časopis za etnologiju i folkloristiku* 54/1 (2017): 87-99 (pregledni rad, znanstveni).

2. Misliti i djelovati utopijski u razdoblju tzv. krize: izazovi za model demokratskog socijalizma. U: Hošić, Irfan; Husak, Amir (ur.) *Kriza. umjetnost, akcija.*

Biha : Gradska galerija Biha i Tehnički fakultet Univerziteta u Bihaću, (2016). Str. 192-203 (poglavlje u znanstvenoj monografiji).

3. Primjer industrijske proizvodnje u socijalizmu: nacrt studije slučaja tvornice Kombiteks Biha (SFR Jugoslavija, SR Bosna i Hercegovina). *Holon: postdisciplinarni znanstveni časopis* 6/1 (2016): 123-144 (prethodno priopćenje, znanstveni).

4. Krička analiza diskursa mjeraštednje i kapitalističke hegemonije u perspektivi kulturalnih studija. *Kultura. časopis za teoriju i sociologiju kulture i kulturnu politiku* 146/1 (2015): 26-39 (članak, znanstveni).

5. *Medijska konstrukcija društvene zbilje. Socijalno-ideološke implikacije produkcije medijskog spektakla.* Zagreb: AGM, 2014 (znanstvena monografija).

Zadnji izbor u znanstveno-nastavno zvanje: izvanredni profesor (područje društvenih znanosti, polje sociologija), prosinac 2016.

Prof. dr. sc. Vladimir Lay

Istraživačko zvanje: Viši znanstveni suradnik

Nastavno zvanje: Izvanredni profesor

Upisan u registar istraživača MB: 25 474

E-mail: lay.vladimir@gmail.com

Obrazovanje:

1978 godina

Usavršavanja: Stipendija u Warszawu, Jagelonsko Sveučilište, Poljska.

1999 godina

Doktorirao/la ožujak 1999 Filozofski fakultet /Zagreb, Sociologija
Doktorska disertacija: "Održivi razvoj i obrazovanje"

1971 + 1974 godina

Diplomirao/la –Fakultet političkih znanosti, Zagreb, 1971.

- Filozofski fakultet, Zagreb 1974.:

A. Sociologija, B. Poljski jezik i književnost

Strani jezici: Engleski i poljski (u govoru i pismu)

Akademski stupanj: Dr. sc.

Zaposlenje i znanstvena i stručna djelatnost:

- Umirovljenik od 1. 1. 2013. Do tada radio u Institutu društvenih znanosti „Ivo Pilar“
- Predavač – vanjski suradnik na Hrvatskim studijama u Zagrebu (Kolegiji: Socijalna ekologija i Sociologija razvoja)

Znanstveni radovi (pet najznačajnijih radova u zadnjih pet godina)

1. Lay, Vladimir, Šimleša, Dražen (2012). *Nacionalni interesi razvoja Hrvatske kroz prizmu koncepta održivog razvoja*. Zagreb: Institut društvenih znanosti "Ivo Pilar", (monografija).

2. Lay, Vladimir (2010). *Akcioni plan održivog razvoja Grada Otočca i Gacke*. Zagreb: Institut društvenih znanosti „Ivo Pilar“. (studija)

3. Lay, Vladimir, Kufrin, Krešimir, Puškak, Jelena (2008). *Kap preko ruba naše : Klimatske promjene - svijet i Hrvatska*. Zagreb: Hrvatski centar, 2008. (monografija – drugo izdanje).

4. Lay, Vladimir; Puškak, Jelena (2008). „Sociološke dimenzije odgoja i obrazovanja za održivi razvoj, - Svezak 1 (2008) // Cjeloživotno učenje za održivi razvoj / Uzelac, Vinka ; Vujić, Lidija (ur.). Rijeka: Sveučilište u Rijeci, Univerzitetni fakultet u Rijeci, Str. 95-105.

5. Lay, Vladimir (2008). „Integralna održivost i učenje“. U: Pilić, Šime (ur.), *Obrazovanje u kontekstu tranzicije*. Split: Hrvatski pedagoško-književni zbor, Split, Str. 233-258.

Zadnji izbor u znanstveno-nastavno zvanje

Znanstveno zvanje: Viši znanstveni suradnik, siječanj 2005

Nastavno zvanje: Izvanredni profesor, ožujak 2008.

Prof. dr. sc. Anđelina Leburic, redovna prof.

Istraživačko zvanje, upisan/a u registar istraživača MB: 159760

e-mail: anci.leburic@gmail.com; anci@ffst.hr

URL: www.ancileburic.com

Obrazovanje:

1998. Doktorirala na Sveučilištu u Zagrebu (Filozofski fakultet, Odsjek za sociologiju), stekla akademski stupanj doktorice društvenih znanosti u polju sociologije, u grani sociološke metodologije

1981. Diplomirala na Sveučilištu u Zagrebu (Filozofski fakultet, Odsjek za sociologiju), jednopredmetni studij sociologije

Strani jezici: Engleski (u govoru i pismu), talijanski, njemački, latinski, grčki (pasivno)

Akademski stupanj: Dr. sc.

Zaposlenje i znanstvena i stručna djelatnost:

- 1981-1988. nastavnica sociologije i sociologije kulture u splitskim srednjim školama
- 1988-1993. istraživačica-analitičarka u Centru za socio-religijska istraživanja Sveučilišta u Splitu
- 1993-2005. asistentica / docentica / izvanredna prof. na Filozofskom fakultetu u Zadru, na Odsjeku / Odjelu za sociologiju, Sveučilišta u Zadru
- 2005. izvanredna prof. na Odjelu za humanističke znanosti Sveučilišta u Splitu
- od 2005. do danas – izvanredna/redovna prof. na Odsjeku za sociologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Splitu
- 2005-2007. – prodekanica za znanost Filozofskog fakulteta u Splitu
- 2005-2007. – predsjednica Povjerenstva za izdavačku djelatnost Filozofskog fakulteta u Splitu
- 2006. – predsjednica Splitske podružnice Hrvatskog sociološkog društva
- 2006-2008. – članica Povjerenstva za unaprjeđenje kvalitete Fakulteta
- 2005-2009. – pročelnica Odsjeka za sociologiju Filozofskog fakulteta u Splitu

detaljnije na www.ancileburic.com

Znanstveni radovi (pet najznačajnijih radova u zadnjih pet godina)

1. Leburic, A. (2013). „Interactional Preparing Young People for the Modern School“. In *Contemporary School and Education*. Edit. H. Butenko, B. Kožuh. Chapter 5. Pg.73-83. Kijev, Ukraïna: Ministry of Education and Science, Youth and Sport of Ukraine; Horlivka Institute for Foreign Languages of the State Higher Educational Establishment „Donbas State Pedagogical University“; A. F. M. Krakow University-Poland; Faculty of Education, University of Primorska- Slovenia. (ISBN: 978-966-8469-88-6)
2. Leburic, A., Škara, D. (2013). „Language in the Process of Social Construction of Reality“. In *Trends and Tendencies in Modern Philology*. Edit. B. Kožuh, V. Medved Udovič. Pg.51-66. Koper, Slovenia: Faculty of Education, University of Primorska- Slovenia, A. F. M. Krakow University-Poland. (ISBN: 978-961-6917-01-8)
3. Leburic, A. i dr. (2013). *Invalidnost tolerancije*. Biblioteka: *Istraživačke studije*, knjiga br.17. Split: Redak. (ISBN: 978-953-336-031-7).

4. Leburli , A. i dr. (2012). *Dizajn kao životni kontekst*. Biblioteka: *Istraživačke studije*, knjiga br.16. Split: Redak. (ISBN: 978-953-336-011-9).
5. Leburli , A.; Afri , V. i dr. (2011). *Diskurzivna analiza: kvalitativni pristup u istraživanju medija*. *Metodološka biblioteka*. Edicija *Metodološke teme*. Knjiga br.1. Split: Redak. (ISBN: 978-953-7595-63-0)

Zadnji izbor u znanstveno-nastavno zvanje

2009. – redovna prof. za polje sociologije, grana metodologija

Dr. sc. Krunoslav Nikodem, izv. prof.

Istraživačko zvanje, upisan/a u registar istraživača MB: 256706.
e-mail: knikodem@ffzg.hr

Obrazovanje:

2006. godine   Doktorirao
1997. godine   Diplomirao

Strani jezici: Engleski (u govoru i pismu)

Akademski stupanj: Dr. sc.

Zaposlenje i znanstvena i stručna djelatnost:

- **1995.-2002. Srednja škola Isidora Kršnjavoga u Našicama**
- **2002.-2003. Centar za promicanje socijalnog nauka Crkve**
- **2003.- Odsjek za sociologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu**

Znanstveni radovi (pet najznačajnijih radova u zadnjih pet godina)

1. Nikodem, K. (2008). „Ljudsko – konačna granica; Biotehnologija (re)stvaranja i dolazak poslijeljudskoga“. *Filozofska istraživanja*. 109 (1): 209-221.
2. Nikodem, K. (2009). „Kiborzi i «djeca po narudžbi»; Prilog sociološkom istraživanju osnova cyber kulture“. *Socijalna ekologija*. 18 (2): 109-129.
3. Nikodem, K. (2011). „Religija i crkva; Pitanja institucionalne religioznosti u suvremenom hrvatskom društvu“. *Socijalna ekologija*. 20 (1): 5-30.
4. Nikodem, K. (2012). „Religiosity and Marriage/Family Attitudes in Croatia“. U: Pickel, G., Sammet, K. (Hrsg.) *Transformations of Religiosity; Religion and Religiosity in Eastern Europe 1989 – 2010*. Springer VS, Wiesbaden. str. 175-196.
5. Nikodem, K., Zrinščak, S. (2012). „Croatia's Religious Story; The Coexistence of Institutionalized and Individualized Religiosity“. U: Pollack, D., Müller, O., Pickel, G. (ur.) *The Social Significance of Religion in the Enlarged Europe*. Farnham, Ashgate. str.207-227.

Zadnji izbor u znanstveno-nastavno zvanje

U siječnju 2013. godine izabran u znanstveno-nastavno zvanje izvanrednog profesora.

Dr. sc. Helena Popović, docent

Istraživačko zvanje, upisan u registar istraživača MB: 269455

E-mail: hpopovic@ffzg.hr; helena.istranzivanje@gmail.com

Obrazovanje:

2011 - doktorica društvenih znanosti, polje informacijske i komunikacijske znanosti Sveučilišta u Ljubljani, Fakulteta za družbene vede, Doktorski studij iz komunikologije.

Naziv disertacije: Audience, Text and Context: Television Comedy and Social Critique

2005 - magistrica društvenih znanosti, smjer sociologija i socijalna antropologija,

Srednjoeuropsko sveučilište (Central European University) u Budimpešti, Mađarska.

2004 - diplomirana sociologinja, smjer jednopredmetna sociologija, Filozofski fakultet

Sveučilišta u Zagrebu.

Strani jezici: engleski jezik u pismu i govoru, švedski jezik u govoru, pasivno poznavanje njemačkog jezika.

Akademski stupanj: docent

Zaposlenje i znanstvena i stručna djelatnost:

Od 2007.- zaposlena na Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, Studij novinarstva i odnosa s javnošću.

Od 2004. do 2007. zaposlena na Institutu za razvoj i međunarodne odnose (Odjel za kulturu i komunikacije) (IRMO).

Od 2016.- vanjska suradnica na Odsjeku za sociologiju filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Znanstveno usavršavanje

2017 - tromjesečni boravak na Institut für Publizistik-und Kommunikationswissenschaft, Freie Universität u Berlinu, Njemačka.

2016 – jednomjesečno znanstveno usavršavanje na Graduate School of Education; Education, Culture And Society Program; University Of Pennsylvania (SAD).

2009 – Tromjesečni boravak - Goldsmiths, University of London, UK, program: Associate Research Student. Odsjek: Media and Communication; mentorstvo Prof. David Morley.

2007 - 2010 usavršavanje: OSI-HESP Regional Seminar for Excellence in Teaching – «Alternative Culture Beyond Borders»

- 2009 - Summer session: Cultural Studies in Post-Soviet Spaces 12-21 Kolovoza, 2009, Parnu, Estonija.

- 2008 - Summer Session: On Alternatives: Concepts – Problems – Opportunities. 02-16. Kolovoz 2008, Split, Hrvatska.
- 2007 - Summer Session: Theories of Culture and Alternative Culture: Alternative East and West, 14-25 August 2007, St. Petersburg, Rusija.

2008 – Curriculum Research Center, Open Society Archives, - Course Design Workshop and workshop in Teaching Methodologies. Central European University, Budimpešta, Mađarska (sedmodnevni tečaj).

Znanstveno-istraživački projekti znanstveno-istraživačke djelatnosti u Hrvatskoj na Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, te prije toga u Institutu za međunarodne odnose (IRMO)

:

- Javnost, elite, mediji i komunikacijska strategija ulaska Hrvatske u EU (015-0152482-2476) (2009-2013)
- Medijska kultura u suvremenoj Hrvatskoj: pluralizam medija i medijske politike (015-0152482-2475) (2007-2009)
- Kulturna raznolikost, interkulturalna komunikacija i digitalna kultura (017-0171685-1490) (od 2006-2007)
- Medijski, komunikacijski i kulturni aspekti civilnog društva (0017003) (2004-2006)

Međunarodni istraživački projekti:

- South East European Media Observatory – Building Capacities and Coalitions for Monitoring Media Integrity and Advancing Media Reforms (Contracting Authority: European Commission Partnership Programmes for Civil Society Organizations). National Researcher. (2012-2014)
- EU FP7 European Media Policies Revisited: Valuing and Reclaiming Free and Independent Media in Contemporary Democratic Systems (2010-2013); koordinator projekta: Hellenic Foundation for European and Foreign Policy (EUAMEP), koordinator za Hrvatsku – Institute for International Relations - IMO. (Background Report).
- COST A30 “East of West” Setting a New Central and Eastern European Media Research Agenda (2008-2009). Working group 1: Comparative Research Methods & New Media Developments.
- Open Society Institute, HESP Program Budimpešta, Mađarska, Državni Univerzitet Sankt Peterburg, Rusija i McMaster University, Kanada (2007 – 2010) Znanstvena suradnica na međunarodnom projektu “Alternative Culture Beyond Borders: Past and Present of the Arts and Media in the Context of Globalization” (www.alternativeculture.org).
- Media Diversity: Study on the Assessment of Content Diversity in Newspapers and Television in the Context of Increasing Trends Towards Concentration of Media Markets, (for the Group of Specialists on Media and Diversity, Media Division of the Council of Europe, MC-S-MD(2006)001, by David Ward, Centre for Media Policy and Development, UK). Komparativno istraživanje koje uključuje Hrvatsku provodi se u IMO, 2005.
- Capacity Building for Non-Governmental Consumer Protection Associations, within the European Union’s CARDS Program for Croatia for IBF - International Consulting, Brussels, Belgium, 2006 (Organizacijski aspekt).

- The Information Wars in the Balkans since 1991. The War in the Former Yugoslavian Media: a Comparative Analysis of the Reporting from Belgrade, Zagreb, Sarajevo, Ljubljana, Skopje and Podgorica (IMO) (2004)

Sudjelovala i izlagala na tridesetak međunarodnih i domaćih znanstvenih konferencija, simpozija, seminara, kongresa i ljetnih škola.

Članica uredništva znanstvenog časopisa *Medijske studije* (2010-2016)
Predsjedavajuća Upravnog odbora udruge CESI (2013-2015; 2015-)
Članica Hrvatskog sociološkog društva
Članica IAMCR - International Association for Media and Communication Research

Znanstveni radovi (pet najzastupljenijih u zadnjih pet godina prema osobnom izboru):

Popović, Helena (2016) *Mediji trećeg sektora: konceptualizacija i društveni kontekst njihovog djelovanja*. U: Čar, Viktorija; Matović, Marijana; Turčinilo, Lejla (ur.), *Mediji i javni interes*. FPZ: Zagreb. (rad prihvaćen za objavljivanje, svibanj, 2016.)

Popović, Helena (2015) *Commercialization and Privatization of Media in Southeast Europe: A Wolf in Sheep's Clothing? The Political Economy of Communication*, 3(1): 25–38, IAMCR. (<http://polecom.org/index.php/polecom/article/view/49/240>). ISSN: 2357-1705.

Popović, Helena (2014) *Media Integrity Matters – Reclaiming Public Service Values in Media and Journalism: Croatia*. In: Petković, B. (ed.) *Media Integrity Matters – Reclaiming Public Service Values in Media and Journalism*. Peace Institute, Ljubljana. Pp. 193–257. ISBN: 978-961-6455-77-0.

Popović, Helena (2014) 'Mediji i demokracija: izmeđusobne teorije i komunikacijske prakse'. U: Vali Nedejković et. al. *Uloga medija u normalizaciji odnosa na zapadnom Balkanu*. Filozofski fakultet i Centar za istraživanje religije, politike i društva, Novi Sad. Pp. 51-71. Zbornik s međunarodne konferencije. UDK 32.019.51:324(497.5)"2003".

Popović, Helena (2012) „'Uncivilized' Comedy and its Reception“. *Participations: Journal of Audience & Reception Studies*, Vol. 9, Issue 1. Str. 43-67. Publisher: University of Wales. ISSN 1749-8716.

Zadnji izbor u znanstveno-nastavno zvanje: 18. lipnja 2014.

Prof. dr. sc. Ivan Rimac, red. prof. u trajnom zvanju

Znanstveni savjetnik, upisan u registar istraživača MB: 1824

e-mail: ivan.rimac@pravo.hr

URL: <https://www.pravo.unizg.hr/ivan.rimac>

Obrazovanje:

- Godina 1999. Doktorirao iz područja psihologije na Filozofskom fakultetu Sveu ilišta u Zagrebu
- Godina 1984 Diplomirao psihologiju na Filozofskom fakultetu Sveu ilišta u Zagrebu

Strani jezici: Engleski (govori i piše)

Akademski stupanj: Redoviti profesor u trajnom zvanju

Zaposlenje i znanstvena i stručna djelatnost:

Trenutno, u statusu redovitog profesora i predstojnika Katedre za metodologiju istraživanja u socijalnom radu i socijalnoj politici na Pravnom fakultetu Sveu ilišta u Zagrebu. Sudjelovao u velikom broju empirijskih istraživanja iz područja psihologije, sociologije, političkih znanosti, socijalnog rada i socijalne politike te demografije. Bio član Statističkog savjeta RH i aktivni je član Methodology Group, metodološkog radnog tijela međunarodnog projekta European Values Study.

Znanstveni radovi (pet najznanstvenijih radova u zadnjih pet godina)

- Ajdukovi, Marina; Ogresta, Jelena; Rimac, Ivan. Značaj kvalitativnih podataka za kreiranje politika za prevenciju nasilja nad djecom u obitelji. // Ljetopis socijalnog rada. 19 (2012), 3; 413-437
- Ajdukovi, Marina; Rimac, Ivan; Rajter, Miroslav; Sušac, Nika. Epidemiološko istraživanje prevalencije i incidencije nasilja nad djecom u obitelji u Hrvatskoj. // Ljetopis socijalnog rada. 19 (2012), 3; 367-412.
- Ogresta, Jelena; Rimac, Ivan; Ajdukovi, Marina; Skokandi, Lea. Analiza obilježja prijavljenih događaja nasilja nad djecom u obitelji evidentiranih u centrima za socijalnu skrb. // Ljetopis socijalnog rada. 19 (2012), 3; 439-477.
- Rimac, Ivan; Ogresta, Jelena. Etički standardi primjene fokusnih grupa u istraživanju nasilja nad djecom u obitelji. // Ljetopis socijalnog rada. 19 (2012), 3; 479-514.
- Rimac, Ivan; Zorec, Lea; Ogresta, Jelena. Analiza determinanti odaziva u anketnom istraživanju Europska studija vrijednosti. // Društvena istraživanja. 19 (2010), 1/2; 47-68.

Zadnji izbor u znanstveno-nastavno zvanje

11. travnja 2017. izabran je u zvanje redovitog profesora u trajnom zvanju u području društvenih znanosti, polje socijalne djelatnosti – teorija socijalnog rada.

Doc. dr. sc. Petra Rodik

Istraživa ko zvanje, upisan/a u registar istraživa a MB: 257101.

e-mail: prodik@ffzg.hr

Obrazovanje:

2011. Doktorirala – Odsjek za sociologiju, Filozofski fakultet Sveu ilišta u Zagrebu
2007. Usavršavanja (relevantna za predloženi kolegij)
European Consortium for Political Research / *Summer School in Methods and Techniques*. “Qualitatively oriented textual analysis” course. Ljubljana, FDV.
2002. Diplomirala – Odsjek za sociologiju, Filozofski fakultet Sveu ilišta u Zagrebu

Strani jezici: Engleski (u govoru i pismu)

Akademski stupanj: Dr. sc.

Zaposlenje i znanstvena i stru na djelatnost:

- 2002. godine nadalje zaposlena na Odsjeku za sociologiju, Filozofski fakultet, Sveu ilište u Zagrebu
- Od 2003. godine nadalje – lanica uredništva asopisa *Interdisciplinary Description of Complex Systems*
- 2003.-2008. – izvršna urednica asopisa *Polemos - asopis za interdisciplinarna istraživanja rata i mira*

Znanstveni radovi (pet najzna ajnijih radova u zadnjih pet godina)

1. Rodik, Petra (2013). „Croatian Middle Class Households Impoverished by the Loans with Currency Clause in Swiss Francs“. Serdar M. De irmencio lu & Carl Walker (eds). *The Personal Debt Industry: International Perspectives*. Rutgers University Press (poglavlje u knjizi, prihva eno za objavljivanje).
2. Rodik, Petra i Jaka Primorac (2013). „To Use or Not to Use: Computer-Assisted Qualitative Data Analysis Software Usage among Early-Career Sociologists in Croatia" to Forum Qualitative Sozialforschung / Forum: *Qualitative Social Research*. (U postupku recenziranja).
3. Rodik, Petra (2011). *Društvena uloga i identitet Oružanih snaga Republike Hrvatske*. (Doktorska disertacija).
4. Rodik, Petra i Jaka Primorac (2010). "To use or not to use: CAQDAS usage patterns among postgraduate sociology students in Croatia". *Qualitative transitions* conference. Rijeka, 18-21. November 2010.
5. Rodik, Petra and Jaka Primorac (2010). "Information and Communication Technologies within the Sociological Research: The Implications of Computer-Assisted Qualitative Data Analysis Software (CAQDAS)". 3rd *European workshop on Computer-Aided Qualitative Research 2010*. Lisbon, 8-9. October 2010. Lisbon University Institute.

6. Rodik, Petra – Renata Franc – Ines Sušić (2009). "Ratni i mirovna uloga kao aspekti identiteta vojsnika OS RH" Zbornik radova Annales Pilar. Str. 317-340.

Zadnji izbor u znanstveno-nastavno zvanje

23. siječnja 2013.

Dr. sc. Adrijana Šuljok, znanstvena suradnica

Znanstveno zvanje, upisana u registar istraživača MB: 263965.

e-mail: adrijana@idi.hr

Obrazovanje:

- 2011. doktorat znanosti iz područja društvenih znanosti, polje sociologija, grana posebne sociologije na Poslijediplomskom doktorskom studiju sociologije, Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu
- 2004. diplomirala sociologiju na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, Odsjek za sociologiju
- 1997. završila I. (opću) gimnaziju u Osijeku

Strani jezici: engleski (govor i pismo), talijanski i mađarski (osnove)

Akademski stupanj: dr. sc.

Zaposlenje i znanstvena i stručna djelatnost:

- 2013. - znanstvena suradnica u Institutu za društvena istraživanja
- 2012. - izvršna urednica časopisa *Sociologija i prostor*
- 2007- 2012. znanstvena novakinja na znanstvenoistraživačkom projektu *Društveni akteri znanstvenog i tehnološkog razvoja* u Institutu za društvena istraživanja u Zagrebu
- 2004-2006. znanstvena novakinja na znanstvenoistraživačkom projektu *Elite znanja u znanstvenom i tehnološkom razvoju* u Institutu za društvena istraživanja u Zagrebu
- 2004. zaposlena kao znanstvena novakinja/asistentica u Institutu za društvena istraživanja u Zagrebu

Znanstveni radovi (5 najznačajnijih u zadnjih 5 godina):

1. Šuljok, Adrijana; Brajdić Vuković, Marija (2013). How the Croatian Daily Press Presents Science News. // *Science and Technology Studies* 26 (1): 92-112.
2. Šuljok, Adrijana (2011). Medijske prezentacije znanosti i društvene promjene u Hrvatskoj. (doktorska disertacija)
3. Prpić, Katarina; Šuljok, Adrijana; Petrović, Nikola (2009). Gender differences in the research productivity of natural and social scientists, // *Women in Science and Technology* / Eds. K. Prpić, Luísa Oliveira & Sven Hemlin, Zagreb : Institute for Social Research / Sociology of Science and Technology Network of the European Sociological Association, str. 109-138.
4. Jokić, Maja; Šuljok, Adrijana (2009). Productivity and its impact in the ISI and Scopus citation databases from 1996 to 2005 // *Beyond the Myths about the Natural and Social Sciences: A Sociological View* / Prpić, Katarina (ur.). Zagreb : Institut za društvena istraživanja u Zagrebu, Str. 143-172.
5. Prpić, Katarina; Šuljok, Adrijana (2009). How do scientists perceive scientific quality? // *Beyond the Myths about the Natural and Social Sciences: A Sociological View* / Prpić, Katarina (ur.). Zagreb : Institut za društvena istraživanja u Zagrebu, Str. 205-245.
6. Živković, Ilija; Šuljok, Adrijana; Bačić, Dragan (2008). Catholic Religious and Spiritual Identity of Mediterranean Adolescents: Comparing Four Regions in Post-Communist and Western Europe. // *Diskurs Kindheits- und Jugendforschung*. 3 (4) str. 401-421.

Zadnji izbor u znanstveno zvanje:

- 14. prosinac 2011.

Doc. dr. sc. Tijana Trako Poljak

Istraživa ko zvanje, upisan/a u registar istraživača MB: 304823

e-mail: ttrako@ffzg.hr

Obrazovanje:

2008.- 2007. Doktorski studij sociologije na Filozofskom fakultetu u Zagrebu
Diplomirala sociologiju i anglistiku (znanstveni i nastavni smjer) na
Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu
2010./2011. British Scholarship Trust, Bodleian Library, University of Oxford, UK
2012./2013. Fulbright Fellowship, University of California Los Angeles, SAD

Strani jezici: Engleski (u govoru i pismu), Njemački (u pismu)

Akademski stupanj: znan. novakinja

Zaposlenje i znanstvena i stručna djelatnost:

- 2008 – znanstvena novakinja na projektu „Modernizacija i identitet: Socio-kulturne integracije i razvoj“, Odsjek za sociologiju, Filozofski fakultet Zagreb
- 2013 – izvršni urednik znanstvenog časopisa „Socijalna ekologija“

Znanstveni radovi (pet najznačajnijih radova u zadnjih pet godina)

1. Cifrić, I.; Trako Poljak, T. i Klasnić, K. /ur./ (2013). „Hrvatski identitet u promjeni? Relacijski identiteti 2.“ Zagreb: Biblioteka „Razvoj i okoliš“.
2. Cifrić, I. i Trako Poljak, T. (2012). „Percepcija prava živoga svijeta i motivi ovjekova djelovanja. Usporedba rezultata istraživanja 2005. i 2010.“ *Socijalna ekologija*, 21(2):123-154.
3. Cifrić, I. i Trako Poljak, T. (2011). „Mišljenje Slavonaca/ki o narodima i vjerama“. U: Šundalić, A., Zmajević, K. i Sudarić, T. /ur./, *Gospodarske i kulturne odrednice regionalnog identiteta*. Osijek: Ekonomski fakultet u Osijeku.
4. Cifrić, I. i Trako Poljak, T. (2010). „Seoski krajobraz kao razvojni potencijal“. U: Petračić, B., Šundalić, A. i Zmajević, K. /ur./, *Globalizacija i regionalni identitet*. Osijek: Ekonomski fakultet u Osijeku.
5. Cifrić, T. i Trako Poljak, T. (2010). Društvo i okoliš u vremenskoj perspektivi. O sociologiji vremena i menadžmentu vremena. *Sociologija i prostor*, 48(1):19-50.

Zadnji izbor u znanstveno-nastavno zvanje

2008. – znanstvena novakinja u suradničkom zvanju asistenta

Doc. dr. sc. Jana Vuki

Istraživačko zvanje, upisan/a u registar istraživača MB: 336435.

e-mail: jsarinic@ffzg.hr

Obrazovanje: Završila gimnaziju i diplomirala jednopredmetni studij sociologije na Filozofskom fakultetu 2001.

godina Usavršavanja

Godina Doktorirao/la 2013.

Godina Diplomirao/la 2001.

Strani jezici: Engleski, francuski (u govoru i pismu) – DA, služi se talijanskim i ruskim jezikom

Akademski stupanj: dr. sc.

Zaposlenje i znanstvena i stručna djelatnost:

- Gornjogradska gimnazija, prof. sociologije, Zagreb, od 2001 do 2012.
- Filozofski fakultet, Zagreb, Odsjek za sociologiju (od 2012)
- Voditeljica radne skupine za izradu mature iz sociologije pri NCVVO, voditeljica Sekcije za nastavu sociologije pri Hrvatskom sociološkom društvu (od 2012 g.), članica Predsjedništva Hrvatskog sociološkog društva u više mandata

Znanstveni radovi (pet najznačajnijih radova u zadnjih pet godina)

1. Vukić, J., Šarinić, J. (2008). „First signs of gentrification? Urban regeneration in a transitional society: The case of Croatia“. *Sociologija i prostor*. (181-182) 3-4: 369-383.
2. Vukić, J., Šarinić, J. (2008). „Suvremena komunikacijska tehnologija i urbana sredina-prostor, mjesta, vrijeme“. *Socijalna ekologija*, XVII (4):331-343.
3. Vukić, J., Šarinić, J. (2011). „Utjecaj suvremene komunikacijske tehnologije na suvremenu urbanu sredinu – prostor, mjesta, vrijeme“. *Informatologija* 43 (1):58-62.
4. Vukić, J., Šarinić, J. (2010). „Socijalna važnost prirode u urbanom kontekstu“. *Društvena istraživanja* 19 (4-5: 733-749)
5. Vukić, J., Šarinić, J. (2009). „Urbani prostori u tranzicijskom društvu“ *Društvene promjene i društvena struktura-Hrvatska 20 godina kasnije*, Nacionalni sociološki kongres, Zagreb, 3-4. 04. 2009, Knjiga sažetaka, str. 21

Zadnji izbor u znanstveno-nastavno zvanje – 2012, asistent

Dr. sc. Krešimir Žažar, znanstveni novak – poslijedoktorand

Znanstveni suradnik, upisan u registar istraživača MB: 311595

e-mail: kzazar@ffzg.hr

URL: <http://theta.ffzg.hr/ECTS/Osoba/Index/5572>

Obrazovanje:

- 2008. – 2014. – *Poslijediplomski doktorski studij sociologije* na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu; ostvaren stupanj doktora znanosti iz znanstvenog područja društvenih znanosti, znanstvenog polja sociologije

- 2000. – 2007. Dodiplomski dvopredmetni studij filozofije i sociologije na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu; titula profesora filozofije i sociologije te diplomiranog filozofa i sociologa

- 1995. – 1999. – *Gimnazija Antuna Gustava Matoša* u Zaboku

Strani jezici: engleski (aktivno), njemački (aktivno), slovenski (aktivno), švedski (poznavanje)

Akademski stupanj: doktor znanosti

Zaposlenje i znanstvena i stručna djelatnost:

Od 2008. godine zaposlen je kao znanstveni novak – asistent zaposlen na Odsjeku za sociologiju Filozofskoga fakulteta u Zagrebu a 2014., po stjecanju titule doktora znanosti, avansira u suradničko zvanje znanstvenog novaka – poslijedoktoranda. Na znanstveno-istraživačkom planu angažiran je na projektu MZOS-a „Društvene pretpostavke društva znanja“ voditelja prof. dr. sc. Vjekoslava Afrića a te na projektu UNIZG-a „Veteranske politike i dinamika organiziranja ratnih veterana u Hrvatskoj“ voditelja doc. dr. sc. Krune Kardova. U sklopu nastavnih aktivnosti sudjelovao je u realizaciji nastavnog procesa na ukupno 7 (teorijskih i metodoloških) kolegija na preddiplomskoj odnosno diplomskoj razini studija sociologije. Mentor je okvirno desetak diplomskih radova. Njegovi znanstveni interesi obuhvaćaju izučavanje tematike epistemologije i metodologije sociologije te su također usmjereni na razmatranje pojedinih problemskih sklopova iz područja sociologije suvremenih društava, ali zahvaćaju i recentne te klasične sociološke teorije. Njegova bibliografija uključuje tri knjige u suuredništvu te više od 20 znanstvenih i stručnih radova, na hrvatskom i engleskom jeziku. Svoje je radove predstavio na preko 20 domaćih te mahom međunarodnih znanstvenih skupova. Recenzent je više domaćih i internacionalnih znanstvenih časopisa te je recenzirao i nekoliko radova s međunarodnih znanstvenih skupova. Kao oblik profesionalnog usavršavanja uspješno je apsolvirao programe dviju međunarodnih ljetnih škola, a u travnju 2017. u okviru programa akademske mobilnosti "Erasmus +" boravio je na Sveučilištu u Lundu (Švedska). član je triju znanstveno-strukovnih udruga. Od 2011. do 2013. godine obnašao je funkciju tajnika Hrvatskoga sociološkog društva. 2015. godine pri istoj je organizaciji potaknuo osnivanje Sekcije za teorijsku sociologiju i sam je ujedno i voditelj. Bio je član organizacijskog odnosno programskog odbora nekoliko domaćih znanstvenih skupova te nekoliko domaćih skupova s međunarodnim sudjelovanjem. Od ak. god. 2015./16. imenovan je za tajnika Doktorskog studija sociologije na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, a od ak. god. 2016./17. i zamjenikom voditelja istoga Studija što je funkciju koju trenutno obnaša.

Znanstveni radovi (pet najznačajnijih radova u zadnjih pet godina)

1. Žažar, K. (2016). Examining Sociology's Position in an Increasingly Interdisciplinary Environment. *Drušboslovne razprave*, 32(83): 45-62.

2. Žažar, K. (2016). Konstrukt emergencije – epistemološki, teorijski i metodološki izazovi te praktične implikacije ispitivanja idejnog središta raznorodnih socioloških perspektiva. *Polemos: časopis za interdisciplinarna istraživanja rata i mira*, 19(1): 51-76.
3. Žažar, K. (2015). Exploring the Bright Side of Contemporary Global Capitalism: The Participatory Potentials of Creative Economy. *Teorija in praksa*, 52(3): 494-510.
4. Žažar, K. (2015). The relations between economic, employment and educational structure: The case of one Croatian County. *Forum Sociologiczne*, Special Issue (Number One): Social boundaries and meanings of work in 21st-century capitalism: 147-162.
5. Žažar, K. (2015). Što nakon (društvene) tranzicije? Kritičke crtice uz upotrebu tranzicijskog pristupa u sociološkim razmatranjima hrvatskoga društva. *Revija za sociologiju*, 45(2): 171-198.

Zadnji izbor u znanstveno zvanje

27. lipnja 2017. godine – izabran u znanstveno zvanje *znanstveni suradnik* u znanstvenom području društvenih znanosti – polje sociologija

Dr. sc. Ozren Žunec, red. prof.

Upisan u registar istraživača MB: 83502.

e-mail: ozunec@ffzg.hr

Obrazovanje:

Usavršavanja:

Pariz (1981. godine); Indiana University u Bloomingtonu, Indiana, SAD (1987. godine); stipendist zaklade Fulbright na Yale University u New Havenu, Connecticut, SAD (1994.-1995. godine).

1985. Doktorirao – filozofiju na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu

1978. Magistrirao – filozofiju na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu

1973. Diplomirao – studij filozofije i komparativne književnosti na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu

Strani jezici: Engleski (u govoru i pismu)

Akademski stupanj: Redoviti profesor u trajnom zvanju

Zaposlenje i znanstvena i stručna djelatnost:

- Godine 1978. izabran je za asistenta u Odsjeku za sociologiju Filozofskoga fakulteta u Zagrebu, da bi 1986. godine bio izabran u zvanje docenta, 1991. godine u zvanje izvanrednog profesora, 1999. godine u zvanje redovitoga profesora i 2004. godine u trajno znanstveno-nastavno zvanje redovitoga profesora. Od 2007. prvi predstojnik Katedre za vojnu sociologiju Odsjeka za sociologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu koju je sam osnovao.
- Na Filozofskom fakultetu u Zagrebu predavao šest kolegija od kojih je tri sam uveo kao nove predmete i bio njihov prvi nastavnik. Ranije je predavao predmete *Teorija duhovnoga stvaranja* i *Sociologija znanja i znanosti* (koji je uveo kao novi predmet), a danas na istom Fakultetu predaje predmete *Uvod u akademski studij sociologije* (uveo kao novi predmet), *Povijesni uvod u sociologiju*, *Socijalna povijest ideja* te *Sociologija vojske i rata* (uveo kao novi predmet).
- Od 1992. do 1994. godine na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu u zvanju izvanrednog profesora honorarno je predavao predmet *Estetika*.
- Na Filozofskom fakultetu u Zadru (danas Sveučilište u Zadru) akademske godine 2001./2002. godine honorarno je predavao predmet *Sociologija vojske i rata*.
- Na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Splitu akademske 2008./2009. godine honorarno je predavao predmet *Sociologija Mediterana* koji je sam uveo kao novi predmet.
- Kao voditelj više kolegija sudjelovao je i sudjeluje u nastavi poslijediplomskih studija *Sociologija* (Filozofski fakultet u Zagrebu) i *Forenzika psihijatrija* (Medicinski

fakultet u Zagrebu) te, kao gostujuć i nastavnik, na poslijediplomskom studiju *Meunarodni odnosi* (Fakultet političkih znanosti u Zagrebu). Sudjeluje i u nastavi u Interuniverzitetskom centru Dubrovnik. Autor je jednog i suautor drugog srednjoškolskog udžbenika. Bio je mentor u izradi više desetaka diplomskih radova i šest doktorskih disertacija, a od akademske 2002./2003. godine mentor je za dvoje znanstvenih novaka.

- Bio je glavni istraživač odnosno voditelj dva znanstvena projekta u sustavu financiranja Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske – *Socijalni korelati Domovinskog rata* (2003.-2006.) i *Vojna kultura i identitet oružanih snaga Republike Hrvatske* (od 2007.). Suradnik na projektu *Konceptualizacija mora i njegova mjesta u kulturalnom imaginariju SAD* (voditelj Stipe Grgas). Aktivno je radio i na stručnim projektima: *Hrvatska vojska 2000.: Nacionalna sigurnost, oružane snage i demokracija* te *Strategija razvitka Republike Hrvatske: Hrvatska u XXI. stoljeću – Nacionalna sigurnost* na kojima je bio sukoordinator odnosno voditelj predmetnog zadatka a koji su zaključeni izdavanjem opsežnih izvještaja.
- Po pozivu održao je više predavanja u zemlji i inozemstvu (George Mason University, SAD, King's College, UK i dr.).
- Bio je članom uredništava više časopisa, a bio je pokretač i glavni urednik (od prvog broja do 2009. godine) znanstvenog časopisa *Polemos* - časopis za interdisciplinarna istraživanja rata i mira.
- Član je više domaćih i međunarodnih znanstvenih udruga: Hrvatsko sociološko društvo, Hrvatsko filozofsko društvo, Udruga za promicanje filozofije, Interuniversity Seminar on Armed Forces and Society, Odjel za filozofiju Matice Hrvatske). Dobitnik je Godišnje državne nagrade za znanost (1998. godine).
- Od veljače do svibnja 2000. godine obnašao dužnost ravnatelja Hrvatske izvještajne službe.

Znanstveni radovi

1. Žunec, Ozren – Petar Šegedin (ur.) (2012). *Zbližavanja. Zbornik povodom šezdesete obljetnice života Damira Baarbarića*. Zagreb: Matica hrvatska, 2012. 350 str. ISBN 978-953-150-990-9
2. Šegedin, Petar – Ozren Žunec (ur.) (2008). *S ove strane beskonačnosti: filozofiranje i more*. Zagreb: Demetra. 304 str. ISBN 978-953-225-098-5
3. Žunec, Ozren (2007). *Goli život: socijetalne dimenzije pobune Srba u Hrvatskoj*. Sv. I.-II. Zagreb: Demetra. XVIII+XIV+978 str. ISBN 978-953-225-068-9 (cjelina); 978-953-225-069-7 (svezak I.); 978-953-225-070 (svezak II.). – Krać i izvadak: «Socijetalne dimenzije pobune Srba u Hrvatskoj.» *Le Monde diplomatique*, hrvatsko izdanje, sv. IV., br. 6, lipanj 2007., str. 28-29.
4. Žunec, Ozren (2012). „Kapitalizam i komunizam ili 'tvrda' i 'tekuća' modernost?“ *Quorum*, XXVIII. (2012.), br. 1-3 (142-144, sv. 107), str. 270-306.
5. Žunec, Ozren (2012). „*Ta physei ontá* – bila po naravi. Aristotel: *Predavanja o fizici*, B 1.“ U: Žunec, Ozren – Petar Šegedin (ur.) (2012). *Zbližavanja. Zbornik povodom*

šezdesete obljetnice života Damira Barbari a. Zagreb: Matica hrvatska, str. 73-93.
ISBN 978-953-150-990-9

6. Žunec, Ozren (2010). „Bitak i duša.“ U: Barbari , Damir – Petar Šegedin (ur.) *Platonov nauk o duši*. Zagreb: Demetra, 2010., str. 1-22
7. Žunec, Ozren (2009). „Intelektualna diferencija.“ U: Barbari , Damir (ur.) (2009.) *Vrijeme metamorfoza. Uz Metamorfoze metafizike Marijana Cipre*. Zagreb: Matica hrvatska, str. 109-121.
8. Bjelajac, Mile – Ozren Žunec (2009). „The War in Croatia, 1991-1995“. In: Ingrao. Charles – Thomas A. Emmert (Eds.) (2009). *Confronting the Yugoslav Controversies. A Scholar's Initiative*. Washington – West Lafayette: Unites States Institute of Peace Press – Purdue University Press. Pp. 231-270. <Utvrđeno kao plagijat.>
9. Žunec, Ozren (2008). „AEINAUTAI: Moreplovstvo i polis u Platonovoj *Politeji* i kasnim dijalogima.“ U: Šegedin, Petar – Ozren Žunec (ur.) (2008.) *S ove strane beskone nosti: filozofiranje i more*. Zagreb: Demetra, str. 241-297.
10. Žunec, Ozren (2008). „Socijalna konstrukcija pobune Srba u Hrvatskoj 1990.-1995. godine.“ *asopis za suvremenu povijest* 40, 1, 33-46.
11. Begić, Nada – Mirjana Sanader – Ozren Žunec (2007). „Ratni veterani u starom Rimu i u današnjoj Hrvatskoj.“ *Polemos*, 10,2; 11-30.

Dr. sc. Drago Župari -Ilji , nasl. doc.

Znanstveni suradnik, upisan u registar istraživača MB: 317366

e-mail: dzuparic@ffzg.hr

URL: <http://www.imin.hr/drago-zuparic-iljic>

Obrazovanje:

2015. doktorirao u području društvenih znanosti, polje sociologija, grana posebne sociologije na Poslijediplomskom doktorskom studiju sociologije, Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu

2007. magistrirao u području društvenih znanosti, polje sociologija i socijalna antropologija, na Srednjoeuropskom sveučilištu (Central European University) u Budimpešti, Mađarska

2005. diplomirao sociologiju i povijest na dvopredmetnom studiju na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu

Strani jezici: Engleski (u govoru i pismu)

Akademski stupanj: dr. sc.

Zaposlenje i znanstvena i stručna djelatnost:

2017. – angažiran kao vanjski suradnik u naslovnom zvanju docenta na Odsjeku za sociologiju, Filozofskog fakulteta, Sveučilišta u Zagrebu

2016. – zaposlen kao znanstveni suradnik u Institutu za migracije i narodnosti u Zagrebu

2013-2015. istraživač i asistent na projektu „The Migrant Integration Policy Indeks“ u Institutu za migracije i narodnosti u Zagrebu

2011-2013. zaposlen kao znanstveni novak/asistent u Institutu za migracije i narodnosti u Zagrebu na znanstvenoistraživačkom projektu „Utjecaj migracija na regionalni razvoj Hrvatske“

2009-2011. zaposlen kao znanstveni novak/asistent u Institutu za migracije i narodnosti u Zagrebu na znanstvenoistraživačkom projektu „Nacionalne manjine i euointegracijski procesi“

2008. istraživač i sukoordinator na projektu „Azil u Hrvatskoj“ u Centru za mirovne studije u Zagrebu

2007. profesor povijesti u gimnaziji „Matija Antun Reljković“ u Vinkovcima

Znanstveni radovi (pet najznačajnijih radova u zadnjih pet godina)

1. Župari -Ilji , D. (2017). Environmental Change and Involuntary Migration: Environmental Vulnerability and Displacement Caused by the 2014 Flooding in South-Eastern Europe. u: Domazet, Mladen (ur.). *Ecology and Justice: Contributions from the margins*. Zagreb: Institute for Political Ecology, str. 137-164.

2. Porobi , S. i Župari -Ilji , D. (2017). Access to Asylum and Reception Conditions in Western Balkans: Focus on Bosnia and Herzegovina and Croatia. u: O'Sullivan, Maria i Stevens, Dallah (ur.). *States, the Law and Access to Refugee Protection: Fortresses and Fairness*. Oxford: Hart Publishing, str. 191-221.

3. Gregurovi , M.; Kuti, S. i Župari -Ilji , D. (2016). Attitudes towards Immigrant Workers and Asylum Seekers in Eastern Croatia: Dimensions, Determinants and Differences. *Migracijske i etničke teme* 32(1):91-122.

4. Valenta, M.; Župari -Ilji , D. i Vidovi , T. (2015). The Reluctant Asylum-Seekers: Migrants at the Southeastern Frontiers of the European Migration System. *Refugee Survey Quarterly* 34(3):95-113.

5. Mesić, M. i Župarić-Iljić, D. (2014). Promjene u okolišu i ljudske migracije. *Migracijske i etničke teme* 30(3): 331-354.

Zadnji izbor u znanstveno-nastavno zvanje

U prosincu 2015. izabran u znanstveno zvanje znanstvenog suradnika u znanstvenom području društvenih znanosti - polje sociologija.

Meunarodna suradnja:

Prof. dr. sc. Ilija Aceski

Filozofski fakultet Sv. Kiril i Metoda u Skopju (Makedonija) - Odsjek za sociologiju
Department of Sociology, Faculty of Philosophy, Ss. Cyril and Method University in Skopje

Curriculum Vitae / Životopis

PhD Ilija Aceski was born on June 27th 1952 in the village of Slivje, vicinity of Prilep. He finished primary education in village of Kostinci, three years in the high school "Rade Jovcevski Korcagin" Skopje, and the last, fourth year in the high school "Mirce Acev" in Prilep.

In the 1975 he finished his undergraduate studies at the Department of Philosophy, tendency philosophy, in Skopje. After the graduation, for a short time he was employed by the Republic Conference of the Socialistic Youth Alliance of Macedonia in Skopje and Belgrade. In the academic year 1977/78 he was elected for junior teaching assistant on the Philosophy Faculty, for the subjects *Basics of the Marxism*, and next year for the subject *Sociology of the city*.

In 1982 he defended his MA thesis "The dispersion of population in the vicinity of Skopje, depending on some socio - economic factors", at the Institute for Sociological, Political and Juridical Research in Skopje. In the 1982/83 he was elected as a teacher for the subjects *Sociology of the city* and *Basics of the Marxism*, and in 1986 he was reelected. In the 1982/83 he was on four month study visit at the University of Paris, Institute for Urbanism. In 1989, he was awarded with the title PhD after defending his doctoral thesis "Periferial settlements in Skopje". Same year he was elected for associate professor. The teaching engagements of Professor Aceski, as tenured professor, are for the courses: *Sociology of the city*, *Sociological Ecology*, *General Sociology* and *Sociology of the Macedonian society*.

Professor Aceski teaches courses at the MA programs at the Department of Sociology and Department for Security, Defense and Peace, and on the Faculty of Geography. During his academic and scientific career professor Aceski supervised many MA and PhD candidates in the field of ecology and sociology. He was also a President of the Association of sociologists of the Republic of Macedonia. He is a member of several non-governmental organizations. In 1997 for the book „Skopje - vision and reality” he was a winner of the Skopje city science The "13th November" award. As part of the TEMPUS program, he made two study visits at the Ecole des Hautes en Sciences in Paris and School of Geography and Environment in Oxford.

/

Prof. dr.sc. Ilija Aceski rođen je 27. lipnja 1952 godine u selu Slivje, blizu Prilepa. Završio je osnovnu školu u selu Kostinci, tri godine u srednjoj školi "Rade Jovcevski Korcagin"-Skopje, s četvrtu godinu u srednjoj školi "Mirce Acev" u Prilepu.

U 1975 je završio studij na Na Filozofskom fakultet, Odsjeku za filozofiju, u Skoplju. Nakon diplome, kratko je bio zaposlen u Republici koja konfederaciji Saveza Socijalističke omladine Makedonije u Skoplju i Beogradu. U akademskoj godini 1977/78 bio je izabran za

asistenta na Filozofskom fakultetu, za predmete: Osnove marksizma, a sljedeće godine za predmet Sociologija grada.

Godine 1982 obranio je magistarski rad "Disperzija stanovništva u blizini Skoplja, ovisno o nekim društveno - ekonomskim imbenicima", na Institutu za sociološke, političke i pravne znanosti u Skoplju. U 1982/83 izabran je za nastavnika na kolegijima Sociologija grada i Osnove marksizma, a 1986.g. je reizabran. U 1982/83 bio je četiri mjeseca na studijskom boravku na Sveučilištu u Parizu, na Zavodu za urbanizam. Godine 1989, je doktorirao je na temu "Periferna naselja u Skoplju". Iste godine izabran je za izvanrednog profesora. Nastavni angažmani profesora Aceskog, kao sveučilišnog profesora, su kolegiji: Sociologija grada, Sociološka ekologija, Opće sociologije i Sociologije makedonskog društva.

Prof. dr. sc. Aceski predaje kolegije iz MA programa na Odjelu za sociologiju i na Odjelu za sigurnost, obranu i mirovne studije, kao i na Fakultetu za geografiju. Tijekom svoje akademske i znanstvene karijere profesor Aceski bio je mentor mnogim magistrantima i doktorandima u području ekologije i sociologije. Bio je i predsjednik Sociološkog društva Republike Makedonije. On je član nekoliko nevladinih organizacija. Godine 1997 za knjigu "Skopje - vizija i stvarnost" dobio je nagradu grada Skoplja za znanost "13. studeni". U sklopu programa TEMPUS, bio je na dva studijska gostovanja na Ecole des Hautes en Sciences u Parizu i u Školi za geografiju i okoliš na Sveučilištu u Oxfordu.

Scientific and specialist activity/Znanstvena i stručna djelatnost

. Research projects / Istraživački projekti

- 1990 Opštinstvenata struktura i kvalitet na život, u okviru na Institutu za opštinstveni istraživanje od Zagreb
- 1990-91 Razvojni centri u urbanite centru u Makedoniji, (glavni istraživač).
- 1990-91 Ekološka svest građanite u Skopje, (glavni istraživač).
- 1993-94 Procesite na transformaciji na sopstvenosti i zaštita na životnata sredina (glavni istraživač).
- 1996-1998 Procesot na privatizaciji i promjenite u opštinstvenata struktura u Republika Makedoniji (glavni istraživač).
- 1996-1997 Socio-psihološki aspekti na privatizaciji (glavni istraživač).
- 1995-1996 Etničke grupe u urbaniot prostor (glavni istraživač).
- 2002 Etnički pluralizam i kulturni etno-centrizam u makedonskoto opštinstvo, Institut Otvoreno opštinstvo Makedoniji.– 2002 *Strategija za namalovanje na siromašnosti u Makedoniji, Svetska Banka.*
- 1999 National Human Development Report, Macedonia UNDP.
- 2002. Velešani za sebe i Topilnicata, Fond za životna sredina, Skopje.
- 2003 Skopjani za Skopje. Istraživački projekt. URBIS.
- 2007 Kulturni, etnički i nacionalni identitet u erata na globalizaciji, Ministerstvo za obrazovanje i nauka.
- 2007 Modernizacija i identitet na studenskata mladina u Makedoniji. Istraživački projekt. Filozofski fakultet, Skopje.

– 2008. Vlijanje na politikata vrz visokoto obrazovanie vo Republika Makedoni a, Univerzitet Sv. „Kiril i Metodi ”, Skopje.

b. List of books/ Popis knjiga

1. Sociologija na gradot 1995 (sociološka hrestomatija, predgovor i redakcija na tekstot). Filozofski fakultet, Skopje.
2. Skopje – vizija i realnost. 1996. Filozofski fakultet, Skopje.
3. Skopje – sociološka studija, 1996. Ekopres, Skopje.
4. Razvojnata urbanite centri vo Makedonija. 1997 (koautor) ISPP, Skopje.
5. Opšttestvoto i ovekot vo tranzicija. 1995, Prvo del. Ekopres, Skopje.
6. Opšttestvoto i ovekot vo tranzicija, 1997, Vtor del. Ekopres, Skopje.
7. Opšttestvoto i ovekot vo tranzicija, 2002, Tret del. Filozofski fakultet, Skopje.
8. Sociologija (učbenik). Prvo izdanie 1998. Filozofski fakultet, Skopje.
9. Socijalna ekologija. 2000. Filozofski fakultet, Skopje.
10. Ovekot i gradot. Filozofski fakultet, Skopje.
11. Gradot – Znaci vo vremeto i prostorot. Filozofski fakultet, Skopje.
12. Sociološki ogledi. Filozofski fakultet, Skopje, 2008.
13. Globalizacija, identitet, evrointegracija. Filozofski fakultet, Skopje, 2011
14. Dizajniranje na socijalnite istražuvanja. Filozofski fakultet, Skopje, 2012
15. Sociologija, petto prošireno i promeneto izdanie. Filozofski fakultet, Skopje, 2013

c. List of more important reviews / Popis značajnijih radova

1. „Neki aspekti na religioznostaka mladite vo Skopje“, Zbornik na trudovi od četvrtiotskopsko-krakovski sociološki seminar, Filozofski fakultet, Skopje
2. „Sociološki aspekti stanbene mizerije“, Komunikacije 87, Beograd
3. „Ekološkata svest i vrednostite na opšttestveniort razvo“, Godišen Zbornik na Filozofski fakultet, 1990/91.
4. „Regionalni aspekti kvaliteta života u Makedoniji“, Sociologija 1-2/91, Beograd.
5. „Urbanizacijata na sovremenoto opšttestvo“, Godišnik pri Institutot za sociološki i politiko-pravni istražuvanja, broj 1/1991.
6. „Konfesionalnata pripadnost, etnocentrizmot i socijalnata dezintegracija“, Bezbednost 1/1992, Skopje.
7. „Religioznostana naselenieto na Republika Makedonija“, Godišen Zbornik na Filozofski fakultet, 1992.
8. „Socio-profesionalnata podvižnost vo Republika Makedonija“, Dilog 1/1992.
9. „Društvena stvarnost i ekološka svijest“, Revija za sociologiju 1-2, 1991.
10. „Urbanoto prašanje vo modernite teoriji“, Godišnik na ISPPi Skopje 1/93.
11. „Sociologijata na gradot, socijalnate teorii i urbanoto prašanje“, Godišnik na Filozofski fakultet, Skopje 2003.
12. „Etničkite grupi vo urbaniot prostor“, Sociološka revija 1/95.
13. „Privatizacija, pazarna ekonomija – možnosti i zablude“, Sociološka revija 2, 1996.
14. „Siromaštija, slam, geto“, Dilog br. 11, 1996, Skopje.
15. „Velešani za topilnicata i za sebe“. Zbornik na trudovi, Fond na životna sredina, 2002 Skopje.
16. „Maks Veber za religijata“, Sociološka revija 1-2, 1997-2002.

17. „Tranzicija u Makedoniju“, 37. Meunarodni seminar za makedonski jezik, literatura i kultura, Ohrid, 2004, Zbornik.
18. „Ekologija i sredina i socijalna teorija“, Godišnji zbornik na Filozofskom fakultetu, Skopje, 2006.
19. „Stranost od multikulturalnosti i globalizacije“, Zbornik, Filozofski fakultet, Skopje, 2006.
20. „Kultura, demokratija, korupcija“, 39. Meunarodni seminar za makedonski jezik, literatura i kultura, Ohrid 2006, Zbornik na seminaru.
21. „Ekološka globalizacija, briga za okolinu i socijalna teorija“, Godišnji zbornik na Filozofskom fakultetu, Skopje, 2007.
22. „Modeli populacione politike u Republici Makedoniji – pro/anti/natalitetna politika“, Zbornik na radovima, Bitola 2007.
23. „Privatizacija, prehod, vrednosti (postsocijalistička transformacija na obavezno)“, Zbornik Inovativna sociologija, Univerzitetско izdatelstvo „Sv. Kliment Ohridski“ Sofija, 2007
24. „Ekološka svest i orijentacija u studentima“, Godišnji zbornik na Filozofskom fakultetu 61, Skopje, 2008.
25. „Grčki polis kao model demokratije“, Godišnji zbornik na Filozofskom fakultetu, Skopje 2007
26. „Homo balkanicus u procesu globalizacije“ (saopštenje), Godišnji zbornik na Filozofskom fakultetu, Skopje 2008
27. „Demografija u multietničkoj opštini, slučaji iz Makedonije“, Zbornik MANU, Skopje 2006.
28. Macedonian Society in the Process of Transition and Globalization, In: Sociology and the Challenges of the Global Age. Faculty of philosophy. Skopje.
29. Politika i aspekti globalizacije. Vo: Sociologija i opštinstvenost. Zbornik. Skopje: Filozofski fakultet. 2011.
30. Univerzitet u transformaciji. (pogled odavde) Vo: Zbornik. Vospitanje i obrazovanje, mehanizam tradicionalnosti i savremenosti. Filozofski fakultet Skopje. 2011
31. Globalizacija, kultura i identitet, Vo: Spektr, Meunarodno spisanje na Institutu za makedonsku literaturu, Skopje. Knjiga 1. 2011 Identity in the Modern Era: the Culturally Homogenising Aspiration of Globalisation and Europeanization and the Increased Cultural Heterogeneity. 2013.
32. National and cultural identity within the European union. In: Identity in the era of globalization and europeization. Institute for sociological, political and juridical research.. Institute of sociology, Faculty of philosophy. Skopje. 2012

Participation in scientific advisories, gatherings and symposia's

1. Ekologija i agrarna opština, simpozijum, Skopje, 1990.
2. Odnos između politike, ideologije i ekonomije u socijalističkoj opštini, Skopsko-krakovski sociološki seminar, 1990.
3. Deideologizacija u obrazovanju i vospitanju, simpozijum, Ohrid, 1991.
4. Sociološki aspekti sopstvenosti i privatizacije, savetovanje u organizaciji na sociološkim radovima u Makedoniji, 1993.
5. Opština, sport politika, savetovanje „Agresivnost u sportu i politiku“, Bitola, 1993.

6. Ekološka svest građana Skopja, referat na sovetovanje na tema: „Ekološki i sociokulturni razvoj“. Crikvenica, 1999.
7. The Ecological Consciousness of the Macedonian Population, Sofia, 1993.
8. Opštinstvo u tranziciji (makedonski slučaj), referat na međunarodni simpozij: „Alternativne razvojne ot: Ekonomski i socijalni aspekti na promene u ugoisto na Evropa“, Prilep, decembar 1998.
9. Opštinstvo, ovek, životna sredina – savremenoto opštinstvo i ekološka kriza, referat; naučni skup „ ovekot i okolina“, Fridrih Ebert, februar, 2001
10. Velešani za sebe i Topilnicata, referat, na Međunarodno sovetovanje na tema: Zagađivanje na životna sredina na gradot Veles so možni rešenja za nadzivanje na ekološke problemi, Veles, uni, 2002.
11. Romite od sociološki aspekt, referat, Treć međunarodni naučni romski simpozij. Duhovna i materijalna kultura na Romite, januar, 2002
12. The development and challenge of the integration of the Republic of Macedonia in the EU (coauthor) međunarodni naučni skup u Krakov, Poljska: Social results of transition processes: Polish and Macedonian experience.
13. Etnička segregacija u gradovima u SAD. Referat na Međunarodni simpozij: Savremena američka sociologija: Robert K. Merton kako povod. Filozofski fakultet Institut za sociologiju, 2003
14. Populaciona politika u multikulturnim opštinama, Naučni skup, Aktuelne demografske promene u Republiki Makedoniji u svetlosti na rezultate na popisot na naseljenost u 2003. MANU. Skopje.
15. Homo Balcanicus u procesot na globalizaciji, Međunarodni naučni konferencija, Makedonija i susedite. Filozofski fakultet, Skopje 2006
16. Postsocijalistička transformacija na opštinstvo, međunarodni naučni skup: Sociologija i opštinstvene promene, Filozofski fakultet, Institut za sociologiju, noembar, 2005
17. Strahot od multikulturata i globalizaciji, Simpozij Psihologija i druge oblasti, Filozofski fakultet, Skopje, 2006
18. Građanski, etnički i kulturni identitet: Makedonija u evro-integracionim procesima, Naučni skup pod naslov: Sociokulturni aspekti na evro-integraciju, Prilep, 2008
19. Model na populaciona politika u Republiki Makedoniji: pro/anti natalitetna politika: Naučni skup Demografska tranzicija i populaciona politika, Bitola, 2008
20. Grčki polis kako model na demokraciju, soopštenje na Naučni skup na tema: Antika i evropska nauka i kultura. Filozofski fakultet, Skopje, 2006.
21. Ekološka svijest i orijentacija studenata u Republici Makedoniji. Razvoj i ekološke perspektive razvoja. Naučni skup. Filozofski fakultet Zagreb.
22. Religiosity in Transition. The Case of Macedonian Students in Post-Yugoslav Times, Svetski kongres Geteborg, 2010.
23. Identitet, kultura, globalizacija, Ohrid, septembar, 2011, god. Filozofski fakultet Skopje
24. "Vospitanje i obrazovanje među tradicionalno i savremenoto" Ohrid, septembar, 2011. Filozofski fakultet Skopje
25. Ekologija i ekofeminizam – studentski odgovor., Institut za filozofiju. Beograd, 2011.
26. Nacionalni identitet u okvirima Evropske Unije. Institut za sociološki i politički pravnici istraživanje i Institut za sociologiju u Filozofski fakultet. Skopje, 2011.

4.6. Kvaliteta doktorskog programa:

Na in pra enja kvalitete i uspješnosti izvedbe doktorskog programa, a posebno na in sudjelovanja studenata u ocjenjivanju studijskog programa,

Kvaliteta programa prati se:

- a) samoevaluacijom,
- b) studentskim evaluacijama (anonimni anketni upitnici, u pravilu jednom semestralno),
- c) Vijeće doktorskog studija vodi evidenciju o istraživačkom radu i obavljenim studijskim obvezama svakog pojedinog kandidata/kandidatkinje, isto tako, Vijeće doktorskog studija vodi evidenciju o opterećenju i uspješnosti mentora/mentorice (broj upisanih studenata/ca i broj obranjenih doktorata). Vijeće doktorskog studija obavlja godišnje samocjenjivanje na temelju godišnjih izvještaja mentora i doktoranada/doktorandica o emu izvješuje Vijeće poslijediplomskog studija Filozofskog fakulteta i Sveučilište. Kriterij ocjenjivanja obuhvaća znanstvenu produkciju nastavnika i doktoranada, nastavu, kvalitetu doktorskih radova, statističke pokazatelje trajanja studiranja, statističke pokazatelje godišnjeg broja novih doktora u odnosu na broj upisanih doktoranada, te ostvarenu međunarodnu suradnju.

4.7. Praćenje realizacije ciljeva doktorskog programa (stjecanje znanja i vještina, ovladavanje tehnikama, vještine relevantne za zapošljavanje izvan akademskih institucija, zapošljavanje, alumni) (learning outcomes)

Objavljene disertacije su bitan moment u vrednovanju realizacije ciljeva doktorskog programa. Na to se nadovezuje praćenje profesionalnog razvoja i bibliografije bivših polaznika studija. Indikatori uspješnosti su kvantitativni (broj obranjenih disertacija, odnos između u broja obranjenih i broja objavljenih disertacija, bibliometrijske reference objavljenih disertacija, odnos između u broja završenih studenata/ica i broja onih među njima koji su izabrani u znanstveno-nastavno odnosno znanstveno zvanje, bibliografija aktualnih i završenih studenata/ica doktorskog studija, itd.), te kvalitativni (na dugoročnom planu procjenjuje se inovativnost i stečeni ugled u domaćim i posebno međunarodnim okvirima završenih studenata/ica doktorskog studija).

Institucijski mehanizmi za unaprjećenje kvalitete doktorskog programa (samo-evaluacijski postupci, evaluacijski postupci, anketiranje studenata/ica, istraživanje uspješnosti provođenja programa, indikatori uspješnosti).

Svi mehanizmi namijenjeni unaprjećenju kvalitete doktorskih programa na razini Filozofskog fakulteta i Doktorske škole Sveučilišta u Zagrebu u izvješuju doktorskog programa primjenjivati se i na Doktorskom studiju sociologije.

ZAVRŠNE NAPOMENE

Doktorski studij sociologije sastavni je dio organiziranog sustava cjeloživotnog obrazovanja i metodološko-teorijski oslonac koji će biti korišten za organizaciju različitih specijalističkih i stručnih studija usmjerenih na apliciranje sociologijskih znanja u svrhu podrške hrvatskom društvu, gospodarstvu, te javnom i privatnom sektoru. Stručnici i specijalisti koji studiju koje će organizirati suizvođači doktorskog studija, svaki prema svojoj potrebi, mogu i će koristiti predmetnu i programsku jezgru doktorskog studija kao onaj dio obrazovanja kojim se utemeljuju aplikacije sociologijskih znanja, izgrađuju i vlastite praktične pristupe u oblastima specijalizacije.

Prof. dr. sc. Vjekoslav Afrić, red. prof.

Zagreb, rujan 2013.